

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Leader jako metoda spolupráce v regionu

Bc. Mynaříková Hana

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Hana Mynaříková

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Leader jako metoda spolupráce v regionu

Název anglicky

Leader as method of cooperation in the region

Cíle práce

Cílem práce je porovnání strategií dvou Místních akčních skupin (MAS). Zhodnocení jejich dosavadní činnosti v programovacím období 2007 2013 a návrh doporučení na nové období 2014 2020 včetně návrhu možné spolupráce. Dílčím cílem práce bude zjistit názory veřejnosti na činnost MAS. Dalším dílčím cílem práce bude zjištění vize aktérů MAS.

Metodika

Teoretická část a charakteristika prostředí bude vycházet ze studia dokumentů, sekundárních dat a odborné literatury. Práce v terénu bude vycházet z kvalitativního a kvantitativního šetření. Kvantitativní šetření bude probíhat pomocí dotazníků mezi veřejností. Kvalitativní šetření bude provedeno formou polostandardizovaných rozhovorů mezi představiteli vybraných Místních akčních skupin (MAS) a dalšími aktéry. Výsledky budou zhodnoceny, diskutovány a bude stanoven závěr. Osnova práce: 1.Úvod 2.Cíl a metodika práce 3. Přehled řešené problematiky 4.Charakteristika prostředí 5.Šetření v terénu 6.Shrnutí výsledků a diskuse 7.Závěr 8.Seznam literatury 9.Přílohy

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Leader, Místní akční skupina, národní síť MAS, spolupráce, region, mikroregion, regionální politika, dotace, rozvoj venkova, projekt

Doporučené zdroje informací

- BENEDEK, László et al. Animace místních partnerství na venkově – praktický průvodce. Přerov: Centrum pro komunitní práci, 2008. 183 s. ISBN 978-80-86902-72-2.
- DISMAN, Miroslav. Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele. 4., nezměn. vyd. Praha: Karolinum, 2011. 372 s. ISBN 978-80-246-1966-8.
- GALVASOVÁ, Iva a kol. Spolupráce obcí jako faktor rozvoje. Vyd. 1. Brno: Georgetown, 2007. 138 s. ISBN 978-80-86251-20-2.
- KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, Zuzana. Partnerství v rozvoji obcí, měst a regionů. Praha: Auditorium, 2014. 233 s. ISBN 978-80-87284-44-5.
- STEJSKAL, Jan a KOVÁRNÍK, Jaroslav. Regionální politika a její nástroje. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009. 212 s. ISBN 978-80-7367-588-2.
- The leader approach A basic guide, Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2006. 23 s. ISBN 92-79-02044-7
- WADE, Philippe a RINNE, Petri. Průvodce programem LEADER: založený na zkušenostech z Finska, Irsko a České republiky: závěrečná zpráva nadnárodního projektu LEADER. 1. české vyd. Brno: Ústav územního rozvoje ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, 2011. 122 s. Publikace Komise pro venkovskou politiku; 5/2008. ISBN 978-80-87318-20-1.
-

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

Ing. Pavla Varvažovská

Elektronicky schváleno dne 23. 2. 2015

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 3. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 20. 07. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Leader jako metoda spolupráce v regionu" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30.11.2015

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Pavle Varvažovské za odborné vedení a cenné metodické rady při zpracování mé diplomové práce.

Leader jako metoda spolupráce v regionu

Souhrn

Diplomová práce „Leader jako metoda spolupráce v regionu“ je zaměřena na činnost dvou místních akčních skupin MAS Region Haná a MAS Bystřička. Teoretická část práce se zaměřuje na aktuální problematiku rozvoje venkova a přibližuje čtenáři spolupráci obcí a její formy, metodu Leader a místní akční skupiny. Praktická část práce pojednává o samotných místních akčních skupinách, jejich území, organizační struktuře, činnosti a projektech vzájemné spolupráce. Vyhodnocuje jednotlivé fíče, které si MAS určila ve svém Strategickém plánu. Další částí je šetření v terénu, v rámci kterého je provedeno kvantitativní a kvalitativní šetření. Kvantitativní šetření probíhalo za pomoci dotazníků a mělo za cíl zjistit povědomí občanů o činnosti místní akční skupiny. Kvalitativní šetření bylo provedeno formou polostrukturovaných rozhovorů s představiteli obcí, manažerů místních akčních skupin a občanů. Velmi kladně byla hodnocena činnost místní akční skupiny nejen členy MAS, ale i občany. Každý realizovaný projekt přinášející radost a užitek občanům je přínosný pro celý region.

Klíčová slova: Leader, místní akční skupina, partnerství, projekt, region, rozvoj venkova, spolupráce, spolupráce obcí, strategický plán Leader, venkovské oblasti

Leader as a method of cooperation in the region

Summary

The present diploma thesis entitled *Leader as a method of cooperation in the region* is focused on business activities of two Local Action Groups (LAG): Region Haná LAG and Bystřička LAG. The theoretical part deals with the current issue of country development while focusing on the cooperation between municipalities, different forms of cooperation, the Leader method as well as Local Action Groups. The practical part of the thesis discusses the above mentioned Local Action Groups, their territory, organizational structure, activities and projects of mutual cooperation. It evaluates various Project Fiches, which have been specified by Local Action Groups in their strategic plans of development. The practical part also includes both qualitative and quantitative research. The quantitative research was conducted by means of a questionnaire method with the aim of ascertaining citizen's awareness of LAG activities. The qualitative research was conducted through semi-structured interviews with municipal representatives, managers of Local Action Groups and citizens. Activities of the LAG were very positively evaluated by both its members themselves and citizens. Each implemented a project, which brings joy and benefits to citizens, is beneficial for the entire region.

Keywords: Leader, Local Action Group, partnership, project, region, country development, cooperation, cooperation between municipalities, rural regions

Obsah

1	Úvod.....	12
2	Cíl práce a metodika	14
2.1	Cíl práce.....	14
2.2	Metodika	14
3	Přehled řešené problematiky.....	16
3.1	Region.....	16
3.1.1	Klasifikace regionů	16
3.1.2	Administrativní regiony	17
3.1.3	Venkovský region	19
3.1.4	Přístupy k vymezení venkova	20
3.2	Klíčové dokumenty rozvoje venkova	21
3.2.1	Národní strategický plán rozvoje venkova ČR 2007-2013.....	21
3.2.2	Program rozvoje venkova 2007-2013.....	22
3.2.3	Dohoda o partnerství 2014-2020	23
3.2.4	Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014-2020	23
3.2.5	Program rozvoje venkova 2014-2020.....	24
3.2.6	Evropské strukturální a investiční Fondy	25
3.3	Přístup Leader	26
3.3.1	Stručná historie metody Leader	27
3.3.2	Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD).....	28
3.3.3	Základní principy metody Leader.....	29
3.4	Spolupráce a partnerství.....	30
3.4.1	Spolupráce obcí.....	31
3.4.2	Formy spolupráce obcí.....	34
3.4.3	Spolupráce při rozvoji území	39
3.5	Místní akční skupina	41
3.5.1	Právní formy MAS.....	44
3.5.2	Hodnocení kvality a financování Leader	45
4	Charakteristika prostředí.....	46
4.1	Charakteristika Olomouckého kraje	46
4.1.1	Místní akční skupiny v Olomouckém kraji.....	47

4.2	MAS Bystřička	48
4.2.1	Organizační struktura.....	49
4.2.2	Hodnocení kvality.....	51
4.2.3	Strategie 2007-2013	51
4.2.4	Projekty Leader.....	54
4.2.5	Propagace.....	56
4.2.6	Další aktivity MAS	57
4.2.7	Externí spolupráce	57
4.3	MAS Region Haná.....	58
4.3.1	Organizační struktura.....	59
4.3.2	Hodnocení kvality.....	60
4.3.3	Strategie 2007-2013	61
4.3.4	Projekty Leader.....	64
4.3.5	Propagace.....	66
4.3.6	Další aktivity MAS	67
4.3.7	Externí spolupráce	67
4.4	Projekty spolupráce.....	68
5	Šetření v terénu	70
5.1	Kvantitativní výzkum	70
5.1.1	Metodika výpočtu	71
5.1.2	Dotazníkové šetření MAS Bystřička	73
5.1.3	Dotazníkové šetření MAS Region Haná.....	79
5.1.4	Analýzy závislostí MAS Bystřička.....	87
5.1.5	Analýzy závislostí MAS Region Haná	90
5.1.6	Výsledky vyhodnocení analýz kvantitativních znaků	94
5.2	Kvalitativní šetření.....	95
5.2.1	Vyhodnocení rozhovorů	96
6	Shrnutí výsledků a diskuse	100
7	Závěr	102
8	Citovaná literatura.....	103
9	Přílohy.....	108

Seznam obrázků

Obrázek 1	Přehled jednotek NUTS v klasifikaci CZ-NUTS	18
Obrázek 2	Schéma vazeb mezi plánovacími dokumenty ČR	24
Obrázek 3	PRV - předpokládané alokace finančních prostředků do jednotlivých oblastí ..	25
Obrázek 4	Schéma forem spolupráce obcí	34
Obrázek 5	Znaky spolupráce u svazku obcí a místních akčních skupiny	41
Obrázek 6	Právní formy místních akčních skupin	44
Obrázek 7	Olomoucký kraj včetně okresů	47
Obrázek 8	Mapa území MAS Bystřička	49
Obrázek 9	Organizační schéma MAS Bystřička	49
Obrázek 10	Mapa území MAS Region Haná	59
Obrázek 11	Organizační schéma MAS Region Haná	60

Seznam tabulek

Tabulka 1	Velikostní struktura obcí v ČR dle počtu obyvatel stav k 1. 1. 2015	32
Tabulka 2	Přehled MAS dle krajů (stav ke dni 11. 5. 2015)	42
Tabulka 3	Seznam MAS v Olomouckém kraji ke dni 11. 5. 2015	47
Tabulka 4	Přehled hodnocení kvality MAS Bystřička za jednotlivé roky	51
Tabulka 5	Přehled jednotlivých FICHE MAS Bystřička	52
Tabulka 6	Vývoj MAS Regionu Haná v čase	58
Tabulka 7	Přehled hodnocení kvality MAS Region Haná za jednotlivé roky	61
Tabulka 8	Přehled jednotlivých FICHE MAS Region Haná	62
Tabulka 9	Přehled podpořených projektů spolupráce	69
Tabulka 10	Obce respondentů MAS Bystřička	73
Tabulka 11	Výpočet statistických hodnot - MAS Bystřička	74
Tabulka 12	Obce respondentů MAS Region Haná	80
Tabulka 13	Výpočet statistických hodnot - MAS Region Haná	81

Seznam grafů

Graf 1 Počet registrovaných municipalit v MA21 ke dni 31. 8. 2015	37
Graf 2 Procentuální zobrazení projektů MAS Bystřička	54
Graf 3 Počet projektů rozdělených dle výzev MAS Bystřička	55
Graf 4 Počet projektů rozdělených dle FICHÍ MAS Bystřička	55
Graf 5 Výše alokovaných prostředků na podpořené projekty MAS Bystřička	55
Graf 6 Procentuální zobrazení projektů MAS Region Haná	64
Graf 7 Počet projektů rozdělených dle výzev MAS Region Haná	64
Graf 8 Počet projektů rozdělených dle FICHÍ MAS Region Haná	65
Graf 9 Výše alokovaných prostředků na podpořené projekty MAS Region Haná.....	65
Graf 10 Otázka č. 1 – MAS Bystřička	75
Graf 11 Otázka č. 2 – MAS Bystřička	75
Graf 12 Otázka č. 3 – MAS Bystřička	76
Graf 13 Otázka č. 4 – MAS Bystřička	76
Graf 14 Otázka č. 5 – MAS Bystřička	77
Graf 15 Otázka č. 6 – MAS Bystřička	77
Graf 16 Otázka č. 7 – MAS Bystřička	78
Graf 17 Otázka č. 8 – MAS Bystřička	78
Graf 18 Otázka č. 9 – MAS Bystřička	79
Graf 19 Otázka č. 1 – MAS Region Haná	82
Graf 20 Otázka č. 2 – MAS Region Haná	82
Graf 21 Otázka č. 3 – MAS Region Haná	83
Graf 22 Otázka č. 4 – MAS Region Haná	83
Graf 23 Otázka č. 5 – MAS Region Haná	84
Graf 24 Otázka č. 6 – MAS Region Haná	84
Graf 25 Otázka č. 7 – MAS Region Haná	85
Graf 26 Otázka č. 8 – MAS Region Haná	85
Graf 27 Otázka č. 9 – MAS Region Haná	86

1 Úvod

Spolupráce je významným prvkem ve všech oblastech lidské činnosti. Je založena na společném úsilí k dosažení úspěchu všech, kteří se na něm podílejí. Jednoduše by se dalo říct, že spolupráce je činnost dvou a více aktérů, kteří si vzájemně pomáhají. Se vztahy mezi lidmi, jejich vzájemnou důvěrou, ale i důvěrou v instituce, jež jsou klíčové pro vznik a budování sociálního kapitálu, úzce souvisí spokojenost obyvatel a kvalita jejich života. Propojování jednotlivých aktérů umožňuje efektivnější dosahování společných cílů, což je předpoklad k lepší schopnosti vyrovnat se s řešením problémů daného regionu. Využití potenciálu spolupráce by mohlo vést ke zmenšování rozdílů v rozvoji územních celků, protože spolupráce je nezbytným prvkem ve všech oblastech lidské činnosti a platí přímá úměra, že čím vyšší je míra důvěry, tím je spolupráce efektivnější. Spolupráce může mít různé podoby. Může se jednat o spolupráci sousedskou, spolupráci obcí, nadnárodní spolupráci nebo metodu Leader. Přístup Leader je v Evropské unii používán k rozvoji venkovských oblastí již více než dvacet let. Je založen na partnerské spolupráci aktérů veřejného, soukromého a neziskového sektoru. Klíčovým aktérem jsou Místní akční skupiny (MAS), jejichž fungování je na této metodě založeno. Jedná se o neziskovou organizaci, která není závislá na politickém rozhodování. Hlavním cílem metody Leader je intenzivní podpora rozvoje venkova prostřednictvím místních obyvatel, protože jedině oni dobře znají slabé i silné stránky svého území a společně jsou schopni řešit své problémy. Jedním z nejdůležitějších principů metody Leader je tzv. „bottom-up“ přístup, kdy iniciativa při rozvoji regionu vychází od místních obyvatel, kteří v zastoupení MAS rozhodují o potřebách svého území. Široké vrstvy obyvatelstva dostávají prostřednictvím MAS možnost zapojit se do problematiky týkající se venkovských oblastí, aktivně se podílet na obnově a rozvoji svých obcí, přispět k rozvoji zemědělského sektoru a pomáhat při ochraně přírody. Hlavním úkolem MAS je aktivizace obyvatel svého území, podporování jejich dobrovolné činnosti a budování partnerství. MAS dále funguje jako zprostředkovatel a administrátor dotací, zajišťuje konzultace, administrativu nebo výběr projektů k financování. Přímým kontaktem se žadatelem pomáhá od počáteční fáze přípravy projektu až po jeho kompletní realizaci. V současnosti působí v České republice 180 MAS (stav k 11. 5. 2015).

V programovacím období 2007–2013 byla podpora vybraným MAS umožněna pouze prostřednictvím Programu rozvoje venkova v rámci osy IV - Leader, která má shodný název s metodou Leader. Hlavním cílem této osy byla realizace místní rozvojové strategie (strategický plán Leader) a spolupráce místních partnerství. V novém programovacím období 2014–2020 bude podpora metody Leader i nadále pokračovat. Podpora MAS již nebude pouze prostřednictvím Programu rozvoje venkova, ale bude rozšířena i z ostatních Evropských strukturálních a investičních fondů, přes které bude možné metodu Leader nově využít jako komunitně vedený místní rozvoj. MAS musí prokázat, že jsou schopné podílet se na implementaci z nových fondů, a z tohoto důvodu bylo přistoupeno k nastavení povinných standardů pro fungování MAS. Standardy jsou souhrnem postupů, procesů a povinností, které musí MAS splnit.

Rozvoj venkova a venkovských oblastí představuje významnou úlohu v rámci celého národního hospodářství. Zaměření na rozvoj venkova není jen součástí politiky zemědělské, ale i politiky regionální. Obě patří mezi nejvýznamnější politiky EU. Pojem venkov je velmi široký, shodu však nalezneme v tom, že venkov je hlavně spojen se zemědělstvím. Přestože většina z nás si dovede představit, co zahrnuje pojem venkov, každý si pod tímto pojmem představuje něco jiného. Většina představ o venkovu je spojena s idylickým venkovským životem, kde se lidé znají a pomáhají si. Život na venkově má své výhody, mezi které patří například větší pocit bezpečí, klidnější prostředí, lepší životní prostředí a blízkost přírody, ale i své nevýhody. Zejména menší obce trápí celá řada problémů jako je například nedostatek pracovních příležitostí, nepříznivá věková struktura či nevyhovující infrastruktura. Tuto situaci se snaží v rámci politiky rozvoje venkova podpořit MAS poskytnutím prostředků na podporu podnikání a pomoc obcím, školám, školám nebo neziskovým organizacím.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Primárním cílem diplomové práce bude přiblížení a zhodnocení práce místních akčních skupin (MAS), zdůraznění jejich významu při realizaci rozvojových projektů a zkvalitnění života v regionu. Práce bude porovnávat strategie dvou MAS, v rámci kterých se zaměří na žádosti o dotace z programu Leader. Dále bude provedeno zhodnocení jejich dosavadní činnosti v programovacím období 2007-2013. Jelikož se bude jednat o dvě velikostně rozdílné MAS, bude práce zjišťovat, zda rozdíl v jejich velikosti má vliv na kvalitu jejich práce. Dílčím cílem práce bude zjistit názor veřejnosti na činnost MAS, a jestli občané vůbec vědí, že existuje tato aktivní organizace, jež se snaží rozvíjet region, kde tito občané žijí. Bude také zjišťováno, zda tato znalost závisí na jejich dosaženém vzdělání nebo pohlaví. Další cíl bude zaměřen na rozhovory s manažery MAS, se zástupci obcí a dalšími aktéry. Otázky budou kladeny na činnost MAS, zhodnocení jejich dosavadní činnosti v ukončeném programovacím období 2007-2013 a zjištění vizí do budoucna.

2.2 Metodika

Diplomová práce bude rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část práce bude vycházet ze studia dokumentů, sekundárních dat a odborné literatury. Bude zaměřena na obecný přehled řešené problematiky. Metoda Leader je v Evropské unii používána k rozvoji venkovských oblastí, a proto budou nejprve vymezeny pojmy region, venkov a venkovské oblasti a další pojmy vztahující se k problematice rurálního a regionálního rozvoje. Dále budou vymezeny klíčové dokumenty spojené s regionálním a rurálním rozvojem (národní strategický plán rozvoje venkova ČR, dohoda o partnerství, strategie regionálního rozvoje, programy rozvoje venkova) a fondy Evropské unie. Bude vysvětleno, co je metoda Leader a jak tento přístup přispívá k rozvoji venkovských regionů. Ve stručnosti bude nastíněn historický vývoj a popsány hlavní principy, na kterých je Leader založen. Budou přiblíženy možnosti spolupráce obcí, jelikož spolupráce je významným faktorem rozvoje venkovských regionů. Teoretická část bude zakončena specifickou formou spolupráce obcí, která je založena na spolupráci místních

aktérů z řad občanů, podnikatelů, neziskových organizací a veřejné správy, známou pod názvem místní akční skupina.

Praktická část bude zaměřena na charakteristiku prostředí. V úvodu praktické části bude popsán Olomoucký kraj, protože zde sídlí MAS Bystřička i MAS Region Haná, o kterých se v této práci hovoří. Po úvodních informacích budou představeny vybrané místní akční skupiny a bude následovat analýza jejich činnosti, jež bude vycházet z webových stránek MAS, z informací od pracovníků MAS a z interních dokumentů místních akčních skupin, například výročních zpráv.

Empirická část práce bude vycházet z kvantitativního a kvalitativního šetření v terénu. Kvantitativní šetření bude provedeno pomocí metody dotazníkového šetření, jež bude probíhat v obcích na územní působnosti MAS Bystřička a MAS Region Haná. Dotazníkové šetření bude anonymní. Na základě dotazníků bude zjišťováno, jaké je povědomí občanů o činnosti místní akční skupiny a jejich názor na činnost MAS. Vyhodnocení dotazníků bude provedeno na základě procentuálních výpočtů, grafického znázornění a statistických výpočtů. V rámci statistických výpočtů bude zjišťována závislost mezi určitými znaky na základě stanovených hypotéz. Kvalitativní šetření bude vedeno formou polostrukturovaných rozhovorů, které budou koncipovány tak, aby jim porozuměla i laická veřejnost. Rozhovory budou vedeny s představiteli jednotlivých MAS a dalšími aktéry. Jména dalších aktérů budou anonymní, bude pouze zveřejněno, zda se jedná o starostu obce, manažera MAS nebo občana, a do kterého regionu dotazování patří. Otázky budou předem připravené a zaměřené na získání odpovědí týkajících se zhodnocení dosavadní činnosti MAS, zjištění názorů v rozdílnosti ukončeného a nového programovacího období a zjištění vizí do budoucna. Otázky se mohou v průběhu rozhovoru změnit, ale stále se budou týkat daného tématu.

Na konci diplomové práce bude provedeno shrnutí zjištěných dat a vyhodnocení výsledků a návrhů vyplývajících ze zjištěných výsledků v praktické části této práce.

3 Přehled řešené problematiky

3.1 Region

Obecné vymezení regionu je obtížné, jelikož se tento termín používá v různých kontextech a vědních disciplínách. Region lze definovat z hlediska historického vývoje, jako statistickou jednotku pro účely veřejné správy nebo za účelem podpory určitého území (ŽIŽKA, 2013). Kohout (2013, s. 5) definuje region jako „*geograficky ohraničené území, zpravidla menší než státní celek a větší než obvod obce*“. Majerová a kol. definují region jako „*územní celek, který se podle zvolených kritérií může vyčlenit z širšího území. Kritérium je obvykle zvoleno za určitým cílem (ekonomickým, sociálním, prostorové uspořádání)*“. Společnost GaREP ve své metodické podpoře regionálního rozvoje definuje region stejně jako Majerová a kol. Region je územní celek, který je za pomoci jednoho či více kritérií vyčlenitelný z širšího území. Za pomoci těchto kritérií je obvykle vymezován pro konkrétní účel nebo mu v uspořádání přísluší konkrétní funkce. Procesem vymezování regionů se zabývá regionalizace. V rámci regionalizace dochází k začleňování území státu do menších územních jednotek nebo k seskupování základních prostorových jednotek (GaREP). V českém právním řádu se s pojmem region můžeme setkat v rámci zákona č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje, který region definuje jako celek vymezený pomocí administrativních hranic krajů, okresů a správních obvodů obcí (Zákon č. 248/2000 Sb.). Obecná definice pojmu region neexistuje. Území může být různě veliké, homogenní nebo heterogenní, uměle vytvořené shora s podporou legislativy, nebo zdola na základě společenských zájmů (MAJEROVÁ, 2011).

3.1.1 Klasifikace regionů

Dříve geografie rozlišovala region přirozený a region umělý. Hranice přirozeného regionu jsou vytvořeny na základě vlastností povrchu země, zatímco hranice umělého regionu jsou uměle vytvořeny člověkem (KOHOUT, 2013). Velmi důležitou vlastností regionů je jejich struktura. Na základě struktury rozlišujeme dva základní typy geografických regionů: homogenní a nehomogenní (heterogenní). Homogenní regiony bývají vymezeny na základě stejných kritérií, při kterých jde o nalezení shody. Jedná se například o regiony s převahou pěstování obilí nebo o regiony přibližně stejně hustě osídlené. Hranice těchto

regionů probíhají tam, kde jsou charakteristické rysy jader sousedních regionů nejméně výrazné a navzájem se spojují. Nehomogenní region je jednotný ve vztahu jeho vnitřní struktury nebo organizace. Sestávají se z nomádního centra a zázemí. Jedná se například o spádové regiony, ze kterých lidé jezdí pracovat nebo nakupovat do centra. Hranice těchto regionů jsou v místech, kde slábnou nebo zcela mizí funkční vazby mezi zázemím a centrem. Jedná se funkčně propojený celek (ŽIŽKA, 2013). Z hlediska praktického využití můžeme dělit regiony na administrativní a účelové. Administrativní regiony jsou vytvářeny pro potřeby výkonu státní správy a územní samosprávy. Pokrývají celé území státu a v oblasti řízení mezi nimi existují vztahy nadřízenosti a podřízenosti. Účelové regiony jsou definovány pro řešení určitých problémů, například při snižování ekonomické zaostalosti určitého území. Podle stupně ekonomického rozvoje rozlišujeme regiony růstové, stagnující a problémové. Růstové se vyznačují budováním nových odvětví výroby a služeb, nabízejí nová pracovní místa a z tohoto důvodu jsou doprovázené růstem počtu obyvatel. Ve stagnujících nedochází z ekonomického hlediska k žádným výraznějším změnám. Problémové regiony se vyznačují přítomností více nepříznivých socio-ekonomických jevů, například vysoká míra nezaměstnanosti, pomalý růst nebo úbytek obyvatel (KREJČÍ, 2013). Typy problémových regionů, jejichž rozvoj je potřeba podporovat vymezuje zákon č. 248/2000 Sb. Podporované regiony z hlediska soustředěné podpory státu se člení na strukturálně postižené regiony, hospodářsky slabé regiony, venkovské regiony a ostatní regiony. Mezi ostatní regiony patří například regiony pohraniční, bývalé vojenské prostory, regiony se silně narušeným životním prostředím, regiony s vyšší mírou nezaměstnanosti, regiony s méně příznivými podmínkami pro rozvoj zemědělské výroby (Zákon č. 248/2000 Sb.).

3.1.2 Administrativní regiony

Při vymezování konkrétní úrovně územně správních celků jde o umělé vytváření administrativních regionů založených na rozhodnutí zodpovědných orgánů. Vždy je snahou, aby tvorba těchto administrativních regionů měla logiku, byla opodstatněná a odpovídala v co nejvyšší míře jistým ekonomickým i neekonomickým skutečnostem, jako jsou kultura, historický kontext nebo identita a sounáležitost obyvatelstva. K regionům vymezených státem patří i regiony definované pro potřebu regionální politiky. Jedná se o zavedení společné klasifikace územních statistických jednotek (NUTS), jež byly

zavedeny pro dosažení srovnatelnosti statistických dat v rámci Evropské unie (FELIXOVÁ, 2012).

Obrázek 1 Přehled jednotek NUTS v klasifikaci CZ-NUTS

<i>NUTS 1</i>	<i>NUTS 2</i>	<i>NUTS 3</i>
Česká republika	Praha	Hlavní město Praha
	Středních Čechy	Středočeský kraj
	Jihozápad	Jihočeský kraj
		Plzeňský kraj
	Severozápad	Karlovarský kraj
		Ústecký kraj
	Severovýchod	Liberecký kraj
		Královéhradecký kraj
		Pardubický kraj
	Jihovýchod	Kraj Vysočina
		Jihomoravský kraj
	Střední Morava	Olomoucký kraj
		Zlínský kraj
	Moravskoslezsko	Moravskoslezský kraj

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, portál pro územní plánování, <http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/nuts.asp>

NUTS jsou územní celky, které byly vytvořeny pro statistická zjišťování Eurostatu (statistický úřad pro Evropskou unii). Dle soustavy NUTS je Česká republika členěna na 8 regionů soudržnosti NUTS 2 a na 14 samosprávných celků NUTS 3. Kraje (NUTS 3) a na ně navazující regiony soudržnosti (NUTS 2) byly vymezeny především z hlediska historického vývoje správního členění území České republiky. Tyto regiony mají v podstatě velmi podobný charakter z hlediska přírodních nebo ekonomických podmínek, které jsou důležité pro rozvoj zemědělství a venkova (eAGRI 1). Vedle soustavy NUTS existuje i soustava Místní administrativní jednotky LAU, zahrnující LAU 1 – okresy (dříve NUTS 4) a LAU 2 – obce (dříve NUTS 5).

Členění NUTS slouží pro využívání fondů Evropské unie a je také základem pro vymezení městských a venkovských oblastí.

3.1.3 Venkovský region

Venkov je specifickým územím, jež výrazně ovlivňuje charakter celého národního území. Venkovské oblasti zabírají většinu rozlohy státu, ale žije v nich jen čtvrtina obyvatel (VAVROUCHOVÁ, 2014). Stěhování mladých lidí do měst je dlouhodobým problémem úbytku venkovské populace, který způsobuje její stárnutí. Podle statistik se sice v posledních letech vylidňování venkova výrazně zpomalilo, to je ale způsobeno masívní zástavbou rodinných domů v okolí velkých měst a vznikem husté satelitní zástavby v těchto oblastech. Venkov se dlouhodobě potýká s migrací mladých lidí za prací do měst, nicméně nedostatek pracovních příležitostí je v posledních letech výrazným negativním jevem nejen pro venkovské obce, ale i pro města (eAGRI 2). Oproti sousedním zemím je vymezení venkova v naší republice ztížené specifickým charakterem našeho osídlení, kompaktností zástavby sídel a nízkým podílem rozvolněných forem osídlení. Venkov lze obecně vymežit jako řídko osídlený prostor, v němž má důležitou funkci zemědělství, bydlení a rekreace. Venkov lze vymežit z různých hledisek. Z demografického je venkov charakteristický nízkým počtem a hustotou obyvatel, z urbanistického je to specifický typ zástavby a hledisko sociologické poukazuje na specifický způsob života (MAJEROVÁ, 2011). Venkov je neurčité, a do jisté míry abstraktní označení osídlení kulturní krajiny se specifickými charakteristikami. Venkov vnímáme intuitivně a neexistuje jednoznačné přesné vymezení tohoto pojmu, protože neexistuje pouze jeden venkov (BINEK, 2009). Jinak vypadá venkov v malé vesnici bojující s nezaměstnaností přes 30% a jinak na vesnici v blízkosti velkého města s 30% nárůstem obyvatel. Binek považuje za klasický rys venkova sepětí s krajinou a sounáležitost obyvatelstva. Velmi důležitá je místní kultura jako jsou zvyky a tradice, která upevňuje vazby obyvatel k vlastní minulosti. V současné době se však tradice jako součást života obyvatel zachovaly jen na málo místech Česka. Zvyšující se životní úroveň obyvatel venkovských obcí vede ke změně hodnot a životního přístupu. Současně s tím se snižuje soudržnost a zájem o věci veřejné (BINEK, 2010). Zákon č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje v § 4 charakterizuje venkovské regiony „*nízkou hustotou zalidnění, poklesem počtu obyvatel a vyšším podílem zaměstnanosti v zemědělství. K jejich vymezení slouží ukazatele charakterizující zejména vývoj počtu obyvatelstva, strukturu jeho zaměstnanosti a podíl obyvatelstva ve venkovských obcích*“ (Zákon č. 248/2000 Sb.).

3.1.4 Přístupy k vymezení venkova

Nejsnadněji zjistitelnou a dlouhodobě sledovanou charakteristikou k vymezení venkova je velikostní kategorie obcí. V českých podmínkách je venkov zpravidla vymezen jako soubor venkovských obcí na základě počtu obyvatel. Toto vymezení na základě velikosti sídla definuje většina autorů, kteří za venkovské obvykle považovali obce s počtem obyvatel méně než 2 000 (BINEK, 2009). Tato statistická hranice byla vymezena i ve strategii regionálního rozvoje České republiky na roky 2007-2013. Ve strategii regionálního rozvoje ČR 2014-2020 je už hranice pro statistické vymezení venkovských obcí zvýšena na 3000 obyvatel. Stejnou hranici uvádí i zákon č. 128/2000 Sb. o obcích v § 3 odstavec 1.

Dalším ukazatelem vymezení venkova je hustota zalidnění. Typologii venkovských regionů pro aplikaci společné zemědělské politiky a dalšího rozvoje venkova vytvořila Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Metodologie je založená na hustotě obyvatel a používá ji i Evropská unie. Základním diferenciačním kritériem je hustota obyvatel dle krajů, tedy na úrovni NUTS 3. Vymezení venkova dle OECD je založeno na podílu obyvatelstva žijícího na území s hustotou zalidnění menší než 150 obyvatel/km². Pod touto limitní hodnotou již můžeme obce považovat za venkovské. Rozlišujeme tři podkategorie regionů:

- převážně venkovské (více než 50% populace žije ve venkovských oblastech),
- významně venkovské (15-50% obyvatel žije ve venkovských oblastech),
- převážně městské (méně než 15% obyvatel žije ve venkovských oblastech) (BINEK, 2009).

Dle typologie OECD se za venkovské území považuje území celé České republiky s výjimkou Prahy. Pro účely podpory z Programu rozvoje venkova se za venkovské oblasti považuje území celé České republiky s výjimkou všech měst s počtem obyvatel nad 100 000 (eAGRI 2).

Obě výše zmíněné typologie je vhodné doplnit o typologie území ČR, která vymezuje venkovský prostor podle polohy venkovských obcí. Jedná se vymezení tří typů venkovských oblastí, vyplývající z jejich polohy vůči sídelním centrům:

- venkovské obce v zázemí velkých měst (příměstský venkov),
- průměrně rozvinuté venkovské oblasti ve větší vzdálenosti od velkých sídelních center (mezilehlý venkov),
- periferní venkovské oblasti (odlehlý venkov) (MMR 3).

3.2 Klíčové dokumenty rozvoje venkova

Venkovský prostor a jeho vývoj je ovlivňován „top-down“ strategiemi, které mají většinou oporu v legislativě (politiky, národní a regionální koncepce) a „bottom-up“ iniciativami, jež fungují na místní úrovni. Pod těmito iniciativami je možné si představit například aktivity obecního úřadu, dobrovolného svazku obcí nebo mikroregionu a místních spolků (VAVROUCHOVÁ, 2015). Základními programovými dokumenty v oblasti rozvoje venkova jsou Strategie regionálního rozvoje, které se vztahují k celému území České republiky a Regionální programy rozvoje. Dle zákona č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje je strategií střednědobý dokument, který formuluje přístup státu k podpoře regionálního rozvoje. Návrh strategie zpracovává Ministerstvo pro místní rozvoj (VAVROUCHOVÁ, 2014). Od roku 2007 byl propojujícím dokumentem mezi Českou republikou a Evropskou unií. Národní strategický referenční rámec (NSRR). Od roku 2014 byl nahrazen Dohodou o partnerství. Pro období 2014-2020 vycházejí rozvojové aktivity ze strategie Evropa 2020, jejíž působení je v souladu se Společným strategickým rámcem (SSR). Členské země připravily Dohodu o partnerství pro programové období 2014-2020, jež věcně pokrývá oblasti a programy všech fondů uvedených v SSR (KOHOUT, 2013).

3.2.1 Národní strategický plán rozvoje venkova ČR 2007-2013

Politika rozvoje venkova se stává stále důležitější součástí společné zemědělské politiky. Podporuje udržitelný rozvoj venkovských oblastí a zároveň řeší hospodářské, sociální a environmentální otázky (EC, 2006). Pro oblast zemědělství a rozvoje venkova je zpracován Národní strategický plán rozvoje venkova (NSPRV), který byl zpracován v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 a provádějícími předpisy (BAJER, a další,

2009). NSPRV vychází z hlavních strategických priorit Evropské unie a zajišťuje vazby mezi obecnými cíli rozvoje evropského venkova a cíli venkova ČR. Zajišťuje spolupráci a koordinaci s ostatními nástroji politiky České republiky a Evropské unie. Účelem spolupráce je zabránění překrývání nástrojů a snaha o vytvoření synergických efektů jejich efektivním využíváním. Svým pojetím i věcnou orientací přispívá k naplnění celkové strategické orientace rozvoje EU a k zabezpečení tří hlavních cílů EU ve sféře podpory rozvoje venkova, kterými jsou: zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšování životního prostředí a krajiny, zlepšování kvality života ve venkovských oblastech. NSPRV je realizován prostřednictvím Programu rozvoje venkova (eAGRI 1).

3.2.2 Program rozvoje venkova 2007-2013

Program rozvoje venkova (PRV) vychází ze strategického plánu. Program rozvoje venkova je programový dokument na období 2007–2013, který připravilo Ministerstvo zemědělství s partnerskými subjekty pro poskytování dotací ze zemědělství a rozvoj venkova. PRV je nástrojem pro získání podpory poskytovanou Evropskou unií z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD). Cílem programu je rozvoj venkovského prostoru na bázi trvale udržitelného rozvoje, snížení negativních vlivů zemědělského hospodaření, zlepšení stavu životního prostředí, zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví. Procesní a kontrolní organizací je Státní zemědělský intervenční fond (BAJER, a další, 2009). PRV se dělí na 4 prioritní osy, které konkrétně vymezují opatření pro alokaci finančních prostředků z EAFRD. Jsou zaměřené na tyto klíčové oblasti: OSA I – zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, OSA II – zlepšování životního prostředí a krajiny, OSA III – podpora rozvoje životních podmínek ve venkovských oblastech a OSA IV – Leader.

OSA IV. Leader - Metodická osa, která přispívá k realizaci priorit os I, II, III. Účelem této osy je především zkvalitnění života ve venkovských oblastech, zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova spolu s posílením řídicích a administrativních schopností na venkově. Cílem je realizovat místní rozvojové strategie a spolupráce partnerství pomocí místních akčních skupin (MAS). V rámci tohoto opatření realizují MAS svůj Strategický plán Leader. Podpora je poskytnuta na projekty, které byly v souladu se schváleným

Strategickým plánem Leader a příslušnými podmínkami opatření Programu rozvoje venkova (BAJER, a další, 2009).

Osa IV Leader má tři opatření:

- IV.1.1 - podpora vlastní funkce MAS a administrativních procesů potřebných k realizaci strategických plánů Leader,
- IV.1.2 - podpora realizace strategických plánů Leader (podpora projektů),
- IV.2.1 - podpora realizace projektů spolupráce

3.2.3 Dohoda o partnerství 2014-2020

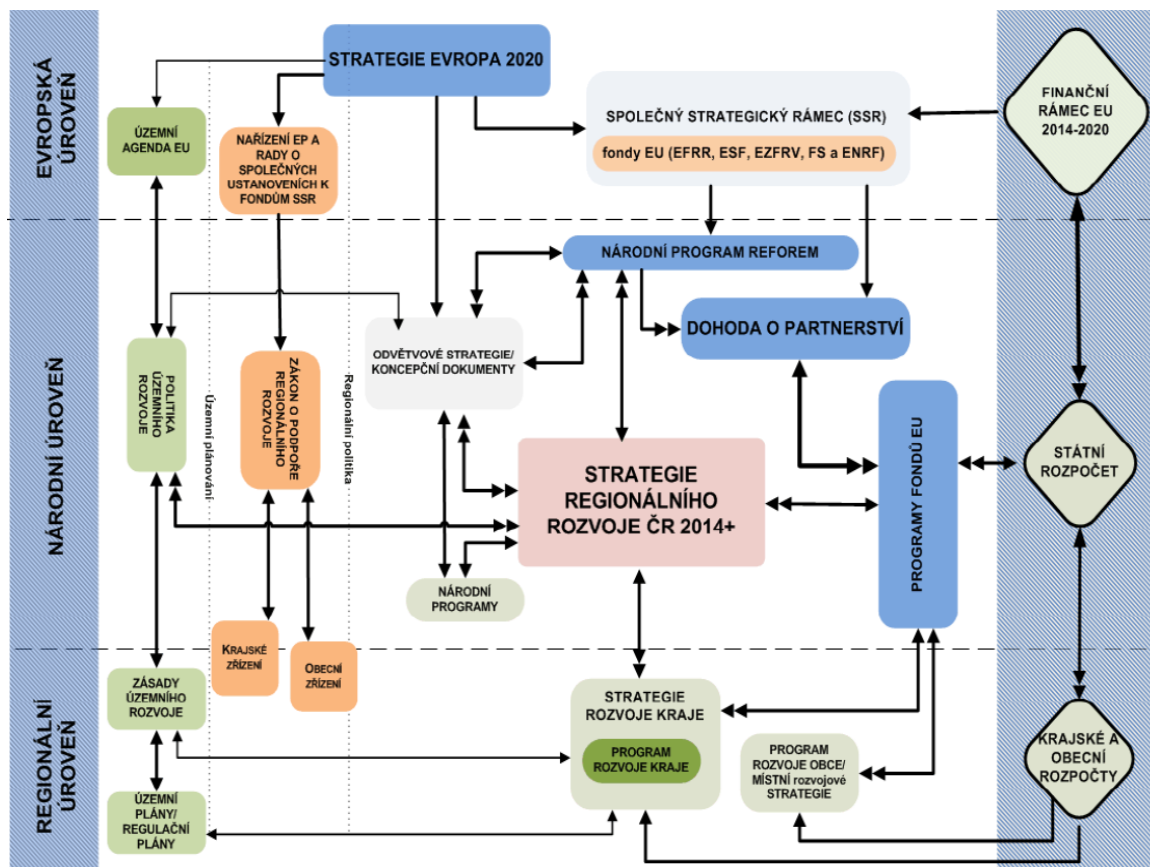
Dohoda o partnerství je základní zastřešující dokument vypracovaný členským státem, který bude plnit stejnou úlohu jako Národní strategický referenční rámec v programovém období 2007-2013. Dohoda je strategickým dokumentem založeným na důsledné analýze současné sociální a ekonomické situace, ekonomických trendů a potřeb, na jejichž základě byly stanoveny priority a cíle pro efektivní využívání Evropských strukturálních a investičních fondů (ESI). České republice se otevřela možnost v příštích letech čerpat 23,96 mld. EUR (více než 650 miliard korun). Dohoda bude implementována přes programy, které z této dohody vychází a jsou v souladu s tímto strategickým dokumentem. Konkrétními operačními programy (OP) jsou: OP pro podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, OP Zaměstnanost, OP Doprava, OP Výzkum, vývoj a vzdělání, OP Životní prostředí, OP Praha – pól růstu, OP Technická pomoc, OP Rybářství, Integrovaný regionální OP a Program rozvoje venkova (MMR 1, 2015).

3.2.4 Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014-2020

Strategie regionálního rozvoje ČR (SRR) je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje. Obsah strategie vymezuje zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Jedná se například o analýzy stavu regionálního rozvoje, přístup státu k podpoře regionálního rozvoje, poskytnutí potřebných východisek a stanovení rozvojových cílů a zásad pro vypracování regionálních programů rozvoje. SRR je nástrojem realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj. SRR propojuje odvětvová hlediska (témata a priority)

s územními aspekty. Z časového hlediska jde o střednědobý dokument, jenž obsahuje dlouhodobý pohled na regionální rozvoj ČR i krátkodobé realizační kroky (MMR 3).

Obrázek 2 Schéma vazeb mezi plánovacími dokumenty ČR

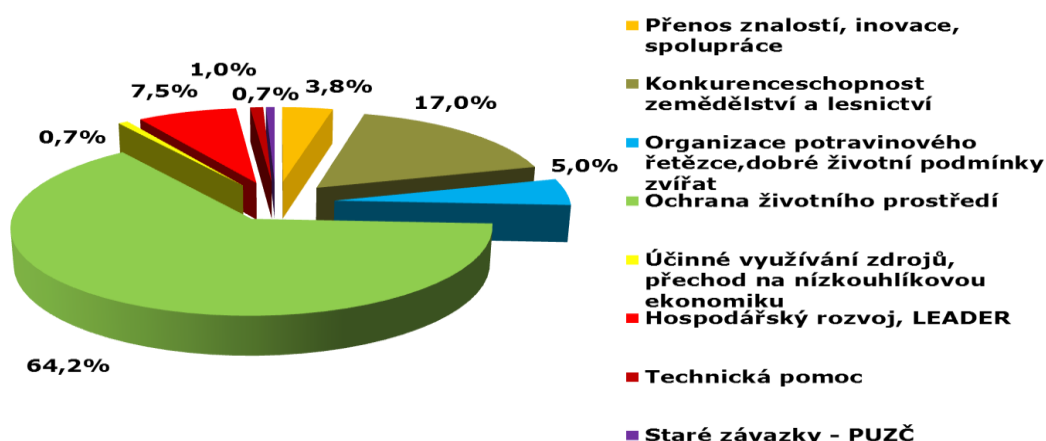
Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Strategie regionálního rozvoje 2014-2020, s. 130

3.2.5 Program rozvoje venkova 2014-2020

Program rozvoje venkova na období 2014-2020 (PRV) je základním dokumentem Ministerstva pro čerpání dotací z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Evropská komise schválila finální znění tohoto programového dokumentu 26. 5. 2015. Prostřednictvím tohoto programu bude finanční podpora pro české zemědělství téměř 3,1 miliardy EUR (více než 84 miliard korun), z toho bude 2,3 miliardy EUR z unijních fondů a 768 milionů z českého rozpočtu. PRV bude zaměřen na investice do zemědělských podniků včetně podpory mladých zemědělců, podporu diverzifikace ekonomických aktivit ve venkovském území a podpora komunitně vedeného místního rozvoje (SZIF). PRV má užší zaměření především z důvodu nižší finanční podpory oproti minulému

programovacímu období o zhruba 16 miliard korun. Na komunitně vedený místní rozvoj (metoda Leader) bude z PRV vyčleněno 5% prostředků a nově se také na jeho uskutečnění zapojí i ostatní operační programy (OP Zaměstnanost, OP Životní prostředí a Integrovaný regionální OP). Prostřednictvím ostatních programů bude také nabízena podpora pro obce a nezemědělské podnikatele (Dotační noviny).

Obrázek 3 PRV - předpokládané alokace finančních prostředků do jednotlivých oblastí

Zdroj: <http://www.szif.cz/cs/prv2014>

3.2.6 Evropské strukturální a investiční fondy

Klíčovým nástrojem regionální politiky je možnost čerpání finančních prostředků prostřednictvím strukturálních a investičních fondů EU (ESI). Dotace z fondů EU jsou určeny pro rozvoj České republiky, aby prosperovala a byla plnohodnotnou součástí silného ekonomického celku, jímž je Evropská unie. Fondy slouží především k podpoře hospodářského růstu členských zemí, snižování sociálních nerovností a zlepšování vzdělanosti jejich obyvatel. V programovacím období 2007-2013 byly dva strukturální fondy: Evropský fond regionálního rozvoje (EFRR) a Evropský sociální fond (ESF). Na programovací období 2007-2013 byly strukturální fondy určeny k financování tří cílů: Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce. Dalším nástrojem podporující hospodářskou a sociální soudržnost byl Fond soudržnosti (FS), který se v tomto programovacím období mezi strukturální fondy neřadil (BAJER, a další, 2009).

V novém programovacím období 2014-2020 budou nově součástí ESI fondů i fondy přispívající k financování společné zemědělské politiky a politiky námořní a rybářské.

Nově ESI fondy zahrnují:

- Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR),
- Evropský sociální fond (ESF),
- Fond soudržnosti (FS),
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV),
- Evropský námořní a rybářský fond (ENRF).

EFRR je zaměřen především na modernizaci a posilování hospodářství členských států. Z tohoto fondu jsou podporovány především investiční (infrastrukturní) projekty. Financovány jsou i projekty zahraniční spolupráce. Klíčové oblasti podpory jsou inovace a výzkum, nízkouhlíkové hospodářství, digitální agenda a podpora malých a středních podniků. **ESF** se zaměřuje na podporu vzniku nových pracovních míst, zaměstnanost, vzdělání, sociální začleňování a boj proti chudobě. Prostředky z **FS** jsou k dispozici pouze členským státům s HDP nižším než 90 % průměru zemí EU. Fond investuje do zlepšování životního prostředí a udržitelného rozvoje a do oblasti transevropské dopravní infrastruktury. **EZFRV** pomáhá zvyšovat kvalitu života na venkově, zlepšovat konkurenceschopnost zemědělství, zajišťovat udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a ochranu životního prostředí. Hlavním cílem **ENRF** je pomoc rybářům při přechodu k udržitelnému rybolovu (MMR 2, 2015).

3.3 Přístup Leader

Název LEADER je zkratkou pro „Liaison Entre Actions de Développement Rural“, což by se dalo přeložit jako propojování akcí hospodářského rozvoje venkova. Leader je metoda zaměřená na podporu rozvoje venkovských oblastí. Vede venkovská území k hledání nových cest směřujících k překonávání problémů spojených se stárnutím venkovské populace, nízkou úrovní poskytovaných služeb nebo nedostatkem pracovních příležitostí. Přispívá ke zvýšení konkurenceschopnosti, k ochraně životního prostředí a zlepšení kvality života obyvatel v těchto venkovských oblastech. Leader je možné chápat jako metodu či iniciativu, která si klade za cíl posílit rozvojový potenciál venkova pomocí místního obyvatelstva (BAJER, a další, 2009). V tradičním centralizovaném modelu

správy byly obyvatelé odlehlých a zaostávajících regionů zvyklí na pasivní čekání na rozhodnutí, které přicházelo z národní a regionální úrovně. Program Leader tento model obrací vzhůru nohama, protože věří, že lidé z venkovských oblastí jsou nejlepší odborníci na své vlastní okolí a svou budoucnost. Vláda a veřejná správa působí jako katalyzátor, který podporuje jejich rozvojové myšlenky, pomáhá identifikovat jejich nápady se skutečnou přidanou hodnotou a snaží se jim poskytnout podporu při jejich realizaci, pokud sledují širší rozvojové cíle definované národní politikou (WADE, a další, 2011). Je to metoda zaměřená na rozvoj venkova a zkušenost ukázala, že je schopna výrazným způsobem měnit každodenní život lidí z venkovských oblastí. Snaží se dosáhnout toho, aby politiky zaměřené na venkovské oblasti byly pro tyto oblasti použitelné i přes značnou rozmanitost těchto oblastí. Hlavním přínosem této metody je způsob, jakým jsou přístupy k rozvoji venkova realizovány a jak jsou vzájemně propojeny. Rozdíl mezi přístupem Leader a jinými přístupy spočívá v tom, že Leader se nesnaží přesvědčit o tom, co by se mělo dělat, ale snaží se ukázat, jakým způsobem by se mělo postupovat (EC, 2006). Leader se stal klíčovým prvkem v přechodu ve stylu vládnutí ve venkovských oblastech od státu k systému venkovské správy, v níž je zastoupena celá řada organizací veřejného, soukromého a neziskového sektoru (Navarro, 2015).

3.3.1 Stručná historie metody Leader

Před počátkem 90. let minulého století byla většina přístupů k otázce rozvoje venkova soustředěná na zemědělce a strukturální změny v rámci zemědělství. Přístup řízení v otázkách podpory byl veden na vnitrostátní a regionální úrovni „shora dolů“. Na místní úrovni nebyla místním zúčastněným stranám poskytována dostatečná podpora k osvojení si dovedností vedoucích k možnosti stát se tvůrci budoucnosti svých oblastí. Od roku 1991 se začal uplatňovat zcela nový přístup „zdola nahoru“ prostřednictvím iniciativy Leader. Jejím cílem bylo posílení rozvoje venkovských oblastí prostřednictvím místních obyvatel (EC, 2006). V roce 1991 byla poprvé představena Iniciativa Leader a byla postupně postupně rozdělena do různých programovacích období 1991-1993 (Leader I), 1994-1999 (Leader II), 2000-2006 (Leader+). Na tyto iniciativy plynule navázal Leader 2007-2013, který byl součástí jednotného nástroje politiky Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (Navarro, 2015). Na základě zkušeností se metoda Leader ukázala jako účinný a účelný nástroj při provádění rozvojové politiky a má trvalou podporu Evropské unie.

Iniciativa Leader se stala důležitým prvkem rozvoje venkova a je přijímána v celé Evropě (ČR).

První program pro rozvoj venkova v České republice byl Program obnovy vesnice, jež byl realizován v letech 1991-2006. Tento program učinil první kroky směrem k zavedení programu Leader, který fungoval od roku 2004 současně s programem rozvoje venkova. „Český Leader“ byl nastartován vstupem České republiky do Evropské unie. Tuto iniciativu přebralo Ministerstvo zemědělství a pod jeho vedením a financováním ze státního rozpočtu probíhal Leader ČR 2004, 2005, 2006, 2007 a 2008. V rámci programu Leader+ realizovalo pilotně své strategie 10 místních akčních skupin (MAS). Leader 2007-2013 podpořený z Programu rozvoje venkova podpořil postupně další MAS a jejich počet se na území ČR ustálil na počtu 112. Ostatní nepodpořené MAS mohly být zapojeny formou projektů spolupráce místních akčních skupin, které byly také podpořeny z Programu rozvoje venkova 2007-2013. Za posledních dvacet let se metoda Leader dopracovala ke komunitně vedenému místnímu rozvoji a rozšířila se tím možnost financování projektů k naplňování strategií MAS (ČR).

3.3.2 Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD)

CLLD je specifický nástroj používaný na subregionální úrovni a je doplňkovým opatřením k dalším aktivitám na podporu rozvoje na místní úrovni, který může mobilizovat a zapojovat místní komunitu do plnění cílů strategie Evropa 2020. CLLD je dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ucelená soustava operací za účelem splnění cílů a potřeb na místní úrovni, která přispívá k dosažení strategie Unie pro inteligentní růst a udržitelný růst podporující začlenění. V Českém konceptu jsou těmito nástroji Integrované plány rozvoje území a komunitně vedený místní rozvoj, které jsou realizovány na základě schválené integrované strategie. CLLD bude realizován nejen prostřednictvím společné zemědělské politiky, ale i dalších operačních programů. Integrovaný nástroj CLLD je nastaven v Programu rozvoje venkova, Integrovaném regionálním operačním programu, Operačním programu životní prostředí a zaměstnanost (ČR).

3.3.3 Základní principy metody Leader

Principy přístupu Leader jsou vnímány jako vzájemně se doplňující a není možné je od sebe jednoznačně oddělovat. Vzhledem k velké rozmanitosti venkovských sídel se účinnost strategií bude zvyšovat, pokud jsou rozhodnutí prováděná místními aktéry, jsou používané jasné a transparentní postupy, je poskytována podpora z veřejné správy včetně technické pomoci pro přenos osvědčených postupů. (EC, 2006).

Metoda LEADER se řídí sedmi hlavními principy:

- přístup „place-based“,
- přístup „bottom-up“,
- integrace napříč obory,
- inovativní přístup,
- vytváření sítí,
- spolupráce,
- místní partnerství.

Přístup „place-based“ je přístup zaměřený na danou oblast. Cílovou oblastí pro provádění politiky by mělo být malé, homogenní a společensky soudržné území, které se vyznačuje místní identitou, společnými tradicemi, pocitem sounáležitosti k lidem a společnými potřebami. Hranice oblasti se nemusí shodovat s předem stanoveným územním uspořádáním samosprávy. **Přístup „bottom-up“** je přístupem zdola nahoru. Zapojení místních obyvatel do rozhodování, aby sami rozhodovali o své budoucnosti v území, kde žijí. Vyzvat místní subjekty, aby se zapojily při rozhodování a definování priorit strategií rozvoje jejich území. **Integrace napříč obory** znamená spojení mezi různými oblastmi činností a rozvíjení jejich spolupráce. Přístup Leader není omezen pouze na jeden druh činnosti, ale snaží se všechny činnosti koordinovat a propojit do celistvých projektů. **Inovativní přístup** znamená zavedení něčeho nového nebo zdokonalení stávajícího, a z tohoto důvodu je přístup důležitým a nezbytným prvkem při rozvoji venkovských oblastí, jelikož sehrává významnou roli při stimulaci těchto inovačních přístupů. **Vytváření sítí** zahrnuje výměnu dosažených výsledků, know-how a zkušeností mezi všemi, kteří se podílejí na rozvoji venkova v rámci Evropské unie bez ohledu na to,

zda jsou přímými příjemci podpory. Síť vytvářejí spojení mezi lidmi, projekty a venkovskými oblastmi a mohou navázat spojení mezi jednotlivými MAS a podnítit jejich spolupráci. **Spolupráce** jde nad rámec vytváření sítí. Zahrnuje účast MAS na společném projektu s jinou skupinou. Projekty spolupráce nejsou jen pouhou výměnou zkušeností, ale musí zahrnovat konkrétní společný projekt. V rámci Leader jsou možné dva typy spolupráce: v rámci území daného členského státu nebo nadnárodní spolupráce. **Místní partnerství** je realizováno prostřednictvím místních akčních skupin (MAS). Jedná se o vzájemnou spolupráci zástupců veřejného a soukromého sektoru. V rámci MAS se mezi aktéry posiluje dialog a vzájemná spolupráce, jež přispívá k rozvoji daného území a zlepšování kvality života (EC, 2006).

3.4 Spolupráce a partnerství

„Spolupráci lze obecně chápat jako systém, který má své prvky (aktéry), jejich vzájemné vztahy, činnosti a prostředky, kterými jej naplňují a podmínky, za (nebo ve) kterých systém funguje, kdy kvalita (činnost) jeho fungování je podmiňována jak vnitřními, tak i vnějšími faktory vlivu.“ (GALVASOVÁ, 2007 str. 44). Nejdí a další vnímají spolupráci jako relativně trvalé kooperativní vztahy symetrické povahy mezi dvěma nebo více aktéry stejného typu, které vznikají dobrovolně z vůle jejich účastníků za účelem dosažení nějakého společného cíle. Spolupracující aktéři jsou v nich formálně rovnoprávní, i když mimo spolupráci toto postavení rovnoprávné není. K dosažení cíle přispívá každý ze svých zdrojů a společně odpovídají za výsledek (NEJDÍL, a další, 2007).

Partnerstvím označujeme kooperativní vztahy mezi subjekty různých typů. Jedná se například o vztah mezi soukromými podnikatelskými subjekty a obcemi (ČERMÁK, 2001). Sociologický slovník charakterizuje obecně partnerství jako *„vztah, který je na rozdíl od přátelství orientován nikoli k osobnosti partnera, ale ke společnému cíli. Je dán společnou účastí v nějakém podnikání, sdílením povolání, zájmu, úkolu s vysokou mírou vzájemné závislosti a potřeby kooperace“* (JANDOUREK, 2007 str. 182). Partnerství je v současnosti chápáno jako jeden z nejvýznamnějších faktorů rozvoje území. Vzájemná spolupráce partnerů z veřejného, občanského a soukromého sektoru podporuje účinněji a cíleněji dosáhnout požadovaných výsledků a strategických rozvojových cílů. Partnerství jsou nejčastěji iniciována principem „bottom-up“ (zdola) na základě iniciativy

a zájmu jednotlivých aktérů. Může však být iniciováno principem „top-down“ (shora) jako součást vládní strategie, jejímž záměrem je podpora řešení problémů v jednotlivých lokalitách a regionech nebo rozšíření možností k zajištění vybraných veřejných služeb. Například vytváření místních akčních skupin nebo komunitní plánování sociálních služeb. Partnerství v lokálním i regionálním rozvoji můžeme studovat dle typu aktérů, kteří do vzájemného svazku vstupují nebo dle úrovně spolupráce vytvářené na lokální, regionální, národní nebo mezinárodní úrovni (KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, 2014). Každý typ partnerství musí být založen na důvěře a přesných pravidlech fungování. V případě pravidel je možné je přesně stanovit a vyžadovat jejich striktní dodržování, avšak důvěru nařídít nebo vynutit nelze (MAJEROVÁ, 2011).

Pro účely této diplomové práce nebude rozlišován významový rozdíl mezi pojmem spolupráce a partnerství, protože v nejobecnější rovině je pojem partnerství chápán jako forma spolupráce.

3.4.1 Spolupráce obcí

Spolupráce je významný prvek fungování veřejné správy a nezbytný prvek rozvoje regionů. Uskutečňování regionální politiky je neseno především představiteli veřejné správy příslušných regionů. Představitelé obcí vstupují při zajišťování podmínek udržitelného rozvoje pro občany na svých územích do značného množství vztahů s nejrůznějšími subjekty. K rozvoji přispívá spolupráce, která je účelná, efektivní a má dopad na socioekonomický rozvoj daného území. Taková spolupráce obcí se tak za určitých podmínek stává důležitým faktorem rozvoje. Pro obce je efektivní spolupráce klíčovým faktorem jejich rozvoje. Důvody obecní spolupráce mají charakter především účelový. Spolupráce jim umožňuje realizovat rozhodující rozvojové záměry, připravovat a uskutečňovat rozvojové projekty. Pokud realizace potřeb přesahuje možnosti obce, navazují obce účelovou spoluprací. Jedná se například o zabezpečení velkých investičních akcí (vodovody, kanalizace, čistírny odpadních vod, plynofikace, odpadové hospodářství, dopravní obslužnost) nebo projekty, které souvisí s rozvojovými aktivitami regionu nebo mikroregionu (GALVASOVÁ, 2007).

Česká republika má velmi roztržštěnou sídelní strukturu (průměrná vzdálenost mezi sídly je menší než 2 km) a je tvořena vysokým počtem velikostně silně diferencovaných obcí s převahou malých obcí s počtem obyvatel menším než 1 000. Velká sídelní roztržštěnost je závažným problémem veřejné správy (GALVASOVÁ, 2007).

Nedostatek podnikatelských a ostatních subjektů spolu s nízkým počtem obyvatel, kteří jsou zdrojem příjmu, způsobuje mnoha malým obcím problémy s nedostatkem finančních prostředků. Malé obce nejsou schopné podílet se na rozvoji regionu, jelikož příjmy z rozpočtu obcí mnohdy nepokryjí ani potřebné výdaje obce. V současnosti je v České republice 6253 obcí, z tohoto počtu je 4837 obcí s počtem obyvatel menším než 1000, což představuje 77,36% z celkového počtu obcí. V Olomouckém kraji, se kterým pracuje diplomová práce je celkový počet obcí 399, z tohoto počtu je 279 obcí s počtem obyvatel menším než 1000, což představuje 69,93%. Pokud nepočítáme Prahu, nejmenší počet obcí se nachází v Karlovarském kraji (132 obcí) a nejvíce v kraji Středočeském (1145 obcí).

Tabulka 1 Velikostní struktura obcí v ČR dle počtu obyvatel stav k 1. 1. 2015

počet obyvatel	počet obcí v ČR		počet obcí v Olomouckém kraji	
	absolutně	procentuálně	absolutně	procentuálně
0 - 499	3467	55,45	170	42,61
500 - 999	1370	21,91	109	27,32
1000 - 1499	494	7,90	48	12,03
1500 - 1999	246	3,93	27	6,77
2000 - 2499	139	2,22	9	2,26
2500 - 2999	92	1,47	11	2,76
3000 - 4999	178	2,85	12	3,01
5000 - 9999	140	2,24	4	1,00
10000 - 14999	40	0,64	4	1,00
15000 - 20999	28	0,45	1	0,25
20000 - 24999	18	0,29	0	0,00
víc než 25000	41	0,66	4	1,00
celkem	6253	100,00	399	100,00

Zdroj: zpracování vlastní, data: statistiky Ministerstva vnitra ČR, <http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>

Dle Galvasové a kol. patří mezi nejvýraznější problémy malých obcí:

- snižování úrovně dopravní obslužnosti veřejnou dopravou,
- omezená možnost poskytovat služby základní občanské vybavenosti,
- nízká úroveň vybavenosti technickou infrastrukturou,
- rychlý úbytek pracovních míst a omezená příležitost k zaměstnání,
- nedostatek finančních prostředků pro zajištění činností obcí
- ztížené podmínky pro výkon veřejné správy - lidské zdroje (GALVASOVÁ, 2007).

Problémy mohou obce řešit dvěma základními způsoby. Prvním z nich je sloučení s jinou obcí nebo obcemi a druhou možností je vzájemná spolupráce. Obě tyto možnosti upravuje zákon č. 128/2000 Sb. o obcích. Podmínky pro sloučení stanovuje v § 19 a spolupráci v § 46 - § 55. Spolupráci nepředepisuje, uvádí však následující výčet možností, kterými lze spolupráce obcí při výkonu jejich samostatné působnosti uskutečňovat:

- zakládání a zřizování právnických osob (§ 35a),
- dobrovolný svazek obcí (§ 49 - § 53),
- spolupráce s právnickými a fyzickými osobami (§ 54),
- spolupráce s obcemi jiných států (§ 55).

Zakládání a zřizování právnických osob bývá v případech, že společný úkol obcí vyžaduje stabilnější spolupráci. Zákon o obcích nijak blíže tyto činnosti nespécifikuje, ale doplňuje ho zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. V § 23 odstavci prvním výslovně stanovuje, že obce a kraje mohou k plnění svých úkolů a k zabezpečení veřejně prospěšných činností:

- zřizovat vlastní organizační složky jako svá zařízení bez právní subjektivity,
- zřizovat příspěvkové organizace jako právnické osoby, které zpravidla ve své činnosti nevytvářejí zisk,
- zakládat obchodní společnosti (akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným),
- zakládat ústavy,
- zřizovat školské právnické osoby podle zákona č. 561/2004 Sb.,
- zřizovat veřejné výzkumné instituce podle zákona č. 241/2005 Sb.

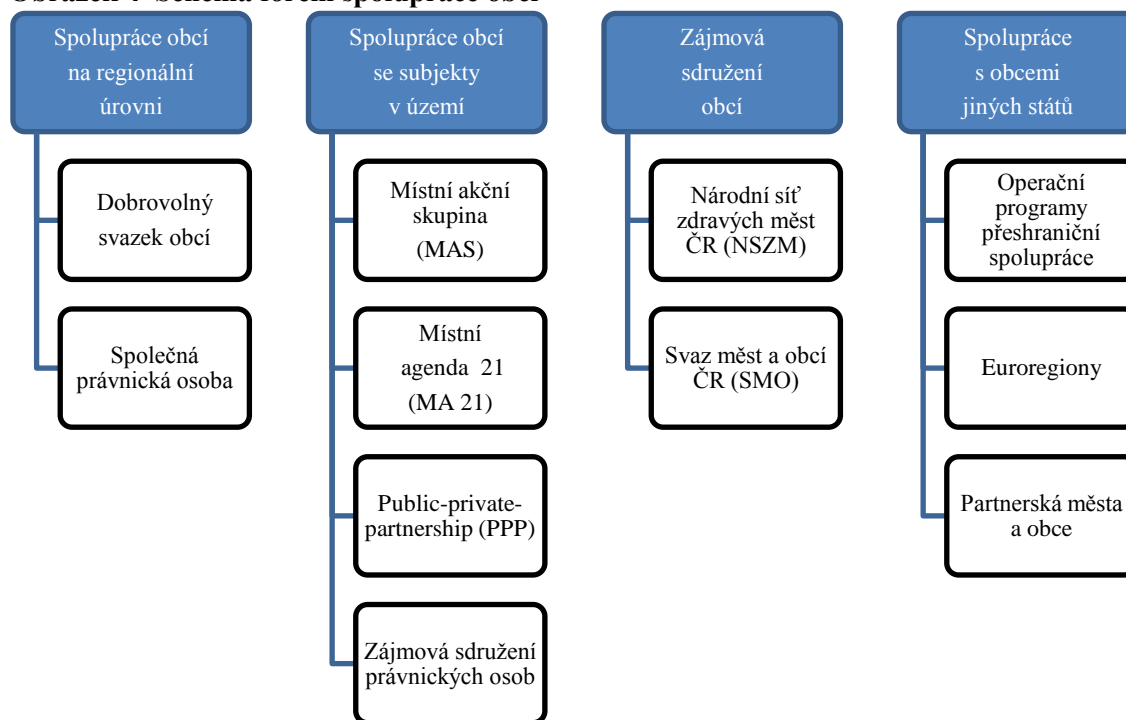
Druhý odstavec obcím a krajům umožňuje, aby se spolu s jinými osobami staly účastníky nebo společníky na činnostech jiných osob, zejména obchodních společností nebo obecně

prospěšných společností, na jejichž činnosti se podílí svým majetkem včetně peněžních prostředků (Zákon č. 250/2000 Sb.).

3.4.2 Formy spolupráce obcí

Se vstupem České republiky do Evropské unie se otevřely obcím nové prostory pro získání dalších finančních prostředků. K získání prostředků slouží převážně projekty s dopadem na širší oblast než je území obce, což obce motivovalo k uzavírání spolupráce, jež může nabývat nejrůznějších forem. Nejjednodušší forma může probíhat jako neformální výměna zkušeností a informací mezi vesnicemi a městy. Další možností může být spolupráce v rámci určitých celků, do kterých se obce sdružují. V některých mohou být členy pouze obce (dobrovolné svazky obcí, Svaz měst a obcí ČR, town-twinning), v jiných mohou být členy i jiné subjekty (místní akční skupiny, Místní Agenda 21, Národní síť zdravých měst). Formy spolupráce představují konkrétní a organizační podobu systému spolupráce. Spolupráci můžeme dělit podle řady hledisek. Zásadní je však vztah ke konkrétnímu účelu. Nejvhodnější je kombinace členění dle území a spolupracujících subjektů (GALVASOVÁ, 2007).

Obrázek 4 Schéma forem spolupráce obcí

Zdroj: zpracování vlastní

Dobrovolný svazek obcí (DSO) je základní formou obecní spolupráce. Obce mají právo smluvně vytvářet svazek obcí jako samostatnou právnickou osobu za účelem ochrany a prosazování svých společných zájmů. Členy svazu obcí mohou být pouze obce. Založení svazku, právní osobnost svazku, předmět činnosti a obsah stanov jsou vymezeny v § 49 až v § 53 (Zákon č. 128/2000 Sb.). Společné provedení některých výkonů snižuje administrativní zatížení jednotlivých obcí, zvyšuje efektivitu ekonomických a lidských zdrojů. To bývá velmi účelné zvláště u malých obcí. Předmětem činnosti mohou být například úkoly v oblasti školství, kultury, sociální péče, dopravní obslužnosti, komunálních odpadů, ochrany životního prostředí nebo cestovního ruchu. DSO obcí slouží často jako základ spolupráce pro jiné typy spolupráce, jako jsou místní akční skupiny nebo euroregiony. Je třeba rozlišovat „účelové“ a „komplexní“ svazky obcí. Účelové (monotematické) svazky obcí vznikají za účelem realizace úzce vymezeného okruhu činností. Nejčastěji jsou orientované na technické záležitosti, jako je splašková kanalizace nebo společná čistička odpadních vod. Komplexní svazky jsou obvykle označovány jako mikroregiony. Zastřešují poměrně kompaktní území s výraznými znaky socioekonomické a geografické sounáležitosti. Jejich společným cílem je celkový rozvoj území (GALVASOVÁ, 2007).

Místní akční skupina (MAS) je základním předpokladem pro čerpání dotací z programu Leader. MAS je nezisková organizace založená na principu mezisektorové spolupráce veřejného, neziskového a podnikatelského sektoru a jejím obecným cílem je zlepšování kvality života a podpora rozvoje venkova. Její význam spočívá v kombinaci lidských a finančních zdrojů jednotlivých sektorů, které sdružuje ke spolupráci a zároveň je komunikačním kanálem mezi nimi. (MZE, 2012). MAS nejsou protikladem k místní samosprávě, ale snaží se ji vhodně doplňovat v úsilí o obnovu a rozvoj obcí. Tato forma spolupráce je blíže popsána v následující kapitole.

Partnerství veřejného a soukromého sektoru se může uskutečňovat různými způsoby, v různém rozsahu a za různým účelem. Jednou ze specifických forem této spolupráce je Public Private Partnership (PPP). Funguje na principu spojení veřejného a soukromého sektoru a jeho cílem je účinnější a efektivnější využití zdrojů a v důsledku toho poskytování kvalitnějších služeb veřejnosti. Toto spojení vzniklo díky schopnosti

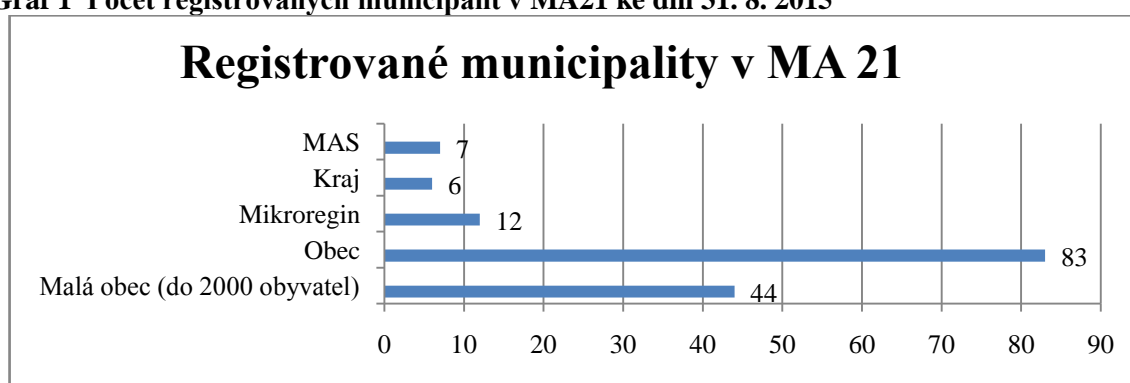
soukromého sektoru zajišťovat veřejnou infrastrukturu nebo veřejné služby efektivněji, díky využití svých zdrojů a zkušeností. Riziko se dělí na obě strany, a proto je lépe zvládnutelné. Typickými příklady realizace formou PPP jsou projekty v následujících oborech: dopravní infrastruktura (dálnice, tunely, mosty), administrativa (úřady, soudy, věznice), zdravotnictví (nemocnice), školství (studentské koleje, školy), utility (elektrárny) nebo obrana (výzbroj, speciální infrastruktura) (GALVASOVÁ, 2007).

Zájmová sdružení právnických osob obce zakládají k ochraně svých zájmů a k dosažení jiného účelu. Spolupracovat mohou nejen obce navzájem, ale také obce s nestátními neziskovými organizacemi, podnikatelskými subjekty nebo s organizacemi v oblasti kultury, školství, vědy atd. (ČERMÁK, 2001). Mezi nejznámější zájmová sdružení patří Svaz měst a obcí České republiky a Národní síť zdravých měst.

Místní agenda 21 (MA 21) vychází z dokumentu OSN Agenda 21, který byl přijat na konferenci o životním prostředí v Rio de Janiero. Agenda 21 je globální a strategický plán společenství pro 21. století stanovující konkrétní kroky směrem k udržitelnému rozvoji na naší planetě. Globální problémy mají svůj původ na regionální a lokální úrovni, a proto je jejich řešení závislé na místních aktivitách. Nástrojem, který se snaží uplatnit principy udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni v praxi je Místní agenda 21. Je to proces, který zvyšuje kvalitu života ve všech jeho aspektech a směřuje k zodpovědnosti občanů nejen za jejich životy, ale i životy ostatních. MA21 by měla vést k otevřené spolupráci celého místního i širšího společenství a snažit se zapojit co největší počet místních obyvatel v procesech plánování a rozvoje. Měla by zprostředkovat pochopení souvislostí mezi globálními záležitostmi a naším individuálním rozhodnutím (CENIA 1). V současné době probíhá mnoho aktivit a programů, které směřují ke zlepšení životního prostředí a kvality života, které by se daly nazvat MA21. Realizací MA21 jsou však jen ty činnosti, které jsou součástí dlouhodobé, jasně stanovené a veřejností přijaté strategie udržitelného rozvoje. Každá kvalitní strategie by měla spojovat snahy různých sektorů společnosti a místních obyvatel, vycházet z podrobné analýzy místních problémů a směřovat k udržitelnému rozvoji. Aktivitami v rámci místní Agendy 21 mohou být například obnova památek, oživení a zachování tradičních zvyklostí a řemesel, kulturní a společenské akce pro veřejnost (jarmarky, slavnosti, poutě), péče o krajinu, péče o starší

občany, ekologické vytápění, environmentální systémy řízení pro podniky, místní úřady a další instituce, vlastní práce místních orgánů – zapracování principů udržitelného rozvoje do koncepcí, plánů i každodenní agendy (CENIA 2). Obce při zavádění principů MA21 navzájem spolupracují a většina obcí, které MA21 úspěšně aplikovaly, jsou i členy Národní sítě Zdravých měst ČR. V současné době dosahuje počet registrovaných municipalit 153. Mezi největší z pohledu počtu obyvatel patří šest krajů (Jihomoravský, Liberecký, Moravskoslezský, Plzeňský, Ústecký, Vysočina). Další početní rozdělení předkládá následující graf č. 1.

Graf 1 Počet registrovaných municipalit v MA21 ke dni 31. 8. 2015

Zdroj: zpracování vlastní, data: <http://ma21.cenia.cz/DatabázeMA21prohlížení/Statistiky/základnístatistikyMA21/tabid/759/language/cs-CZ/Default.aspx>

Národní síť zdravých měst ČR (NSZM) je zájmovým sdružením právnických osob. Členy jsou obce, města, kraje, mikroregiony i MAS. NSZM umožňuje svým členům poradenství v oblasti spolupráce, sdílení a výměnu zkušenosti i dobrou praxi v nejrůznějších oblastech jejich rozvoje, spolupráci, pomoc při zpracování a řízení kvalitní strategie rozvoje nebo zprostředkování spolupráce s odbornými partnery v tuzemsku i zahraničí. Podporují zavádění principů MA21. NSZM má 126 členů (GALVASOVÁ, 2007).

Svaz měst a obcí České republiky je celostátní, dobrovolná, nepolitická a nevládní organizace, která zastupuje města a obce a hájí jejich společné zájmy a práva. Mimo to své členy informuje o legislativách týkajících se obcí, poskytuje zdarma poradenství, každoročně organizuje krajská setkání, podporuje obce a města v jejich zapojování do mezinárodní spolupráce a zprostředkovává možnosti této partnerské spolupráce. Svaz

je založen jako zájmové sdružení právnických osob. Svaz sdružuje 2638 obcí (Svaz měst a obcí ČR 2).

Spolupráce s obcemi jiných států upravuje zákon č. 128/2000 Sb., který obcím umožňuje spolupracovat s obcemi jiných států a být členy mezinárodních sdružení územních samosprávných celků. Spolupráce je možná pouze tehdy, pokud obce spolupracují při plnění úkolů v rámci výkonu samostatné působnosti obcí. Svazky obcí mohou také spolupracovat se svazky obcí jiných států, ale obsahem spolupráce mohou být jen činnosti, které jsou předmětem činnosti svazku obcí, jež smlouvu o vzájemné spolupráci uzavřely (Zákon č. 128/2000 Sb.).

Obce mají tři možnosti spolupráce s obcemi jiných států:

- operační programy přeshraniční spolupráce (dříve Přeshraniční impulzní centra),
- euroregiony,
- koncept partnerských měst a obcí (town-twinning).

Přeshraniční spolupráce má pět operačních programů se zaměřením na spolupráci regionů podél příhraničních oblastí s Polskem, Slovenskem, Rakouskem, Bavorskem a Saskem. Všechny jsou financované z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). Jsou zaměřeny na regionální a místní projekty s přeshraničním významem a při jejich výběru bude kladem velký důraz na jejich skutečné příhraniční dopady a jejich významný pozitivní dopad. Obecně se dá říci, že podporované projekty jsou zaměřeny na institucionální spolupráci, ochranu životního prostředí, rozvoj lidských zdrojů, ochranu a rozvoj přírodního a kulturního dědictví. Žadateli jsou většinou orgány veřejné správy a jejich svazky, neziskové organizace i podnikatelé (přesný výčet žadatelů je dán u každého operačního programu).

Euroregiony jsou nadnárodním typem svazků či sdružení měst a obcí. Jejich cílem je překonávání hranic a především podpora a realizace projektů odrážející všechny formy spolupráce mezi smluvními stranami. Spolupráce vzniká na územích, kde existuje určitá kulturní a hospodářská spojitost překračující státní hranice, mnohdy daná historicky. Hlavním motivem sdružených měst a obcí je odstraňování nerovností mezi regiony na obou stranách hranic a postupné vyrovnávání ekonomického i sociálního rozvoje.

Euroregiony v České republice zpravidla mají právní subjektivitu a fungují jako zájmová sdružení právnických osob nebo fungují bez právní subjektivity jako sdružení subjektů vzniklé na základě smlouvy (GALVASOVÁ, 2007). V současné době existuje v České republice 13 euroregionů.

Partnerská spolupráce měst a obcí (town-twinning) je forma dlouhodobé mezinárodní spolupráce mezi samosprávami. Spočívá v pravidelném setkávání zástupců měst a jejich občanů. Má velký význam pro výměnu zkušeností v nejrůznějších oblastech týkajících se života města nebo obce, jako je například rozvoj měst a obcí, oblast školství, sociální, životní prostředí, cestovní ruch nebo fungování samosprávy. Prostřednictvím partnerské spolupráce mohou samosprávy podporovat ekonomické vazby svých podnikatelů s jejich protějšky v partnerských městech a obcích, a tím pozitivně ovlivňovat ekonomický rozvoj svého území a regionu. Spolupráce zapojuje všechny skupiny občanů a napomáhá navazovat trvalé přátelské i profesní vazby mezi občany, organizacemi, školami nebo úřady. Významně pomáhá v posilování občanské zodpovědnosti a zapojení občanů do života místní komunity. Projekty partnerské spolupráce jsou spolufinancované z programu Evropa pro občany 2014-2020, který patří mezi komunitární programy Evropské unie (Svaz měst a obcí ČR 1).

3.4.3 Spolupráce při rozvoji území

Z hlediska rozvojových dispozic a směřování rozvoje je důležité rozlišování endogenních a exogenních faktorů. Endogenní faktory jsou přímo spojeny s aktéry rozvoje. Exogenní faktory představují rámec faktorů a nástrojů, které rozvoj venkova regulují bez ovlivnění jednotlivých aktérů. Mezi exogenní faktory patří například poloha obce, přírodní prostředí, působení ostatních regionů, legislativa nebo dotačně podporované aktivity. Funkčního rozvoje lze dosáhnout pouze zapojením obou těchto faktorů (BINEK, 2009).

Rozvoj území je dlouhodobý proces, který ovlivňuje právní prostředí, politickou stabilitu, ekonomiku, historickou tradici, finanční i lidské zdroje a mnoho dalších faktorů. Termín území představuje prostor, ve kterém žije, a se kterým se identifikuje určité společenství občanů, jež je předmětem zájmu a aktivit veřejné správy, občanů i zástupců soukromého sektoru. Důležitým krokem v rozvoji spolupráce je sladění zájmů jednotlivých aktérů.

Toho lze dosáhnout společnou otevřenou komunikací, hledáním společných řešení vzniklých nebo trvajících problémů, ochotou a schopností spolupracovat. Spolupracující aktéři by měli dokázat řešit otázky svého území s regionálním nadhledem, který umožňuje realizovat rozvoj území bez překážek způsobených prosazováním partiálních lokálních zájmů. Proto je nezbytné vymezit přesné podmínky spolupráce, aby nedocházelo k ochabnutí spolupráce či jejímu omezení (GALVASOVÁ, 2007).

Existuje řada okruhů lidské činnosti, které mohou být efektivně vykonávány pouze ve spolupráci s jinými. Mezi tyto činnosti bezesporu patří územní rozvoj. Strategické a regionální plánování by nemělo být realizováno bez spolupráce. Obce by měly respektovat stávající vazby a návaznosti v lokálním i regionálním měřítku a spolupracovat napříč územím, jelikož tato spolupráce se jeví jako nejefektivnější. Důležitý je nejen vertikální, ale i horizontální soulad. Spolupráce obcí se pozitivně projevuje i na úrovni lidského kapitálu, protože obec jako hlavní aktér rozvoje bývá hlavním iniciátorem a realizátorem rozvojových aktivit (VAVROUCHOVÁ, 2014).

Vzájemná spolupráce a koordinace různých subjektů při rozvoji území je základem pro jeho udržitelnost a přidanou hodnotu v podobě synergických efektů¹. V současnosti na území ČR působí velké množství různých subjektů s různými formami jejich spolupráce. Rozmanitost spolupráce se projevuje nejvíce na lokální úrovni. Různé formy meziobecní spolupráce jsou důležitou platformou pro uplatňování rozvoje „zdola-nahoru“. V roce 2010 existovalo v ČR 555 mikroregionů zabývajících se komplexním rozvojem svého území. Do činnosti mikroregionů bylo zapojeno zhruba 86% obcí ČR. Mikroregiony pokrývají většinu území každého z krajů ČR, a obvykle jejich součástí nejsou velká města. Vedle toho existuje i několik stovek „účelových“ svazků obcí, v rámci kterých obce nejčastěji spolupracují při budování nějakého typu technické infrastruktury nebo podpoře cestovního ruchu. V činnosti jednotlivých svazků obcí jsou velké rozdíly. Některé z nich působí pouze jako volná podpůrná platforma. Další skupinu aktérů působících v území tvoří

¹ Synergický efekt je spolupůsobení nebo součinnost více činitelů, který je větší a kvalitativně lepší než prostý součet efektů ze samostatného působení jednotlivých činitelů

místní akční skupiny (MAS), které pracují na základě metody Leader a jsou důležitým aktérem rozvoje na místní úrovni. MAS patří v současné době k nejdůležitějším aktérům v rámci rozvoje venkova. V souvislosti spolu s novým programovým obdobím postupně dochází ke vzniku MAS i v územích, kde dosud nepůsobily. Význam partnerství a spolupráce aktérů se dále velmi projevuje při rozvoji příhraničních oblastí. Rozvoj partnerství v těchto územích je dlouhodobě metodicky i finančně podporován a veřejná správa zde vytváří různé formy spolupráce (partnerské obce, euroregiony). Je potřebné věnovat příhraničním územím velkou pozornost a aktivně je pomocí spolupráce podporovat v rozvoji, jelikož tato spolupráce pomáhá realizovat velké množství rozvojových projektů, které mohou odstraňovat bariéry způsobené hranicemi (MMR 3). Přehledné porovnání znaků spolupráce mezi svazky a MAS přináší následující obrázek.

Obrázek 5 Znaky spolupráce u svazku obcí a místních akční skupiny

Forma spolupráce	Funkce spolupráce	Účel spolupráce	Náplň spolupráce	Formální přístup	Typy aktérů
Svazek obcí	např. společný postup sdílení zkušeností	celkový rozvoj území	např. realizace projektů společné akce	institucionalizovaný	obce
Místní akční skupina	např. koordinace rozvojové projekty	podpora rozvojových aktivit	např. pravidelná setkávání příprava projektů	institucionalizovaný	obce podnikatelé neziskový sektor

Zdroj: GALVASOVÁ Iva a kol. Spolupráce obcí jako faktor rozvoje. 2007, s. 2

3.5 Místní akční skupina

Metoda Leader je realizována prostřednictvím místních akčních skupin (MAS). Místní akční skupiny spojují různé aktéry, aby určily své místní strategie a rozhodovaly o projektech, které jsou užitečné pro dosažení cílů rozvoje. Participační proces posiluje všelidovou účast na důležitých rozhodnutích, čímž upevňuje demokracii (WADE, a další, 2011). Základním předpokladem vzniku MAS je geograficky homogenní území s minimálně 10 000 a maximálně 100 000 obyvateli. Součástí MAS mohou být pouze obce a města s počtem obyvatel maximálně do 25 000. Územní působnost MAS musí být celistvé území bez izolovaných celků. Účast zástupců veřejné správy byla maximálně 50%. Od nového programovacího období 2014-2020 jsou stanoveny standardy pro přijatelnost

MAS. Nově žádná ze zájmových skupin nesmí představovat více než 49 % (VAVROUCHOVÁ, 2014).

MAS jsou založeny na principu partnerství a spolupráce veřejného, soukromého a neziskového sektoru na místní úrovni. Hlavním úkolem MAS je aktivace občanů daného území, budování partnerství, sjednocování lidí a podporování dobrovolné činnosti na všech úrovních aktivit obyvatel venkova (eAGRI 2). Každý sektor přináší do činnosti MAS něco jiného. Od veřejné správy se očekává informativnost, znalost legislativy a legitimita projektů, rozhodovací pravomoc a odpovědnost, finance a administrace. Od neziskového sektoru se očekává kontrola, reflexe názorů občanů, nadšená dobrovolnická práce, nápady, energie a alternativní pohled na veřejný zájem. Od podnikatelského sektoru se očekává, že by mohl poskytnout zkušenosti, odbornost, finanční a realizační prostředky, smysl pro efektivitu a alternativní pohled na veřejný zájem (ČERMÁK, 2001).

Tabulka 2 Přehled MAS dle krajů (stav ke dni 11. 5. 2015)

Název kraje	Počet MAS v kraji	Počet členů NS MAS	Podpora PRV IV.1.1.		Právní forma		
			ano	ne	spolek	o.p.s.	z.ú.
Kraj Jihomoravský	18	16	9	9	17	1	0
Kraj Jihočeský	17	15	12	5	10	7	0
Kraj Karlovarský	5	5	3	2	1	4	0
Kraj Královéhradecký	15	15	13	2	11	4	0
Kraj Liberecký	6	6	4	2	6	0	0
Kraj Moravskoslezský	12	12	7	5	10	2	0
Kraj Olomoucký	16	16	12	4	8	8	0
Kraj Pardubický	13	13	7	6	10	3	0
Kraj Plzeňský	9	8	8	1	7	2	0
Kraj Středočeský	27	22	11	16	12	12	3
Kraj Vysočina	16	15	9	7	5	11	0
Kraj Zlínský	18	17	12	6	15	3	0
Kraj Ústecký	8	8	4	4	5	3	0
Celkem	180	168	111	69	117	60	3

Zdroj: zpracování vlastní, data: <http://nsmascr.cz/seznam-mistnich-akcnich-skupin/>

Vznik MAS je pevně navázán na politiku regionálního rozvoje, konkrétně na iniciativu Leader. V roce 2002 začaly vznikat první MAS v souvislosti s Programem rozvoje

venkova. K významnému nárůstu dochází v souvislosti vstupu ČR do Evropské unie a možnostmi čerpání dotací z evropských fondů. V programovacím období 2007-2013 bylo podporováno 112 MAS (VAVROUCHOVÁ, 2014). V tabulce 2 v prvním sloupci se uvádí přehled o celkovém počtu MAS dle jednotlivých krajů ke dni 11. 5. 2015. Druhý sloupec uvádí, kolik MAS je zapojených do Národní sítě MAS, další sloupec uvádí, kolik MAS bylo podpořeno a nepodpořeno v programovacím období 2007-2013 a v posledním je rozdělení MAS dle jejich právní formy. K datu 1. 1. 2015 proběhla fúze dvou MAS, a z tohoto důvodu došlo v tabulce ke snížení celkového počtu podpořených MAS na 111.

Podpora rozvoje venkovských oblastí formou partnerských projektů, na kterých se podílí místní aktéři a subjekty, jsou nosnou a efektivní formou realizace rozvoje venkova. Inspirací pro podporu zakládání MAS byly zahraniční zkušenosti, kde tito aktéři spolupracují na výměně informací a znalostí i na přípravě a realizaci rozvojových projektů. Tato partnerství v zahraničí vznikala spontánně. V České republice finanční motivace při zakládání MAS často znamenala, že tyto struktury nevycházely z již fungujících partnerských svazků, ale byly často zakládány uměle bez hlubších vztahů a vazeb mezi jednotlivými aktéry. Absence těchto funkčních dlouhodobých svazků způsobovaly potíže při využití rozvoje venkova. Většina MAS postupem času dokázala vytvořit dlouhodobě funkční svazky schopné realizovat dlouhodobé projekty, jež přispívají ke zvyšování kvality života venkovského regionu. Často jsou MAS považovány za převážně účelové organizace, jejichž cílem je především přerozdělování veřejných prostředků. Jejich role a význam, kromě redistribuce finančních zdrojů, spočívá také v podpoře rozvoje komunikace a spolupráce v rámci území, realizaci rozvojových projektů, koordinaci vytváření a implementaci komplexních strategických dokumentů i posilování materiálních a lidských zdrojů v jednotlivých obcích. Přínosem MAS je i spolupráce s dalšími významnými institucemi a sdruženími. Například: Národní síť MAS, Národní síť Zdravých měst ČR, Spolek pro obnovu venkova, Ministerstvo zemědělství ČR, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Agrární komora nebo Asociace krajů ČR. Spolupráce s těmito partnery umožňuje MAS přenášení zkušeností týkajících se rozvoje venkova, formování požadavků na institucionální, finanční i legislativní podporu při rozvoji venkovských oblastí (KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, 2014).

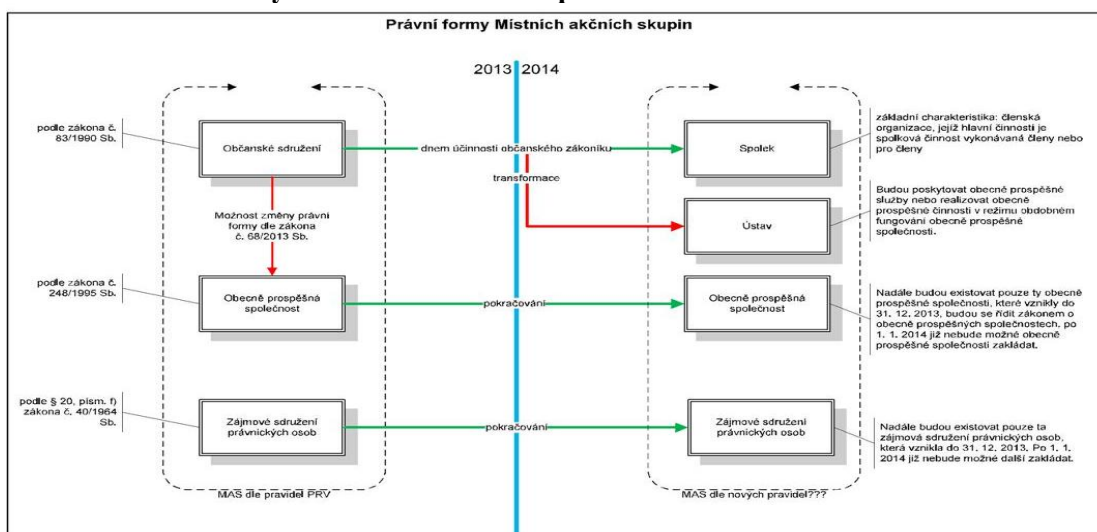
3.5.1 Právní formy MAS

MAS jsou nestátní neziskovou organizací (NNO) nezřizovanou státem. NNO jsou organizace, které nevytvářejí zisk za účelem přerozdělení mezi své zakladatele, vlastníky či správce. Zisk mohou vytvořit, ale v případě jeho vytvoření ho musí vložit zpět na svůj rozvoj a své poslání. NNO upravuje od 1. 1. 2014 občanský zákoník (VAVROUCHOVÁ, 2015).

V české republice existují v současné době následující typy NNO:

- spolky (z.s.),
- obecně prospěšné společnosti (o.p.s.),
- ústavy (z.ú.),
- nadace, nadační fondy,
- evidované právnické osoby (církvní neziskové organizace).

Obrázek 6 Právní formy místních akčních skupin

Zdroj: Zpravodaj venkova, <http://nsmas.cz/content/uploads/2013/07/Zpravodaj-venkova-7-2013.pdf>

MAS jsou právnickou osobou a charakterem odpovídají nestátní neziskové organizaci. Před novelizací občanského zákoníku měly MAS nejčastěji vyskytující se právní formu obecně prospěšnou společnost nebo občanské sdružení. Od účinnosti nového zákoníku o.p.s. již není možné zakládat. Existující o.p.s. zůstávají nadále v platnosti, ale musí provést změnu organizační struktury a vytvořit MAS jako dceřiné společnosti. Jedná se

o partnerství bez právní subjektivity v rámci organizační složky právnické osoby na základě smluv mezi touto právnickou osobou a MAS. Existující občanská sdružení se musela transformovat na spolek nebo ústav. V současnosti, jak vyplývá z tabulky č. 2, je nejčastější právní formou MAS spolek.

3.5.2 Hodnocení kvality a financování Leader

Hlavním cílem hodnocení je poskytnutí přehledu o činnosti jednotlivých MAS, o stavu plnění jejich strategických plánů LEADER a snaha o rozlišení úrovně prováděných aktivit z pohledu kvality i rozsahu. Hodnocení zároveň slouží jako vodítko pro rozdělení finančních prostředků přidělované dobře fungujícím místním akčním skupinám jako bonusy. Na základě výsledků hodnocení jsou MAS zařazeny do několika kategorií. **Kategorie A** - nejlépe fungující MAS (150-300 bodů). Příklady dobré praxe vysoce transparentní a důvěryhodné, aktivní a aktivizující území. **Kategorie B** - dobře fungující MAS (105-129 bodů) je u nich prokazatelná nadstavba metody Leader, to znamená, že umí nejen rozdělovat peníze, ale mají jasnou strategii a distribuce finančních prostředků přes ně má přidanou hodnotu oproti centralizovanému rozdělování. **Kategorie C** - průměrné MAS (80-104 bodů), které splňují formální požadavky pro existenci a čerpání, efekt je téměř stejný, jako kdyby finance byly přerozdělovány centrálně. **Kategorie D** - MAS, které by svůj přístup měly přehodnotit (0-9 bodů). Tyto MAS jsou na hranici toho, co se od nich očekává, splňují pouze formální pravidla (NS MAS).

Pro realizaci místních rozvojových strategií a pro realizaci Strategických plánů LEADER 2007-2013 bylo vybráno 112 místních akčních skupin. Celková alokace byla ve výši 5,3 miliardy Kč. Z toho byla vyčleněna 1 miliarda Kč na možné režie týkající se administrace projektů. Na realizaci SPL (opatření IV.1.2) bylo vyčleněno 3,8 miliardy Kč. Na projekty spolupráce (opatření IV.2.1) bylo vyčleněno 0,5 miliardy Kč. Vybraným MAS byly každoročně přiděleny finanční prostředky, v rámci kterých mohla MAS využít maximálně 20% na podporu své činnosti související s realizací SPL (režijní výdaje) a zbylých 80% přerozdělit na projekty konečných žadatelů. Dle pravidel byla alokace rozdělena do dvou polovin na pevný základ a bonus. Bonus byl stanoven následujícím způsobem: počet obyvatel MAS byl roznásoben počtem bodů získaných příslušnou MAS při hodnocení MAS a částkou za přepočteného obyvatele (NS MAS).

4 Charakteristika prostředí

4.1 Charakteristika Olomouckého kraje

Olomoucký kraj se rozkládá ve střední části Moravy a zasahuje i do části severní Moravy. Jeho územím protéká řeka Morava. Z hlediska administrativního členění spadá Olomoucký kraj spolu s krajem Zlínským do regionu soudržnosti NUTS 2 – Střední Morava. Člení se na pět okresů – Jeseník, Šumperk, Olomouc, Prostějov, Přerov. Geograficky je kraj členěn na severní hornatou část s pohořím Jeseníky a na jižní část, kterou tvoří rovinná Haná. Sídelní struktura kraje je značně diferenciovaná. V horských oblastech je sídelní struktura rozdrobena do malých sídel, zatímco na území Hané je typická převaha větších venkovských sídel. Jižní a centrální část kraje patří mezi oblasti s nejúrodnější půdou. Průměrné výnosy pěstovaných plodin (pšenice ozimé, ječmene jarního, řepky i technické cukrovky) dosahují v celé České republice nejvyšších hodnot. Z ekonomického hlediska je Olomoucký kraj oblastí průmyslovou s rozvinutými službami. Mimo okresu Jeseník a severní části okresu Šumperk je ekonomika stabilní a dostatečně rozmanitá. Olomoucký kraj je regionem s bohatou historií, s malebnou přírodou, množstvím kulturních, sportovních a rekreačních příležitostí (ČSÚ).

Dle údajů Českého statistického úřadu k 31. 12. 2014 činila celková výměra kraje 5 267 km², což z celkové rozlohy České republiky představuje 6,7%. Kraj se rozlohou řadí k menším regionům a zaujímá osmé místo ze 14 krajů České republiky. K 31. 12. 2014 v Olomouckém kraji žilo 635 711 obyvatel, z toho ve statutárním městě Olomouc 99 809 obyvatel. V kraji je 399 obcí, z nichž má 30 přiznaný statut města. Ve městech žije 56,4% obyvatel. Průměrnou hustotou zalidnění 120,7 obyvatel/km² se kraj řadí k průměrně lidnatým krajům. Podíl nezaměstnaných osob v Olomouckém kraji byl 8,8 %. Největší podíl nezaměstnaných osob v rámci Olomouckého kraje byl v okrese Jeseník. V Kraji se nachází 9 nemocnic s více než 3 tisíci lůžky. Síť školských zařízení tvoří 376 mateřských škol, 297 základních škol, 96 středních škol a vyšších odborných škol a 3 vysoké školy. Nejstarší vysokou školou na Moravě a druhou nejstarší univerzitou v České republice je Univerzita Palackého v Olomouci. Na osmi fakultách studuje více než 21 tisíc studentů (ČSÚ 1)

Obrázek 7 Olomoucký kraj včetně okresů

Zdroj: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/olomoucky-kraj>, <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/olomoucky-kraj/okresy/>

4.1.1 Místní akční skupiny v Olomouckém kraji

V Olomouckém kraji se nachází 16 místních akčních skupin. Z tabulky č. 3 vyplývá, že všechny MAS Olomouckého kraje jsou členy v Národní síti MAS a pouze dvě nebyly podpořeny v programovacím období 2007-2013. Převládající právní formou je spolek.

Tabulka 3 Seznam MAS v Olomouckém kraji ke dni 11. 5. 2015

Název MAS	Člen NS MAS	Podpora PRV IV.1.1.	Právní forma	Datum registrace
Bystřička, o.p.s.	ano	ano	o.p.s.	20. 2. 2006
MAS Hanácké Království, z.s.	ano	ne	spolek	28. 4. 2004
MAS Horní Pomoraví, o.p.s.	ano	ano	o.p.s.	1. 9. 2006
MAS Hranicko, z.s.	ano	ano	spolek	6. 1. 2006
MAS Mohelnicko, z.s.	ano	ne	spolek	18. 7. 2007
MAS Moravská Brána, z.s.	ano	ano	spolek	16. 12. 2005
MAS Moravská cesta, z.s.	ano	ano	spolek	29. 6. 2006
MAS Na cestě k prosperitě, z.s.	ano	ano	spolek	2. 6. 2006
MAS Partnerství Moštěnka, o.p.s.	ano	ano	o.p.s.	5. 12. 2005
MAS Šternbersko, o.p.s.	ano	ne	o.p.s.	19. 1. 2006
MAS Uničovsko, o.p.s.	ano	ano	o.p.s.	15. 12. 2006
MAS Vincenze Priessnitz pro Jesenícko, o.p.s.	ano	ne	o.p.s.	12. 12. 2012
MAS Šumperský venkov, z.s.	ano	ano	spolek	27. 3. 2006
Prostějov venkov, o.p.s.	ano	ano	o.p.s.	3. 7. 2006
Region HANÁ, z.s.	ano	ano	spolek	22. 3. 2004
Střední Haná, o.p.s.	ano	ano	o.p.s.	13. 2. 2006

Zdroj: zpracování vlastní, data: <http://nsmas.cz/seznam-mistnich-akcnich-skupin/>

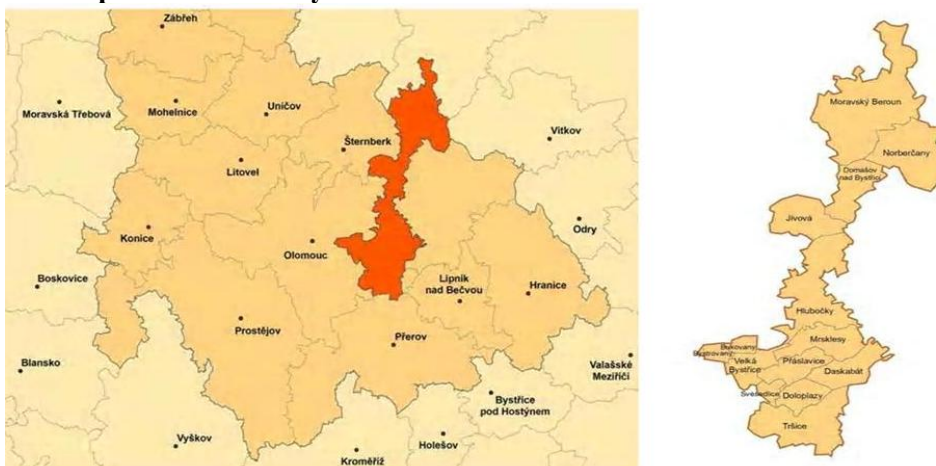
4.2 MAS Bystřička

Místní akční skupina Bystřička je registrovaná od 20. 2. 2006. Právní formou je obecně prospěšná společnost. Sídlo společnosti je ve Velké Bystřici. Bystřička pokrývá území o rozloze 201,54 km² a počtem obyvatel 20 651. V současnosti pokrývá území 15 členských obcí, které spadají do správního obvodu měst: Olomouc a Šternberk. Celé území MAS se nachází v NUTS III Střední Morava, v Olomouckém kraji. Zasahuje do území dvou okresů (Olomouc, Šternberk) a sdružuje obce z mikroregionu Bystřička a částečně z mikroregionu Moravskobersko. Největší obcí dle výměry katastrálního území je obec Moravský Beroun s výměrou 5122 km², následuje obec Tršice s výměrou 2504 km². Nejmenší katastrální výměru 253 km² má obec Mrsklesy. Největší obcí dle počtu obyvatel je obec Hlubočky s 4252 obyvateli, následuje obec Velká Bystřice s 3161 obyvateli, naopak nejmenší je obec Svědlice, která má 189 obyvatel. V regionu Bystřička jsou dvě obce, které mají méně než 500 obyvatel.

Původní mikroregion Bystřička vznikl seskupením deseti spádových obcí: Bukovany, Bystrovany, Daskabát, Hlubočky, Mrsklesy, Přáslavice, Svědlice, Tršice, Velká Bystřice a Velký Újezd. V roce 2006 přistoupila obec Doloplazy. V rámci příprav na iniciativu Leader se zapojilo i město Libavá. Jedná se o vojenský výcvikový prostor Libavá, který obce mikroregionu obepíná (SPL Bystřička). V roce 2005 došlo ke změně zakládací smlouvy a přistoupení obcí Domašov nad Bystřicí, Jívová, Moravský Beroun a Norberčany. Současně došlo k vystoupení města Libavá, které již dle nově nastavených pravidel pro programovací období 2014-2020 nesmí být součástí území místní akční skupiny.

Obce regionu MAS Bystřička v současnosti: Bukovany, Bystrovany, Daskabát, Doloplazy, Domašov nad Bystřicí, Hlubočky, Jívová, Moravský Beroun, Mrsklesy, Norberčany, Přáslavice, Svědlice, Tršice, Velká Bystřice, Velký Újezd. Detailní přehled členských obcí, včetně jejich výměr, počtu obyvatel a zařazení do správního obvodu a mikroregionu je uvedeno v příloze 3.

Obrázek 8 Mapa území MAS Bystřička

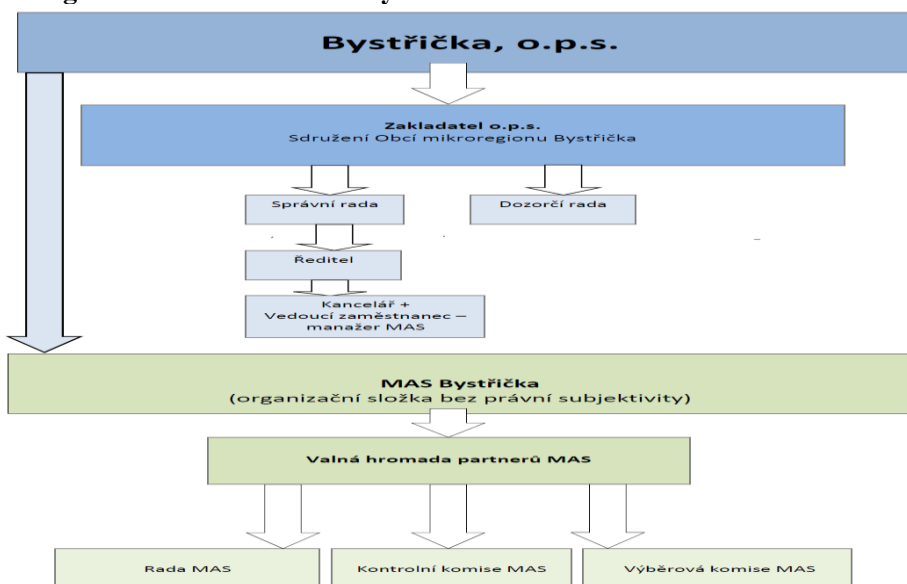

Zdroj: Integrovaná strategie rozvoje území MAS Bystřička (ISRÚ str. 5)

4.2.1 Organizační struktura

Přijetím nové zakladatelské listiny dne 24. 2. 2015 došlo k rozdělení struktury společnosti na zákonnou složku Bystřička, o.p.s. s právní subjektivitou a na organizační složku MAS Bystřička.

Obrázek 9 Organizační schéma MAS Bystřička

Zdroj: Metodika pro zlepšení procesu místních akčních skupiny (Projekt spolupráce str. 48)

Bystřička o.p.s. je založena jediným zakladatelem Sdružením obcí mikroregionu Bystřička, kterou zastupuje Ing. Marek Pazdera. Orgány zákonné složky Bystřička o.p.s. tvoří právní

rada a dozorčí rada. Statutárním zástupcem je ředitel společnosti. **Správní rada** je nejvyšším orgánem obecně prospěšné společnosti. Má devět členů, které jmenuje a odvolává zakladatel společnosti z řad partnerů MAS. Funkční období správní rady je tříleté s možností opětovného vykonávání funkce. Členové správní rady volí ze svého středu předsedu, který svolává a řídí jednání správní rady. Funkci předsedy správní rady vykonává Ing. Jan Plíska. Správní rada obecně prospěšné společnosti schvaluje rozpočet, účetní uzávěrku, výroční zprávy, uzavírání pracovních a jiných smluv se zaměstnanci nebo rozhoduje o jmenování a odvolání ředitele. Kontrolním orgánem společnosti je **dozorčí rada**. Dozorčí rada má tři členy, které jmenuje a odvolává zakladatel společnosti z řad partnerů MAS. Funkční období je tříleté s možností opětovného zvolení. Členové dozorčí rady volí ze svého středu předsedu, který svolává a řídí jednání dozorčí rady společnosti. Funkci předsedkyně dozorčí rady vykonává Leona Stejskalová. Dozorčí rada dohlíží, aby společnost vyvíjela svou činnost v souladu se zákony a zakládací listinou. Přezkoumává účetní uzávěrky, výroční zprávy a nejméně jedenkrát ročně podává zprávu řediteli a správní radě o výsledcích své kontroly. **Ředitel** je statutárním orgánem společnosti, který činnost společnosti řídí a jedná jejím jménem. Jmenuje ho a odvolává správní rada. Ředitelem společnosti je František Zatloukal. Povinné orgány organizační složky MAS Bystřička jsou valná hromada partnerů MAS, rada MAS, kontrolní komise MAS a výběrová komise MAS. Nejvyšším orgánem MAS je **valná hromada partnerů MAS**, která je tvořena všemi partnery. K 30. 6. 2015 je celkový počet členů 36, z toho 15 členů z veřejného sektoru. Valná hromada partnerů MAS rozhoduje o přijetí nebo vyloučení partnera MAS, schvaluje rozpočty MAS, výroční zprávy MAS a schvaluje strategie komunitně vedeného místního rozvoje. Rozhodovacím orgánem je **rada MAS**, kterou volí valná hromada partnerů MAS. Rada má 9 členů. Členem rady může být jen partner MAS. V působnosti rady je schvalování výzev k podávání žádostí, výběr projektů k realizaci a stanovení výše alokace na projekty dle návrhu výběrového orgánu. Rada svolává valnou hromadu partnerů MAS. Kontrolním orgánem je **kontrolní komise MAS**. Má tři členy. Členem kontrolní komise může být jen partner MAS. Kontrolní komise projednává výroční zprávy, kontroluje metodiku způsobu výběru projektů MAS, její dodržování a vyřizuje odvolání žadatelů proti výběru MAS. Dohlíží, aby se činnost MAS vyvíjela v souladu se zákony, platnými pravidly, standardy MAS a strategiemi. Výběrovým orgánem je **výběrová komise MAS**, do jejíž působnosti patří předvýběr

projektů na základě objektivních kritérií. Členem výběrové komise může být subjekt, který na území některé obce prokazatelně působí. V současnosti má komise 12 členů. Dalšími orgány MAS jsou **kancelář MAS**, ve které pracuje manažerka společnosti Petra Janišová a ekonomka společnosti Marie Palacková (Zakládací listina).

4.2.2 Hodnocení kvality

Na základě hodnocení Ministerstva zemědělství spolu se Státním zemědělským intervenčním fondem a Národní sítí MAS byly hodnoceny dokumenty, zápisy a zprávy činnosti MAS. Místní akční skupina Bystřička v prvním roce hodnocení získala hodnocení C – průměrné. V dalších letech MAS zkvalitnila svou práci a byla ohodnocena kategorií B – dobře fungující. Přehled získaných bodů v jednotlivých letech hodnocení uvádí následující tabulka.

Tabulka 4 Přehled hodnocení kvality MAS Bystřička za jednotlivé roky

rok	hodnocení	počet bodů
2010	C - průměrné	82
2011	B - dobře fungující	142
2012	B - dobře fungující	117

Zdroj: zpracování vlastní, data: eAGRI – přehled MAS

4.2.3 Strategie 2007-2013

Strategický plán LEADER (SPL) MAS Bystřička, o.p.s. je přímo součástí Integrované strategie pro region Bystřička na období 2007-2013, která je uceleným, komplexním rozvojovým dokumentem vztahujícím se na celé území.

Hlavními tématy strategie jsou:

- trvale udržitelný život na venkově,
- podpora zemědělského podnikání při zachování tradičního rázu krajiny.

Téma trvale udržitelný život na venkově v sobě zahrnuje celou škálu aktivit, jako je například rozvoj podnikání, zvyšování zaměstnanosti, zlepšování stavu životního prostředí, zhodnocování kulturního dědictví regionu, zlepšování vzhledu obcí, šetrné využívání přírodních zdrojů, rozvoj lidských zdrojů kulturního, společenského a sportovního života v obcích nebo zlepšení technické či dopravní infrastruktury. Naplnění

vizí vidí region Bystřička především v udržení nabídky pracovních příležitostí, rozvoji celého spektra služeb, příležitostech pro kulturní, volnočasové a sportovní aktivity, zlepšování celkového vzhledu obcí a udržení kvalitního životního prostředí. Druhé téma, kterým je podpora zemědělského podnikání je úzce spojené s ideálními podmínkami pro zemědělské podnikání v Hanáckém regionu (SPL Bystřička).

Priority a cíle SPL jsou prezentovány v rámci jednotlivých fichí, které budou zajišťovat reálné naplnění vizí regionu Bystřička. Tyto fiche byly vybrány na základě široké diskuze a s ohledem na analýzu území a provedených průzkumů mapujících nejen připravené projekty, ale i skutečné potřeby místních subjektů. Přehled těchto fichí a jejich uplatňovaná opatření z PRV přináší následující tabulka.

Tabulka 5 Přehled jednotlivých FICHE MAS Bystřička

FICHE	Opatření z PRV	Název FICHE
1	I.1.1.1. Modernizace zemědělských podniků I.1.1.2. Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií v zemědělství	Rozvoj zemědělských podniků
2	III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic III.2.1.2. Občanské vybavení a služby III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova	Obnova a rozvoj vesnic, infrastruktury
3	III.1.3. Podpora cestovního ruchu	Podpora cestovního ruchu
4	III.1.2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje	Podpora podnikání v regionu
5	III.2.1.2. Občanské vybavení a služby III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova	Rozvoj obcí, občanská infrastruktura
6	I.1.3.1. Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům I.1.3.2. Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v potravinářství	Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům
7	III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova	Kulturní dědictví

Zdroj: zpracování vlastní, data: Strategický plán Leader Bystřička

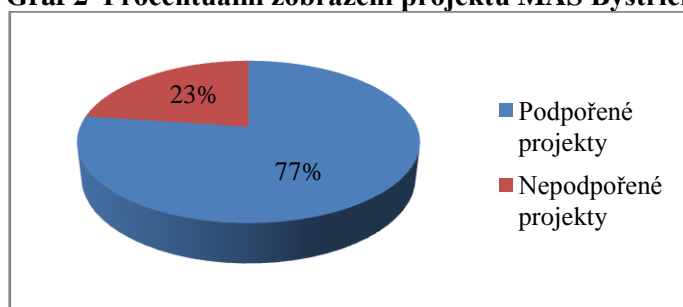
Cílem **fiche 1** (rozvoj zemědělských podniků) je podpořit investice místních zemědělských podnikatelů do staveb, zázemí farem a technologií. Záměrem je dosáhnout vyšší přidané hodnoty, podpoření inovací v rámci zemědělské výroby při spolupráci se subjekty podílejícími se na vývoji a výzkumu. Výsledkem by mělo být zlepšení jejich ekonomické výkonnosti, konkurenceschopnosti a lepší využívání tržních příležitostí. Cílem **fiche 2** (obnova a rozvoj vesnic, infrastruktury) je zlepšení základních služeb v obcích, které povede k vyšší atraktivitě těchto venkovských oblastí, v důsledku čehož může dojít ke zlepšení kvality života. Fiche je zaměřena především na podporu obcí v oblasti základní dopravní a technické infrastruktury včetně vodohospodářské, zajištění územních plánů a zlepšení celkového vzhledu obcí. Výsledkem by mělo být zlepšení životních podmínek obyvatel, zvýšení atraktivity obcí pro bydlení, podnikání i relaxaci. Cílem **fiche 3** (podpora cestovního ruchu) je podpora cestovního ruchu. Předmětem této fiche je podpora investic do hlavních problémových oblastí nebo případně do nových netradičních forem využití návštěvníků. Snahou je rozšíření nabídek doplňkových sportovních aktivit v rámci cestovního ruchu, jako jsou například různé typy hřišť, pěší a cykloturistika, lanová centra nebo sportovní programy. V oblasti je ideální přírodní potenciál pro provozování agroturistických aktivit, které by byly zajímavou příležitostí pro založení agroturistiky jako jedné z nových forem turistiky. Cílem **fiche 4** (podpora podnikání v regionu) je podpora širokého spektra drobných „výrobních“ podnikatelů. Snahou je přispět ke zlepšení kvality života na venkově, k podpoře zakládání nových a rozvoji existujících podniků menší velikosti, rozvoj hospodářské struktury nezemědělských aktivit a vytváření nových pracovních míst. Cíle **fiche 5** (rozvoj obcí, občanská infrastruktura a služby) jsou v podstatě shodné s fichí 2. Zaměření obou těchto fichí je zlepšení občanské vybavenosti a služeb a podpoření investic, které zajistí vyšší atraktivitu venkovských oblastí vedoucí ke zlepšení kvality života obyvatel. Fiche 5 je zaměřena na podporu občanského vybavení a služeb, zejména v oblasti veřejné správy, sociálních služeb, školství, předškolní a mimoškolní péče o děti a různých spolkových činností. Smyslem je posílení sounáležitosti místních obyvatel, upevňování mezilidských vztahů a zachování tradic. Cílem **fiche 6** (přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům) je podpora výkonnosti zpracovatelských podniků, nalézání nových odbytišť pro zemědělské produkty a podpora marketingu těchto zemědělských produktů. Dále na zlepšení kvality výrobků a podporu vývoje nových výrobků. Fiche je rovněž zaměřena na inovace v rámci

zemědělsko-potravinářské výroby a podporu spolupráce se subjekty podílejícími se na výzkumu a vývoji. Pod inovací se rozumí vytvoření a zavedení nové technologie, nového výrobního postupu či výrobku, zlepšení stávající technologie výroby nebo produktu. Cílem **fiche 7** (kulturní dědictví) je realizovat investice spojené s udržováním, obnovou a zhodnocováním kulturního dědictví venkova. Jedná se například o kulturní památky, památkové rezervace, památkové zóny, památkově významných území, kulturních prvků vesnic a venkovské krajiny, včetně historických zahrad, parků, alejí a skupin stromů, budování nových stálých výstavních expozic a muzeí, které budou mít vazbu na místní historii, kulturní a umělecké aktivity a tradiční lidovou kulturu (SPL Bystřička).

4.2.4 Projekty Leader

MAS Bystřička o.p.s. v programovacím období 2007-2013 přijala celkem 114 žádostí o dotaci. Z tohoto počtu bylo 88 žádostí podpořeno a 26 žádostí nepodpořeno. Z celkového počtu 26 nepodpořených žádostí nebyly 2 žádosti vybrány z důvodu neprokázání efektivity výdajů pro území MAS. Dalších 24 žádostí nebylo podpořeno z důvodu nedostatku finančních prostředků. Procentuální vyjádření všech žádostí o dotaci znázorňuje následující graf. Nízké procento nepodpořených žádostí svědčí o menším zájmu subjektů po realizaci svých projektových záměrů.

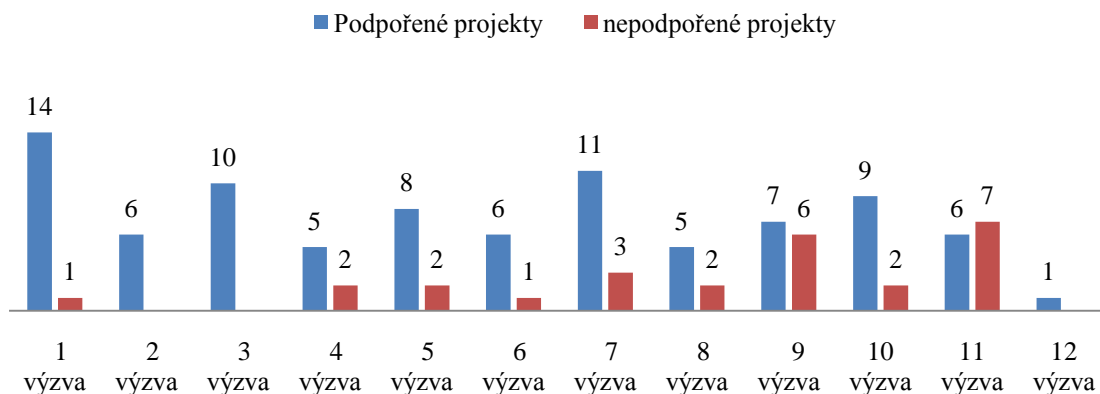
Graf 2 Procentuální zobrazení projektů MAS Bystřička

Zdroj: zpracování vlastní

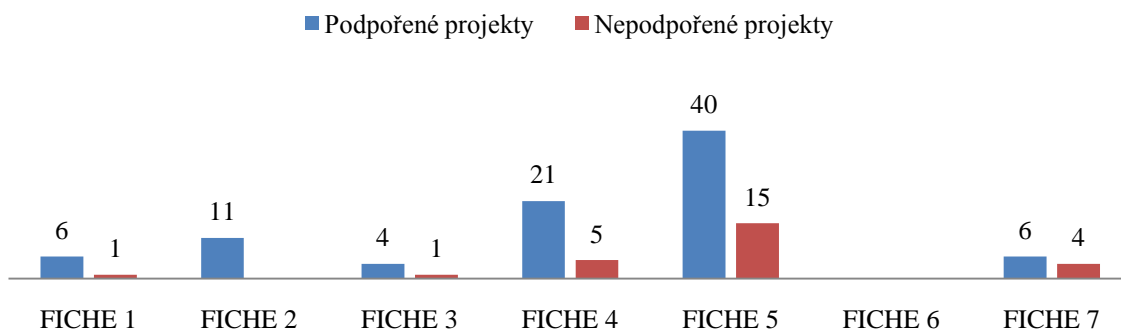
Detailnější rozdělení podpořených a nepodpořených projektů přinášejí následující grafy. V prvním grafu jsou rozděleny projekty dle jednotlivých výzev a v druhém grafu jsou projekty rozděleny dle fichí. Třetí graf nám ukazuje výši alokovaných prostředků dle jednotlivých fichí.

Graf 3 Počet projektů rozdělených dle výzev MAS Bystřička

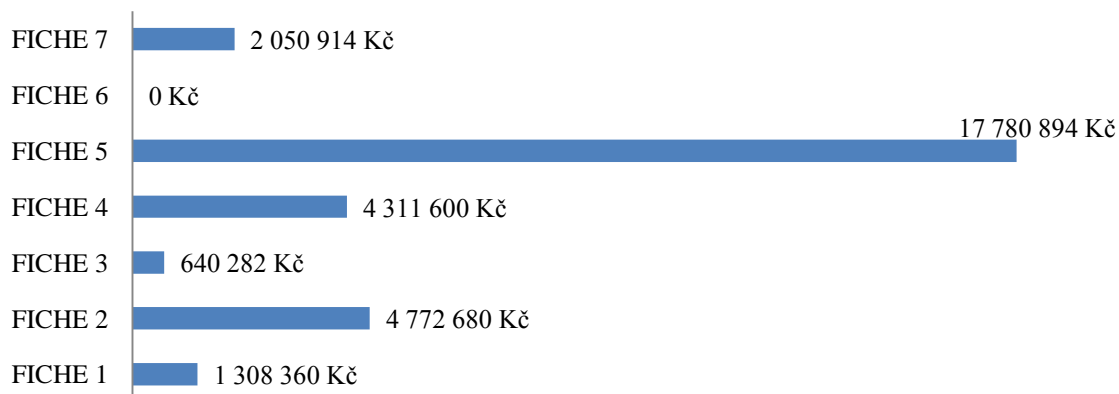
Zdroj: zpracování vlastní

Graf 4 Počet projektů rozdělených dle FICHÍ MAS Bystřička

Zdroj: zpracování vlastní

Graf 5 Výše alokovaných prostředků na podpořené projekty MAS Bystřička

Zdroj: zpracování vlastní

Největší zájem a také nejvíce podpořených projektů bylo ve fiche 5 (rozvoj obcí, občanská infrastruktura). Tato fiche byla vyhlášena v šesti výzvách. Mezi podpořenými subjekty byly obce, sbory dobrovolných hasičů, sdružení hasičů, tělovýchovné jednoty, sportovní kluby, svazy chovatelů nebo kynologický klub. Nejčastějším projektem bylo vybudování nebo úprava různých typů hřišť a rekonstrukce zázemí pro činnost žádajícího subjektu. Celková výše alokovaných prostředků na fiche 5 byla také jednoznačně nejvyšší a činila 17 780 894 Kč. Druhý nejvyšší zájem byl ve fiche 4 (podpora podnikání v regionu). Fiche 4 byla vyhlášena v pěti výzvách. Nejčastěji byly v projektech žádány dotace na rekonstrukce a modernizace firem. Celková výše alokace činila 4 311 600 Kč. Třetí největší počet žádostí byl ve fiche 2 (obnova a rozvoj vesnic, infrastruktury). Tato fiche byla vyhlášena v šesti výzvách. Mezi podpořenými subjekty byly pouze obce s projekty na úpravy veřejného prostranství, vybudování rozhlasu a opravy komunikací. Celková výše alokace činila 4 772 680 Kč. Fiche 7 (kulturní dědictví) byla vyhlášena v třech výzvách. Mezi podpořenými subjekty byla Římskokatolická farnost a obce. Celková výše alokace na opravy památek činila 2 050 914 Kč. Fiche 1 (rozvoj zemědělských podniků) byla vyhlášena ve čtyřech výzvách. Podpořeni byli zemědělští podnikatelé, kteří předkládali projekty na rekonstrukce a modernizace. Výše alokace činila 1 308 360 Kč. Fiche 3 (podpora cestovního ruchu) byla vyhlášena ve dvou výzvách. Podpořeny byly například projekty na Ski park, lyžařskou a snowboardovou školu nebo vybudování areálu pro děti a rodiče. Celková výše alokace činila 640 282 Kč. Fiche 6 (přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům) nebyla vyhlášena v žádné z výzev.

4.2.5 Propagace

MAS Bystřička o své činnosti informuje na svých internetových stránkách, které pravidelně aktualizuje manažer MAS ve spolupráci s ekonomkou společnosti. Ke své propagaci využívá také obecní zpravodaje jednotlivých obcí a obecní vývěsky. Tento druh propagace patří mezi nejvýznamnější, jelikož je určen pro nejširší veřejnost. Dalšími informačními kanály jsou prezentace MAS na akcích místního i celostátního významu nebo na veletrzích. MAS pravidelně vydává propagační a informační materiály sloužící k prezentaci regionu vybraným cílovým skupinám. Každoročně je vydáván tradiční kalendář mikroregionu, ve kterém je uveden přehled o kulturně společenských akcích v jednotlivých obcích. Nepravidelně vydává MAS zpravodaj – občasník

„Zpravodaj Místní akční skupiny Bystřička“, který pojednává o činnosti MAS a zajímavostech z obcí a je dostupný na stránkách MAS Bystřička (SPL Bystřička). Všechny aktivity pořádané MAS Bystřičkou jsou označeny logem společnosti, to je zobrazeno v příloze 1.

4.2.6 Další aktivity MAS

Mezi další aktivity MAS Bystřička patří::

- pravidelné cyklovýlety,
- každoroční čištění řeky Bystřice,
- pořádání divadelních představení,
- pořádání plesů mikroregionu a MAS,
- fotbalové turnaje v minikopané,
- turnaje ve stolním tenise,
- tenisové turnaje,
- sportovní hry pro žáky základních škol,
- dny MAS a mikroregionu,
- cykloturistické poznávací jízdy regionem Bystřička.

4.2.7 Externí spolupráce

MAS Bystřička již několik let spolupracuje s celou řadou dalších místních akčních skupin, mikroregionů a jiných organizací na meziregionální i mezinárodní úrovni.

Na meziregionální úrovni MAS Bystřička úzce spolupracuje s MAS Region Haná a MAS Šternbersko, která s ní přímo sousedí. S jinými MAS v ČR probíhají příležitostně vzájemné kontakty a výměny zkušeností.

Na mezinárodní úrovni MAS Bystřička spolupracuje s partnery těchto zemí:

- Polsko – region Strzelce Opolskie
- Slovensko - MAS Požitavie – Širočina
- Rakousko - region v okolí obce Moskirchen a region v jižních Korutanech

Projekty spolupráce se realizovali s MAS Požitavie – Širočina. S ostatními partnery udržuje MAS Bystřička pravidelné kontakty a vyměňuje si zkušenosti (SPL Bystřička).

4.3 MAS Region Haná

Místní akční skupina Region Haná je registrovaná od 22. 3. 2004. MAS byla registrovaná jako občanské sdružení, po schválení nového občanského zákoníku se MAS transformovala na právní formu zapsaný spolek. Sídlo společnosti je v Náměšti na Hané. Spolek je založen za účelem podpory všestranného a trvalého rozvoje Regionu HANÁ. Podporuje regionální činnosti a mezisektorovou spolupráci obcí, malých a středních podnikatelů, neziskových organizací a ostatních subjektů působících a sídlících v tomto regionu. Region Haná pokrývá území o rozloze 426,27 km² a počtem obyvatel 40 306. Celé území MAS se nachází v NUTS III Střední Morava, v Olomouckém kraji. Od svého vzniku se území Regionu Haná rozrostlo z původních 15 obcí trojnásobně. V současnosti Region HANÁ pokrývá území 48 členských obcí, které spadají do správního obvodu měst: Olomouc, Konice, Litovel a Prostějov. Zasaahuje do území dvou okresů (Olomouc, Prostějov) a sdružuje obce ze tří celých mikroregionů (Kosířsko, Kosteletko, Konicko) a jednoho mikroregionu částečně (Litovelsko). Největší obcí dle výměry katastrálního území je obec Konice s výměrou 2444 km², následuje obec Lutín s výměrou 2000 km². Nejmenší katastrální výměru 268 km² má obec Hačky. Největší obcí dle počtu obyvatel je obec Lutín s 3250 obyvateli, následuje obec Kostelec na Hané s 2871 obyvateli, naopak nejmenší je obec Hačky, která má 102 obyvatel. V Regionu Haná je 22 obcí, které mají méně než 500 obyvatel.

Tabulka 6 Vývoj MAS Regionu Haná v čase

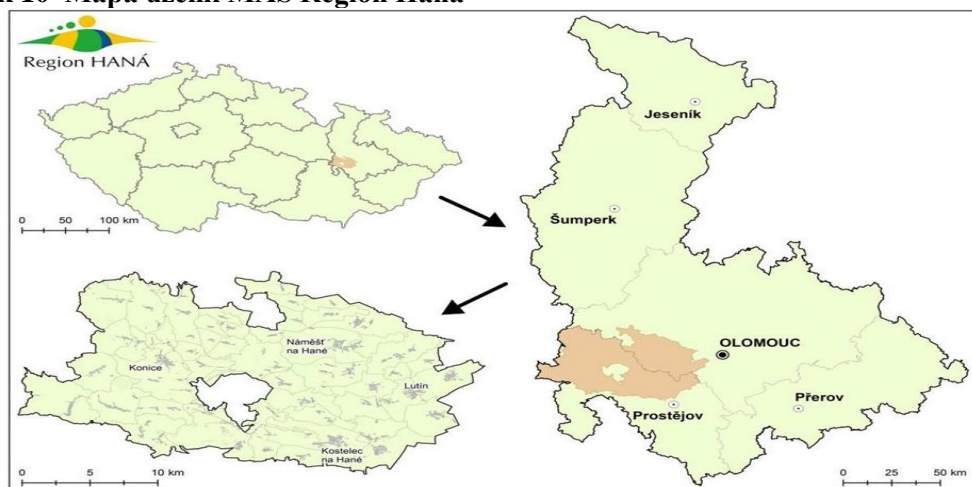
Stav ke dni	Výměra (km ²)	Počet obyvatel	Počet obcí
31. 12. 2007	204,00	23406	23
31. 12. 2008	228,47	25009	29
31. 12. 2009	228,47	25009	29
31. 12. 2010	228,47	25332	29
31. 12. 2011	392,35	36282	46
31. 12. 2012	392,35	36282	46
31. 12. 2013	426,27	40137	48
31. 12. 2014	426,27	40306	48

Zdroj: zpracování vlastní, data: výroční zprávy Regionu Haná

Obce regionu MAS: Bílovice – Lutotín, Bílsko, Bohuslavice, Brodek u Konice, Březsko, Budětsko, Čechy pod Kosířem, Čelechovice na Hané, Drahanovice, Dzbel, Hačky, Hluchov, Hněvotín, Horní Štěpánov, Hvozd, Jesenec, Kladky, Konice, Kostelec na Hané,

Laškov, Lešany, Lipová, Loučany, Loučka, Luběnice, Ludmírov, Lutín, Náměšť na Hané, Ochoz, Olbramice, Olšany u Prostějova, Pěnčín, Polomí, Ptení, Raková u Konice, Rakůvka, Senice na Hané, Senička, Skřípov, Slatinice, Slatinky, Smržice, Stařechovice, Stražisko, Suchdol, Těšetice, Ústín a Zdětín. Detailní přehled členských obcí, včetně jejich výměr, počtu obyvatel a zařazení do správního obvodu a mikroregionu je uvedeno v příloze 4.

Obrázek 10 Mapa území MAS Region Haná

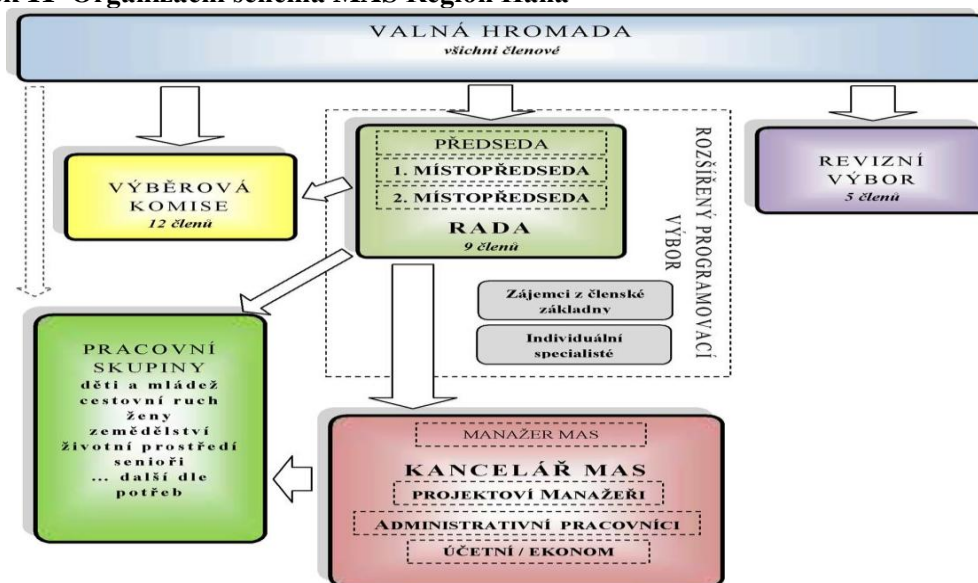
Zdroj: Integrovaná strategie území MAS Regionu Haná, str. 6

4.3.1 Organizační struktura

Nejvyšším orgánem spolku je dle stanov spolku **valná hromada**. Je tvořena z členů místní akční skupiny. K 30. 6. 2015 je celkový počet členů 116, z toho 48 členů z veřejného sektoru. Valná hromada hodnotí činnost spolku, schvaluje plány a strategie spolku, schvaluje rozpočet, účetní uzávěrku a výroční zprávy o činnosti MAS. Valnou hromadu svolává 1x ročně **rada** spolku. Rada je výkonným orgánem a má 9 členů, kteří jsou voleni ze členů spolku. Funkční období členů rady je čtyřleté. V čele rady stojí předsedkyně spolku Mgr. Marta Husičková a dva místopředsedové Ing. Miroslav Mačák a Jarmila Stawaritschová. Tito představitelé jednají jménem spolku. Náplní činnosti rady je schvalování výzev k podání žádostí, odpovědnost za distribuci veřejných prostředků a provádění strategií v územní působnosti spolku. Tvoří a schvaluje interní dokumenty MAS, které nejsou v kompetenci valné hromady. Kontrolním orgánem spolku je **revizní výbor**. Revizní výbor má pět členů volených ze členů spolku. Funkční období členů je také

čtyřleté. Hlavním úkolem revizního výboru je dohlížet, aby činnost MAS byla v souladu se zákony, platnými pravidly, standardy MAS a strategií MAS. Dále kontroluje metodiku způsobu výběru projektů a její dodržování. Předsedkyní je Zdeňka Koppová. Výběrem projektů na základě objektivních kritérií je pověřena **výběrová komise**. Má 9 členů volených ze členů spolku. Funkční období je jeden rok s možností opakovaného zvolení. V MAS Regionu Haná jsou vytvořeny **pracovní skupiny** zabývající se jednotlivými tematickými okruhy, jež jsou prioritami MAS. Skupiny tvoří členové, kterým jsou tyto okruhy blízké. Úkolem skupin je analýza situace na území MAS. Pracovní skupiny tvoří pracovní skupina Děti a mládež, pracovní skupina Ženy, pracovní skupina Zemědělci, pracovní skupina Cestovní ruch, pracovní skupina Životní prostředí, pracovní skupina Senioři. V **kanceláři MAS** pracuje manažer Ing. Jaroslav Brzák a dva projektoví manažeři Ing. Nela Kalábová a Bc. Petr Husička. Účetní spolku je Ing. Ivana Bartelová. (Region Haná)

Obrázek 11 Organizační schéma MAS Region Haná

Zdroj: Metodika pro zlepšení procesu místních akčních skupiny (Projekt spolupráce str. 47)

4.3.2 Hodnocení kvality

Na základě hodnocení Ministerstva zemědělství spolu se Státním zemědělským intervenčním fondem a Národní sítí MAS byly hodnoceny dokumenty, zápisy a zprávy činnosti MAS. Region Haná patří již třetím rokem mezi regiony zařazené v nejlepší

kategorii A – nejlépe fungující. Přehled získaných bodů v jednotlivých letech hodnocení uvádí následující tabulka.

Tabulka 7 Přehled hodnocení kvality MAS Region Haná za jednotlivé roky

Rok	Hodnocení	Počet bodů
2010	A - nejlépe fungující	145
2011	A - nejlépe fungující	161
2012	A - nejlépe fungující	141

Zdroj: zpracování vlastní, data: eAGRI – přehled MAS

4.3.3 Strategie 2007-2013

Strategický plán LEADER (SPL) Regionu Haná je součástí Integrované strategie s názvem „Region Haná – Strategický plán rozvoje 2007-2013“. Hlavními tématy strategie jsou:

- trvale udržitelný život na venkově,
- podpora zemědělského podnikání při zachování tradičního rázu krajiny.

Téma trvale udržitelný život na venkově zahrnuje celou škálu aktivit, jako je například podpora i diverzifikace zemědělských podnikatelských aktivit, investice do technické, dopravní infrastruktury a vzhledu obcí, šetrné využívání přírodních zdrojů nebo rozvoj lidských zdrojů kulturního, společenského a sportovního života v obcích. Cílem strategie je také zastavení odchodu mladých lidí z regionu do měst a zároveň přilákání nových lidí do regionu, kteří s sebou přinesou nové myšlenky a náměty na rozvoj. Naplnění vizí vidí Region Haná především v nabídce pracovních příležitostí, rozvoji služeb, zlepšování vybavenosti a celkového vzhledu obcí. Druhé téma, kterým je podpora zemědělského podnikání, je úzce spojené s ideálními podmínkami pro zemědělské podnikání v Hanáckém regionu. Uchování a údržba krajinného rázu je zabezpečena především ze strany zemědělců. Podpora zemědělcům bude směřovat nejen k jejich modernizaci, aby byla zajištěna jejich stabilizace, ale i k vytváření podmínek pro investice a rozvoj (Region Haná).

Priority a cíle SPL jsou prezentovány a naplňovány prostřednictvím jednotlivých fichí a dalších zdrojů. Tyto fiche byly vybrány s ohledem na analýzu území, na provedené

průzkumy mapující nejen připravené projekty, ale i skutečné potřeby místních subjektů. Bylo vybráno 8 fichí, jež by měly zajistit reálné naplnění vizí Regionu Haná. Přehled těchto fichí a jejich uplatňovaná opatření z PRV přináší následující tabulka.

Tabulka 8 Přehled jednotlivých FICHE MAS Region Haná

FICHE	Opatření z PRV	Název FICHE
1	I.1.1.1. Modernizace zemědělských podniků I.1.1.2. Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií v zemědělství	Rozvoj zemědělských podniků
2	I.1.3.1. Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům I.1.3.2. Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií v potravinářství	Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům
3	III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic III.2.1.2. Občanské vybavení a služby III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova	Obnova a rozvoj vesnic, infrastruktury
4	III.2.1.2. Občanské vybavení a služby III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova	Rozvoj obcí, občanská infrastruktura a služby
5	III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova	Kulturní dědictví
6	III.1.3. Podpora cestovního ruchu	Podpora cestovního ruchu - podnikatelské projekty
7	III.1.3. Podpora cestovního ruchu III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova	Cestovní ruch - nekomerční aktivity a kulturní dědictví
8	III.1.2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje	Podpora podnikání v regionu

Zdroj: zpracování vlastní, data: Strategický plán Leader Regionu Haná, (SPL Region Haná)

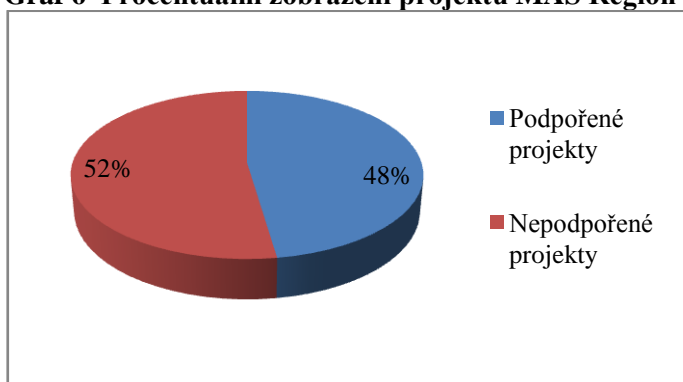
Cílem **fiche 1** (rozvoj zemědělským podniků) je podpořit investice místních zemědělských podnikatelů do staveb, zázemí farem a technologií. Záměrem je dosáhnout vyšší přidané hodnoty a podpoření inovací do zemědělské výroby při spolupráci se subjekty, které se podílejí na výzkumu a vývoji. Výsledkem fiche by mělo být zlepšení jejich ekonomické výkonnosti, konkurenceschopnosti a lepší využívání tržních příležitostí. Cílem **fiche 2** (přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům) je zlepšení zpracování a marketingu produktů místních zemědělských podnikatelů a využívání tržních příležitostí díky inovacím a nalézání nových odbytišť pro zemědělské produkty. Dále zlepšování

kvality těchto produktů a podpora vývoje nových produktů, technologií a postupů. Cílem **fiche 3** (obnova a rozvoj vesnic, infrastruktury) je zlepšení základních služeb na obci a podpoření investic, které zajistí vyšší atraktivitu venkovských oblastí vedoucí ke zlepšení kvality života. Dále podpora občanského vybavení a služeb, zejména v oblasti veřejné správy, školství, předškolní a mimoškolní péče o děti, kultury, spolkových činností a sociální péče. Snahou je posílení sounáležitosti místních obyvatel, zajištění zázemí pro aktivity místních kulturních, společenských, zájmových a sportovních organizací a spolků přispívajících k zachování tradic a upevňování mezilidských vztahů. Zaměření této fiche je zejména na podporu obcí v oblasti základní dopravní a technické infrastruktury včetně vodohospodářské, zlepšení vzhledu obcí a jejich atraktivity. Cíle **fiche 4** (rozvoj obcí, občanská infrastruktura a služby) jsou shodné s fichí 3. Zaměření této fiche je na občanskou vybavenost a služby, zázemí pro kulturní, společenské, sportovní, spolkové, environmentální a církevní aktivity, integrovaná informační a školicí centra s využitím ICTT. Cílem **fiche 5** (kulturní dědictví) je realizovat investice spojené s využitím, udržováním, obnovou a zhodnocováním kulturního dědictví venkova. Jedná se například o kulturní památky, památkově významná území, kulturních prvků vesnic a venkovské krajiny, včetně historických parků, zahrad a alejí, budování nových stálých výstavních expozic a muzeí, které budou mít vazbu na místní historii a tradiční lidovou kulturu. Cílem **fiche 6** (podpora cestovního ruchu - podnikatelské projekty) je podpora cestovního ruchu. Podpora je do podnikatelských investic do hlavních problémových oblastí nebo nových netradičních forem vyžití návštěvníků. Bude podporována zejména výstavba nebo modernizace malokapacitních ubytovacích a stravovacích zařízení, půjčoven sportovního vybavení a objektů či ploch pro sportovně rekreační využití. Po realizaci tohoto projektu vznikne funkční celek. Cílem **fiche 7** (cestovní ruch - nekomerční aktivity a kulturní dědictví) je také podpora cestovního ruchu. Z této fiche bude podporováno budování nových pěších a lyžařských tras, hippostezek, které mohou znamenat oslovení nových návštěvníků a jejich přivedení do regionu. Cílem **fiche 8** (podpora podnikání v regionu) je podpora širokého spektra drobných „výrobních“ podnikatelů, čímž dojde k přispění různorodosti podnikatelských aktivit a venkovské ekonomiky. Dále je cílem podpora zakládání nových a rozvoj existujících mikropodniků, vytváření nových pracovních míst a rozvoj hospodářské struktury nezemědělských aktivit (SPL Region Haná).

4.3.4 Projekty Leader

MAS Region Haná v programovacím období 2007-2013 přijala celkem 233 žádostí o dotaci. Z tohoto počtu bylo 111 žádostí podpořeno a 122 žádostí nepodpořeno, protože žádosti nezískaly dostatečný počet bodů při výběru. Většina těchto nepodpořených žádostí byla přijata, ale z důvodu nedostatku finančních prostředků podpořeny být nemohly. Procentuální vyjádření všech žádostí o dotaci znázorňuje následující graf. Vysoké procento nepodpořených žádostí svědčí o zájmu subjektů po realizaci svých projektových záměrů.

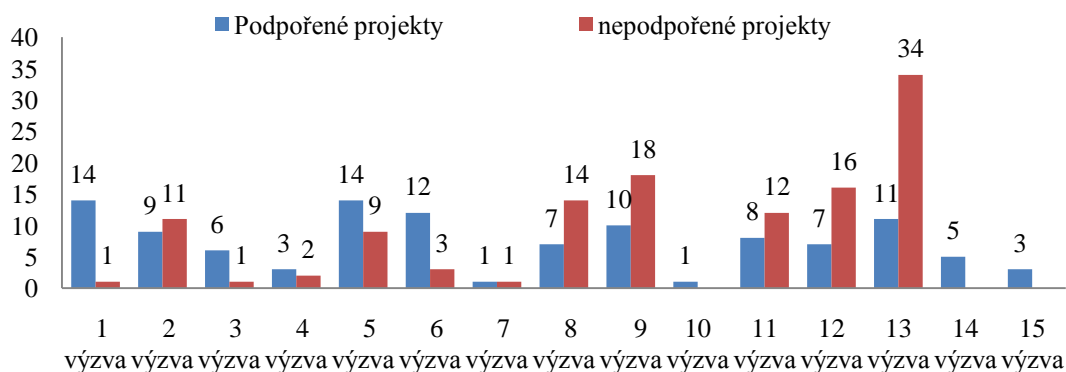
Graf 6 Procentuální zobrazení projektů MAS Region Haná

Zdroj: zpracování vlastní

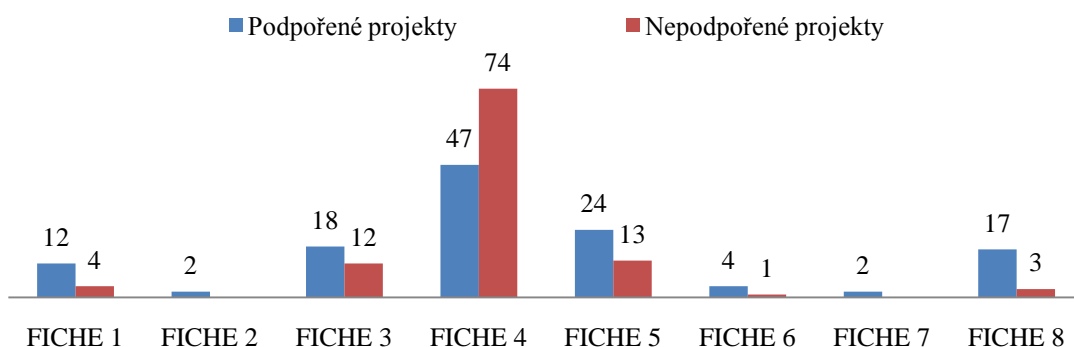
Detailnější rozdělení podpořených a nepodpořených projektů přinášejí následující grafy. V prvním grafu jsou rozděleny projekty dle jednotlivých výzev. V druhém grafu jsou projekty rozděleny dle fichí. Třetí graf nám ukazuje výši alokovaných prostředků dle jednotlivých fichí.

Graf 7 Počet projektů rozdělených dle výzev MAS Region Haná

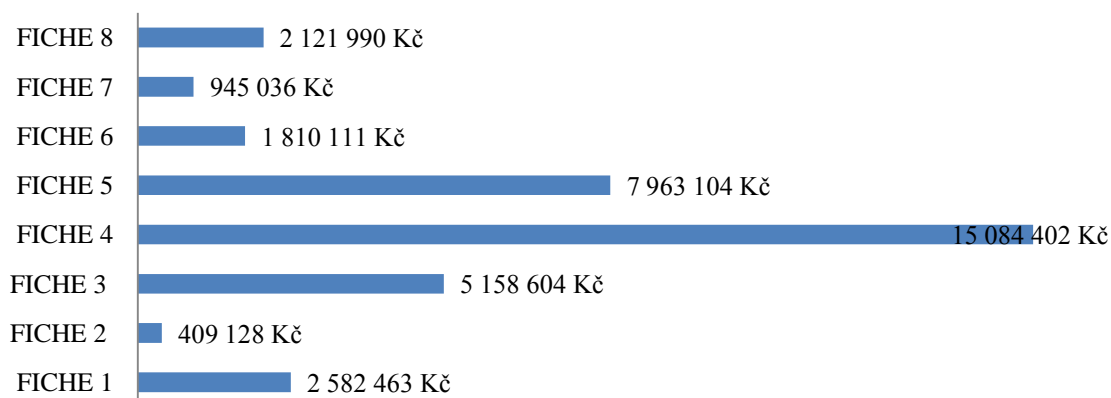
Zdroj: zpracování vlastní

Graf 8 Počet projektů rozdělených dle FICHÍ MAS Region Haná

Zdroj: zpracování vlastní

Graf 9 Výše alokovaných prostředků na podpořené projekty MAS Region Haná

Zdroj: zpracování vlastní

Největší zájem a také nejvíce podpořených projektů bylo ve fice 4 (rozvoj obcí, občanská infrastruktura a služby). Tato fice byla vyhlášena v devíti výzvách. Mezi podpořenými subjekty byly obce, rodinná a mateřská centra, sdružení hasičů, tělovýchovné jednoty, sportovní kluby, svazy chovatelů nebo myslivecká sdružení. Nejčastějším projektem bylo vybudování nebo úprava různých typů hřišť. Celková výše alokovaných prostředků na fice 4 byla také jednoznačně nejvyšší a činila 15 084 402 Kč. Druhý nejvyšší zájem a také druhou nejvíce podpořenou byla fice 5 (kulturní dědictví). Tato fice byla vyhlášena v deseti výzvách. Mezi podpořenými subjekty byla Římskokatolická farnost a obce. Celková výše alokace na opravy památek činila 7 963 104 Kč. Třetí byla fice 3 (obnova a rozvoj vesnic, infrastruktury). Tato fice byla vyhlášena v sedmi výzvách. Mezi

podpořenými subjekty byly převážně obce s projekty na úpravy veřejného prostranství. Celková výše alokace činila 5 158 604 Kč. Fiche 1 (rozvoj zemědělských podniků) byla vyhlášena v deseti výzvách. Podpořeni byli zemědělstí podnikatelé, kteří předkládali projekty na nákup zemědělské techniky (traktor, secí stroj, přepravní technika, radličkový kypřič). Výše alokace činila 2 582 463 Kč. Fiche 8 (podpora podnikání v regionu) byla vyhlášena v osmi výzvách. Nejčastěji byly v projektech žádány dotace na vybavení firem. Celková výše alokace činila 2 121 990 Kč. Fiche 6 (podpora cestovního ruchu - podnikatelské projekty) byla vyhlášena ve čtyřech výzvách. Podpořen byl penzion ve Slatinicích a ubytování na faře. Celková výše alokace činila 1 810 111 Kč. Fiche 7 (cestovní ruch - nekomerční aktivity a kulturní dědictví) byla vyhlášena ve třech výzvách. Byly podány dva projekty - naučná a poutní stezka Smržice a výstavba rozhledny ve Velkém Kosíři. Oba projekty byly podpořeny a jejich alokace činila 945 036 Kč. Fiche 2 (přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům) byla vyhlášena ve čtyřech výzvách. Také byly podány dva projekty zemědělských podnikatelů – pořízení technologie pro zpracování mléka a doplnění technologie ve faremní minimlékárně. Oba projekty byly podpořeny a jejich alokace činila 409 128 Kč.

4.3.5 Propagace

Region Haná informuje o své činnosti na svých internetových stránkách, které pravidelně aktualizuje manažer MAS ve spolupráci s administrativní pracovníci. Ke své propagaci využívá také obecní zpravodaje jednotlivých obcí a obecní vývěsky. Tento druh propagace patří mezi nejvýznamnější, jelikož je určen pro nejširší veřejnost. Dalšími informačními kanály jsou prezentace MAS na akcích místního i celostátního významu nebo na veletrzích. MAS pravidelně vydává informační a propagační materiály sloužící k prezentaci regionu vybraným cílovým skupinám. Každoročně MAS tiskne stolní kalendář, jehož nezbytnou součástí je přehled o kulturně společenských akcích v jednotlivých obcích. Nepravidelně vydává zpravodaj – občasník „O nás na Hané“, který pojednává o činnosti MAS a zajímavostech z obcí a je dostupný na stránkách Regionu Haná. Případným zájemcům je zaslán elektronicky. V kanceláři MAS jsou k dispozici drobné propagační předměty s logem Regionu Haná (Region Haná). Všechny aktivity pořádané Regionem Haná jsou označeny logem společnosti, to je zobrazeno v příloze 2.

4.3.6 Další aktivity MAS

Mezi nejvýznamnější patří projekt ROP „Volnočasová infrastruktura obcí MAS Region Haná“. Zabýval se výstavbou dětských hřišť a sportovišť v osmi obcích a jejich místních částech. Projekt byl financován z Regionálního operačního programu ROP Střední Morava a byl úspěšně realizován v letech 2012 a 2013.

Další aktivity MAS:

- Hanácký cestovatel – pro příznivce cestování a poznání regionu,
- akce pro ženy – cvičení, taneční lekce, pohodové odpoledne v lázních,
- Hanácký vdolek – soutěž,
- pořádání divadelních představení,
- realizace tvořivých dílen s tradičními řemeslníky z území,
- exkurze pro členy MAS do několika slovenských MAS.

4.3.7 Externí spolupráce

MAS Region Haná již několik let spolupracuje s celou řadou dalších místních akčních skupin, mikroregionů a jiných organizací na meziregionální i mezinárodní úrovni.

Na meziregionální úrovni MAS Region Haná úzce spolupracuje s MAS Bystřička. Příležitostně probíhají vzájemné kontakty a výměny zkušeností i s jinými místními akčními skupinami v České republice.

Na mezinárodní úrovni MAS Region Haná spolupracuje s partnery těchto zemí:

- Polsko – region Klodska (Fundacja Klodska Wstega Sudetów Lokalna Grupa Dzielania)
- Slovensko - MAS Požitavie – Širočina a MAS Termál
- Rakousko - region v okolí obce Moskirchen a region v jižních Korutanech
- Slovinsko - region Kamnik

Projekty spolupráce se realizovaly s MAS Požitavie – Širočina. S ostatními partnery MAS Region Haná udržuje pravidelné kontakty a vyměňuje zkušenosti (ISÚ).

4.4 Projekty spolupráce

Místní akční skupiny Region Haná a Bystřička spolu již několik let spolupracují. Partnerství a spolupráce mezi partnery projektu probíhá od již roku 2008. V této době se uskutečnilo několik vzájemných návštěv, workshopů a seminářů za účasti zástupců veřejno-soukromého partnerství. V programovacím období 2007-2013 společně realizovali tři projekty spolupráce. Dva projekty byly na mezinárodní úrovni a jeden na úrovni národní. Mezinárodní projekty spolupráce probíhaly mezi MAS Region Haná, MAS Bystřička a MAS Požítavie – Širočina, který se nachází v severovýchodní části Nitranského kraje. Prvním společným projektem byl projekt mezinárodní spolupráce „Spojují nás tradice“. Druhým společným projektem mezinárodní spolupráce byl projekt „Dobrovolní hasiči – historie a budoucnost“. Na národní úrovni byl realizován projekt „Společnou cestou naproti rodině a dětem“. Cílem těchto národních i mezinárodních projektů spolupráce byla aktivní a smysluplná spolupráce mezi místními akčními skupinami, spočívající nejen ve výměně zkušeností a informací, ale především v pomoci při řešení společných problémů, potřeb a využití potenciálu území. Projekt **„Spojují nás tradice“** byl zaměřen na kulturní výměnu mezi třemi regiony: Bystřička a Region Haná, které se nachází v Olomouckém kraji a regionem Požítavie – Širočina nacházející se v Nitranském kraji (Slovenská republika). Všechny tři regiony jsou poměrně bohaté na kulturní dědictví a historické tradice, a proto byl tento projekt zaměřený na posílení sounáležitosti, uchování a případně obnovení tradičních venkovních aktivit. Měl tři hlavní části – tradiční řemesla a umění (výstavy řemesel a trhy řemesel), folklór, hudba a divadlo. Cílem byla snaha o navázání historické tradice soužití obou národů. Projekt byl realizován po celý rok 2012 a byl ukončen v únoru 2013. Do projektu se zapojilo mnoho obcí. V rámci tohoto projektu proběhly zajímavé akce jako například mezinárodní festival ochotnického divadla pod názvem „Theatrování“, trhy tradičních řemesel, dílna tradičních řemesel a rozsáhlá putovní výstava. Do projektu se zapojila celá řada místních řemeslníků a spolků. Vznikla databáze řemeslníků, kteří mezi sebou navázali úspěšnou spolupráci. Podnět pro projekt **„Společnou cestou naproti rodině a dětem“** vzešel z pracovní skupiny „Děti a mládež“ Regionu Haná. Hlavním cílem projektu byla podpora rodin s dětmi prostřednictvím osmi mateřských center ze dvou regionů, které se do projektu zapojily. Snahou je připravit do budoucna fungující zázemí pro využití volného času

a vzájemnou spoluprací obou regionů docílit zkvalitnění služeb a lepší organizaci v této oblasti na území obou MAS. Projekt byl realizován v roce 2013 a v rámci projektu vznikla nová centra. Všechna centra byla vybavena novým zařízením. Celý projekt doprovázely cykly přednášek s odborníky, tvořivé dílny, adaptační programy jako miniwellnes, miniškolka a PC technikou. Všechny tyto vzdělávací aktivity byly určené nejen centrům, ale i široké veřejnosti. Celý projekt pomáhá předáváním zkušeností a dovedností podporovat spolupráci mezi jednotlivými organizacemi pracujícími s rodinami a dětmi. Napomáhá také v komunikaci mezi obcemi a jejich vzájemném sblížení. Hlavním cílem tohoto projektu je navození soudržnosti mezi obyvateli obcí i regionů. Projekt **„Dobrovolní hasiči – historie a budoucnost“** byl zaměřen na dobrovolné hasiče v místních obcích. Cílem byla podpora sboru dobrovolných hasičů (SDH), zejména jejich práce s dětmi a mládeží, kteří jsou budoucností dobrovolného hasičství v regionu. Snahou projektu bylo zapojit co nejvíce SDH ze všech partnerských regionů. Od roku 2014 se realizovala řada akcí, například hasičské ligy dovednosti, workshopy a exkurze s hasičskou tematikou. Pro děti a mladé hasiče MAS realizovala čtyřdenní tábor ve Vojtěchově. Do projektu se zapojilo téměř čtyřicet SDH ze všech tří partnerských MAS. Díky projektu bylo v Regionu Haná podpořeno 15 SDH nákupem techniky a sportovního vybavení pro mladé hasiče a vybudována dráha na 100m pro trénink. Celý projekt byl ukončen v roce 2015.

Tabulka 9 Přehled podpořených projektů spolupráce

Název projektu	Výše požadované dotace		celkem za projekt
	Bystřička	Region Haná	
Spojují nás tradice	493 857 Kč	812 277 Kč	1 306 134 Kč
Společnou cestou naproti rodině a dětem	860 672 Kč	1 307 134 Kč	2 167 806 Kč
Dobrovolní hasiči – historie a budoucnost	1 432 710 Kč	1 798 344 Kč	3 231 054 Kč
Celkem za MAS	2 787 239 Kč	3 917 755 Kč	6 704 994 Kč

Zdroj: databáze NS MAS, projekty spolupráce

5 Šetření v terénu

Pro účely diplomové práce byl proveden kvantitativní a kvalitativní výzkum, který probíhal ve dvou regionech v Olomouckém kraji. Jednalo se o území místní akční skupiny Bystřička a území místní akční skupiny Region Haná.

5.1 Kvantitativní výzkum

Cílem výzkumu bylo zjistit, zda občané znají místní akční skupinu, jaký je jejich názor na činnost místních akčních skupin a jestli znají některý z projektů spolupráce.

Kvantitativní výzkum probíhal dle schématu, které uvádí Disman:

1. Formulace teoretického nebo praktického sociálního problému.
2. Formulace teoretické hypotézy.
3. Formulace souboru pracovních hypotéz.
4. Rozhodnutí o populaci a vzorku.
5. Pilotní studie.
6. Rozhodnutí o technice sběru informací.
7. Konstrukce nástrojů pro tento sběr.
8. Předvýzkum.
9. Sběr dat.
10. Analýza dat.
11. Interpelace, závěry, teoretické zobecnění (DISMAN, 2002 str. 120).

Autorka práce si myslí, že občané, kteří se aktivně zajímají o dění ve své obci, znají také místní akční skupinu. Dalším předpokladem autorky bylo, že pohlaví respondenta nemá žádnou souvislost se znalostí místní akční skupiny. Posledním vysloveným předpokladem bylo, že naopak dosažené vzdělání lidí s povědomím o místní akční skupině souvislost má.

Hypotézy, které se snaží provedený výzkum potvrdit nebo vyvrátit, jsou následující:

1. Lidé, kteří se zajímají o dění v obci, znají MAS.
2. Pohlaví nemá souvislost se znalostí MAS.
3. Vzdělání lidí má souvislost se znalostí MAS.

Na základě vyslovených hypotéz byla provedena pilotáž, u které se respondenti vyjadřovali k otevřeným dotazům, které se týkaly místních akčních skupin. Byla provedena pilotní studie formou nestandardizovaného rozhovoru. Účelem bylo zjistit, zda je výzkum v dané populaci možný. Po vyhodnocení pilotáže byl vytvořen standardizovaný dotazník. Tento dotazník byl vytvořen v elektronické podobě, pomocí internetové stránky www.vyplnto.cz. Před výzkumem byl tento elektronický dotazník testován na malém vzorku respondentů. Cílem bylo otestování srozumitelnosti a jednoznačnosti otázek. Poté byl dotazník upraven a umístěn na webovém rozhraní. Odkaz na dotazník byl respondentům z území MAS Regionu Haná a Bystřička šířen pomocí elektronické pošty, sociálních sítí a za pomoci místních akčních skupin. Soubor respondentů byl vytvořen z občanů Olomouckého kraje, kteří spadají pod působnost místní akční skupiny Region Haná a místní akční skupiny Bystřička. Sběr dat probíhal od 27. 10. 2015 do 8. 11. 2015. Podařilo se získat celkem 293 respondentů, kteří vyplnili elektronický dotazník. Z tohoto počtu je 133 respondentů z MAS Bystřička a 160 respondentů z MAS Region Haná. Vzor dotazníku je uveden v příloze 5. V příloze 6 budou zpracovány výsledky odpovědí respondentů, které budou vyhodnocené, a zpracované do grafů včetně popisného vysvětlení. Součástí kvantitativního výzkumu je také statistické vyhodnocení získaných dat metodou analýzy závislosti kvalitativních znaků, která bude počítána pomocí MS Office Excel.

5.1.1 Metodika výpočtu

Zjištěná data budou rozdělena do kontingenčních nebo asociačních tabulek. Ke zjištění, zda mezi zkoumanými znaky existuje závislost statistických znaků, bude použito χ^2 testu nezávislosti dvou znaků. Při χ^2 testu nezávislosti tvrdí hypotéza H_0 , že sledované znaky jsou nezávislé, alternativní hypotéza H_1 je hypotézou závislosti. K posouzení, zda empirické četnosti jsou či nejsou v rozporu s hypotézou H_0 musíme určit teoretické (očekávané) četnosti. Podmínkou použití χ^2 testu nezávislosti je, že všechny teoretické četnosti musí být větší než 1 a současně 20% teoretických četností nesmí být menší než 5. Pokud není jedna z těchto podmínek splněna, přistupuje se ke slučování řádků nebo sloupců v tabulce. Následně jsou opět vypočítány teoretické četnosti. Po splnění podmínek se může přejít k samotnému výpočtu testového kritéria. Poté je zvolena hladina významnosti. Pro účely testování této práce bude zvolena hladina významnosti $\alpha = 0,05$.

Pro posouzení statické významnosti rozdílu srovnávaných četností porovnáme vypočtený χ^2 s kritickou hodnotou $\chi^2_{1-\alpha(v)}$. Hypotéza H_0 o nezávislosti se zamítá na hladině významnosti α , je-li $\chi^2 \geq \chi^2_{1-\alpha(v)}$. Když vyjde závislost, její síla se bude počítat pomocí Pearsonova koeficientu a Cramerova koeficientu.

Vzorečky pro výpočty:

Výpočet jednotlivých četností:
$$n'_{ij} = \frac{n_i n_j}{n}$$

Test nezávislosti (testové kritérium):
$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n'_{ij})^2}{n'_{ij}}$$

Pearsonův koeficient kontingence:
$$P = \sqrt{\frac{\chi^2}{\chi^2 + n}} \quad 0 \leq P < 1$$

Cramerův koeficient kontingence:
$$C = \sqrt{\frac{\chi^2}{n \cdot \min\{r-1; s-1\}}} \quad 0 \leq C \leq 1$$

Výpočet stupňů volnosti pro kvantil rozdělení Chí-kvadrát
$$v = (r - 1)(s - 1)$$

5.1.2 Dotazníkové šetření MAS Bystřička

Segmentační otázky – pohlaví, bydliště, délka pobytu, věk, dosažené vzdělání

Genderové složení respondentů bylo poměrně vyrovnané. Šetření se zúčastnilo celkem 133 respondentů, z tohoto počtu bylo 72 žen a 61 mužů. V procentuálním vyjádření se jedná o 54,14% žen a 45,86% mužů.

Snahou dotazníkového šetření bylo získat respondenty z celého území, které je v působnosti místní akční skupiny, což se podařilo. Přehled o účasti respondentů z jednotlivých obcí a jejich procentuální podíl na celkovém počtu vyplněných dotazníků uvádí tabulka č. 10. Nejvíce respondentů se zapojilo z města Velká Bystřice.

Tabulka 10 Obce respondentů MAS Bystřička

Obce	Počet respondentů	%	Obce	Počet respondentů	%
Bukovany	8	6,02	Mrsklesy	13	9,77
Bystrovany	5	3,76	Norberčany	3	2,26
Daskabát	2	1,50	Přáslavice	4	3,01
Doloplazy	4	3,01	Svésedlice	4	3,01
Domašov nad Bystřicí	2	1,50	Tršice	4	3,01
Hlubočky	24	18,05	Velká Bystřice	44	33,08
Jívová	1	0,75	Velký Újezd	7	5,26
Moravský Beroun	8	6,02			

Zdroj: zpracování vlastní

Z šetření dále vyplynulo, že největší podíl respondentů, kteří vyplnili dotazník, žije ve své obci více než deset let. V procentuálním vyjádření se jedná o 84,21%. U ostatních odpovědí bylo 9,02% respondentů žijících v obci 1-5 let, 6,02% žijících v obci 5-10 let a 0,75% respondentů, kteří v obci žijí méně než jeden rok.

Nejmladšímu účastníkovi výzkumu bylo 14 let a nejstaršímu 77 let. Průměrný věk respondentů, kteří se účastnili výzkumu, byl 44,48 let. Nejvíce odpovědí bylo od respondentů ve věku 42 let. Další statistické výpočty jsou uvedeny v tabulce 11.

Statistická data týkající se věku respondentů byla v tabulce pro následující výpočty očištěna o 5% hodnoty z každé strany.

Tabulka 11 Výpočet statistických hodnot - MAS Bystřička

Statistická poloha a variabilita	Hodnota
Průměr:	44,48
Minimum:	20
Maximum:	71
Variační rozpětí:	51
Rozptyl:	161,4
Směrodatná odchylka:	12,70
Medián:	44
Modus:	42

Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

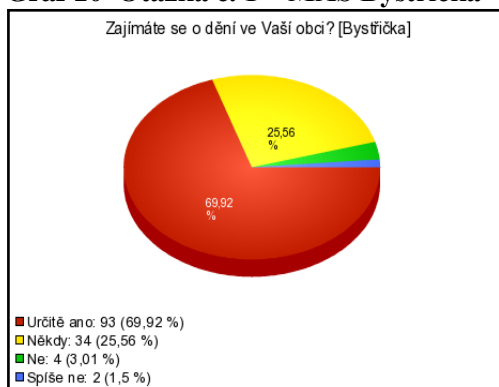
Další segmentační otázka zjišťovala nejvyšší dosažené vzdělání respondentů. Šetření se zúčastnilo 63 respondentů se středním vzděláním (47,37%), 39 s vysokoškolským vzděláním (29,32%), 26 vyučených (19,55%) a 5 se základním vzděláním (3,76%).

Otázku týkající se rozdělení respondentů dle ekonomické situace vyplnilo 84 zaměstnaných respondentů (63,16%), 21 důchodců (15,79%), 12 podnikatelů (9,02%), 8 občanů na mateřské nebo rodičovské dovolené (6,02%), 7 studentů (5,26%) a jeden zemědělský podnikatel (0,75%).

1. Zajímáte se o dění ve Vaší obci?

Na první otázku v dotazníkovém šetření, zda se zajímají o dění ve své obci, uvedlo celkem 69,92% respondentů, že určitě ano, 25,56% odpovědělo někdy, 3,01% odpovědělo, že je dění v obci nezajímá a 1,5% respondentů uvedlo, že spíše ne. Výsledky jsou znázorněny v grafu 10. Procentuálně nejvyšší odpověď byla určitě ano, na kterou odpovědělo celkem 93 respondentů. Z těchto respondentů bylo 36,09% lidí se středním vzděláním, 23,31% s vysokoškolským vzděláním, 9,02% vyučených a 1,5% se základním vzděláním. O dění v obci se určitě zajímá 30,07% mužů a 39,85% žen. Věkový průměr této odpovědi byl 47,68 roků, nejčastěji tuto odpověď uvedli respondenti ve věku 42 let.

Graf 10 Otázka č. 1 – MAS Bystřička

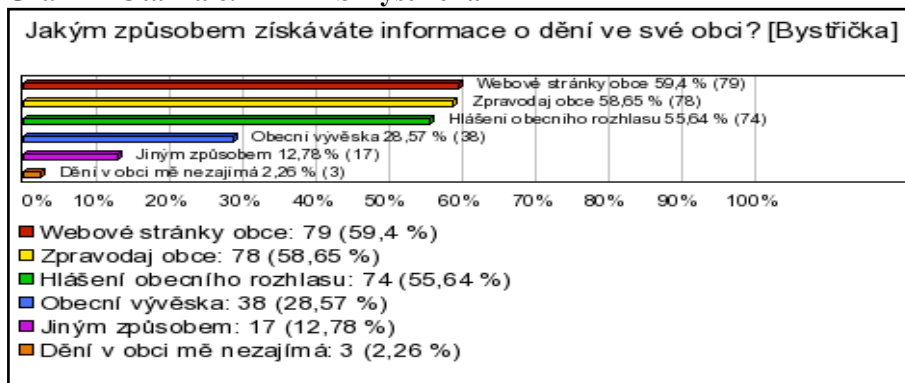

Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

2. Jakým způsobem získáváte informace o dění ve své obci?

V druhé otázce mohl respondent zvolit jednu nebo více nabízených odpovědí. Z grafu 11 jasně vyplývá, že lidé volí více způsobů jak získat informací o dění ve své obci. Třemi nejvíce preferovanými způsoby jsou webové stránky, hlášení obecního rozhlasu obce a obecní zpravodaj, který obce vydávají v tištěné podobě. Méně využívaným způsobem jsou informace z obecních vývěsek či jiný způsob. Tři respondenti v šetření uvedli, že se o dění v obci nezajímají.

Graf 11 Otázka č. 2 – MAS Bystřička

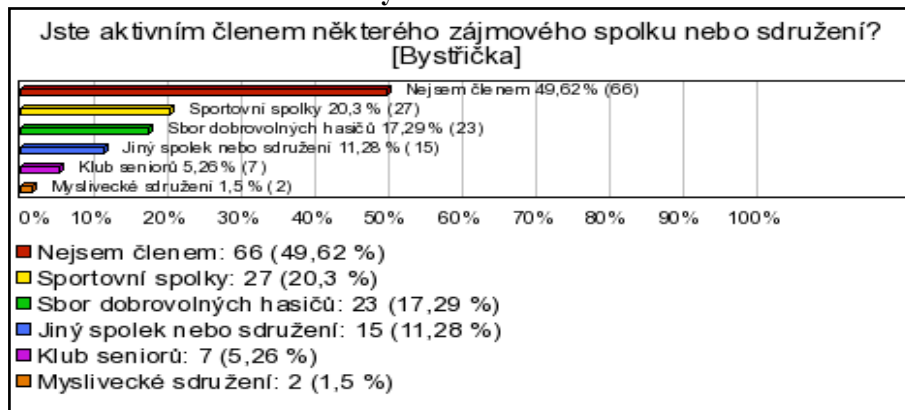
Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

3. Jste aktivním členem některého zájmového spolku nebo sdružení?

Ve třetí otázce byla také možnost zvolení jedné nebo více nabízených odpovědí. Graf 12 zobrazuje, že nejvíce respondentů 49,62% uvedlo, že nejsou členem žádného zájmového spolku nebo sdružení. Větší polovina respondentů jsou aktivními členy jednoho nebo i více spolků. Sportovní spolky uvedlo 20,3% respondentů, sbor dobrovolných hasičů 17,29%, jiný spolek nebo sdružení 11,28%, klub seniorů 5,26% a myslivecké sdružení 1,5%.

Celkem 60 respondentů jsou členy jednoho spolku nebo sdružení a 7 respondentů jsou členy dvou spolků nebo sdružení.

Graf 12 Otázka č. 3 – MAS Bystřička

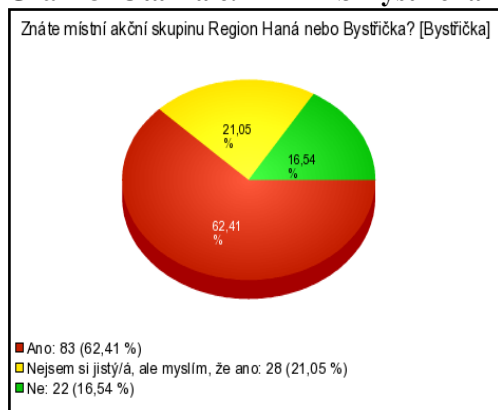

Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

4. Znáte místní akční skupinu Region Haná nebo Bystřička?

Z šetření vyplynulo, že 62,41% respondentů zná místní akční skupinu, 16,54% místní akční skupinu nezná a 21,05% respondentů si není jistých, ale myslí, že ano. Výsledky jsou znázorněny v grafu 13. Místní akční skupinu zná 30,08% mužů a 32,33% žen.

Graf 13 Otázka č. 4 – MAS Bystřička

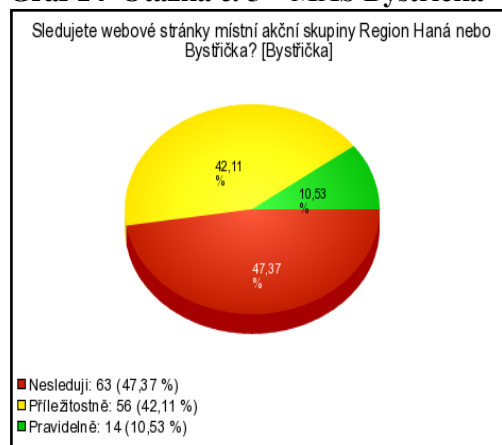

Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

5. Sledujete webové stránky místní akční skupiny Region Haná nebo Bystřička?

Webové stránky místní akční skupiny nesleduje 47,37% respondentů, 42,11% je sleduje příležitostně a 10,53% sleduje webové stránky pravidelně. Výsledky jsou znázorněny v grafu 14. Porovnáním s otázkou č. 1 vyplynulo, že všichni respondenti, kteří uvedli, že sledují webové stránky obce, odpověděli současně, že znají místní akční skupinu.

Graf 14 Otázka č. 5 – MAS Bystřička

Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

6. Znáte některý z následujících projektů místní akční skupiny Region Haná nebo Bystřička?

V této otázce mohl respondent zvolit jednu nebo více nabízených odpovědí. Z grafu 15 vyplývá, že žádný z projektů, který byl nabízen v dotazníkovém šetření, nezná 36,09% respondentů. Projekt „dobrovolní hasiči“ zná 41,35%, projekt „spojují nás tradice“ zná 30,83% a projekt „mateřská centra“ zná 20,3% respondentů. Z 23 členů dobrovolných hasičů, 19 uvedlo, že znají projekt „dobrovolní hasiči“ a 4 uvedli, že projekt neznají. Důvodem neznalosti může být skutečnost, že jeden z nich bydlí v obci méně než rok a 3 bydlí v obci 1-5 let.

Graf 15 Otázka č. 6 – MAS Bystřička

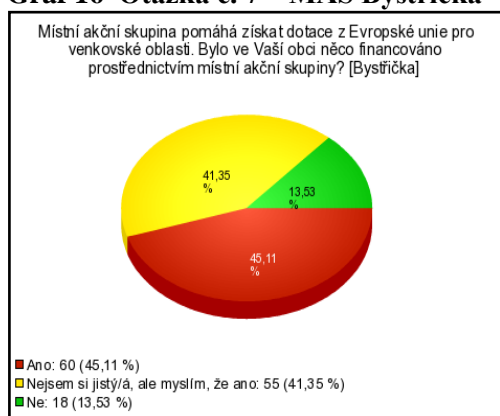

Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

**7. Místní akční skupina pomáhá získat dotace z Evropské unie pro venkovské oblasti.
Bylo ve Vaší obci něco financováno prostřednictvím místní akční skupiny?**

Na tuto otázku odpovědělo 45,11% respondentů jednoznačně ano, 41,35% si nebylo jistých, ale asi ano, 13,53% odpovědělo ne. Výsledky jsou znázorněny v grafu 16.

Graf 16 Otázka č. 7 – MAS Bystřička

Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

8. Myslíte si, že je dobré, že existuje skupina, která pomáhá získat dotace z Evropské unie pro venkovské oblasti?

Graf 17 ukazuje, že 76,69% respondentů je přesvědčeno, že je dobré, že existuje místní akční skupina, 21,8% váhá, ale přesto si myslí, že ano. Jednoznačně ne odpovědělo 1,5% respondentů. Z respondentů, kteří si myslí, že je dobré, že existuje tato skupina, tudíž uvedli odpověď „ano“ bylo 37% mužů a 39,85% žen. Odpověď „ne“ uvedlo 1,33% mužů a 1,33% žen.

Graf 17 Otázka č. 8 – MAS Bystřička

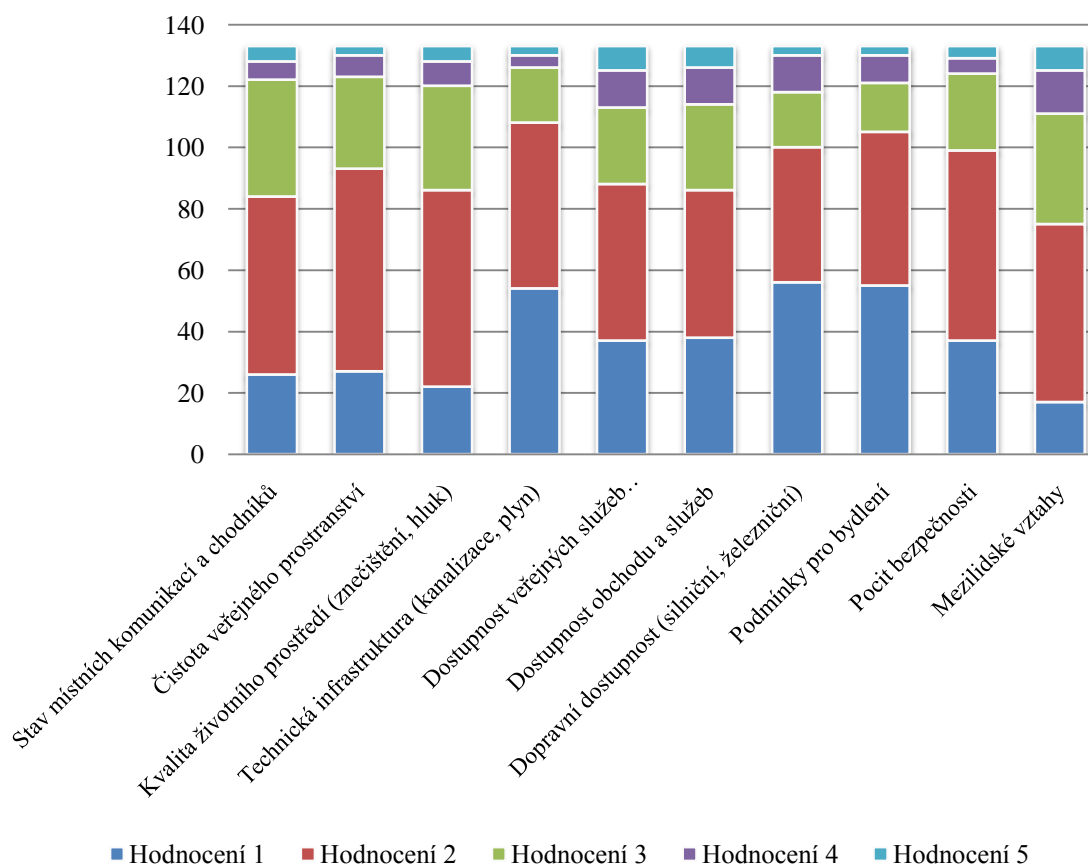

Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

9. Jak hodnotíte prostředí ve Vaší obci a okolí? Označte jako ve škole. 1 - nejlepší, 5 nejhorší.

S celkovým hodnocením prostředí v obci a okolí je velmi spokojeno 28% respondentů, 42% je spokojeno méně, 20% je spokojeno průměrně, 7% spíše špatně a 3% nejsou spokojena vůbec. Následující graf 18 graficky zobrazuje jednotlivé podotázky týkající se hodnocení prostředí.

Graf 18 Otázka č. 9 – MAS Bystřička

Zdroj: zpracování vlastní

5.1.3 Dotazníkové šetření MAS Region Haná

Segmentační otázky – pohlaví, bydliště, délka pobytu, věk, dosažené vzdělání

Genderové složení respondentů nebylo vyrovnané. Šetření se zúčastnilo celkem 160 respondentů, z toho počtu bylo 95 žen a 65 mužů. V procentuálním vyjádření se jedná o 59,38% žen a 40,63% mužů.

Snahou dotazníkového šetření bylo získat respondenty z celého území, které je v působnosti místní akční skupiny, což se podařilo jen na 92%. Přehled o účasti respondentů z jednotlivých obcí a jejich procentuální podíl na celkovém počtu vyplněných dotazníků uvádí tabulka č. 12.

Tabulka 12 Obce respondentů MAS Region Haná

Obec	Počet respondentů	%	Obec	Počet respondentů	%
Bílovice – Lutotín	1	0,63	Luběnice	2	1,25
Bílsko	2	1,25	Ludmírov	3	1,88
Bohuslavice	3	1,88	Lutín	11	6,88
Brodek u Konice	1	0,63	Náměšť na Hané	13	8,13
Březsko	0	0,00	Ochoz	2	1,25
Budětsko	4	2,50	Olbramice	4	2,50
Čechy pod Kosířem	2	1,25	Olšany u Prostějova	1	0,63
Čelechovice na Hané	2	1,25	Pěnčín	1	0,63
Drahanovice	15	9,38	Polomí	8	5,00
Dzbel	1	0,63	Ptení	3	1,88
Hačky	1	0,63	Raková u Konice	2	1,25
Hluchov	1	0,63	Rakůvka	2	1,25
Hněvotín	14	8,75	Senice na Hané	3	1,88
Horní Štěpánov	1	0,63	Senička	3	1,88
Hvozd	2	1,25	Skřípov	1	0,63
Jesenec	2	1,25	Slatinice	10	6,25
Kladky	0	0,00	Slatinky	5	3,13
Konice	8	5,00	Smržice	1	0,63
Kostelec na Hané	3	1,88	Stařechovice	1	0,63
Laškov	2	1,25	Stražisko	2	1,25
Lešany	2	1,25	Suchdol	0	0,00
Lipová	2	1,25	Těšetice	6	3,75
Loučany	3	1,88	Ústín	3	1,88
Loučka	0	0,00	Zdětín	1	0,63

Zdroj: zpracování vlastní

Z šetření dále vyplynulo, že největší podíl respondentů, kteří vyplnili dotazník, žije ve své obci více než deset let. V procentuálním vyjádření se jedná o 80%. U ostatních odpovědí bylo 14,38% žijících v obci 5-10 let a 5,63% respondentů žijících v obci 1-5 let. Žádný z respondentů nežije v obci méně než jeden rok.

Nejmladšímu účastníkovi výzkumu bylo 14 let a nejstaršímu 83 let. Průměrný věk respondentů, kteří se účastnili výzkumu, byl 45,13 let. Nejvíce odpovědí bylo od respondentů ve věku 45 let. Další statistické výpočty jsou uvedeny v tabulce č. 13. Statistická data týkající se věku respondentů byla v tabulce pro následující výpočty očištěna o 5 % hodnot z každé strany.

Tabulka 13 Výpočet statistických hodnot - MAS Region Haná

Statistická poloha a variabilita	Hodnota
Průměr:	45,13
Minimum:	25
Maximum:	68
Variační rozpětí:	43
Rozptyl:	143,13
Směrodatná odchylka:	11,96
Medián:	45
Modus:	45

Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

Další segmentační otázka zjišťovala nejvyšší dosažené vzdělání respondentů. Šetření se zúčastnilo 74 respondentů se středním vzděláním (46,25%), 43 s vysokoškolským vzděláním (26,88%), 36 vyučených (22,5%) a 7 se základním vzděláním (4,38%).

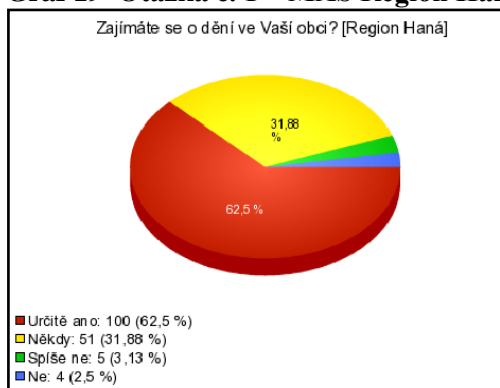
Otázku týkající se rozdělení respondentů dle ekonomické situace vyplnilo 105 zaměstnaných respondentů (65,63%), 22 důchodců (13,75%), 18 podnikatelů (11,25%), 7 studentů (4,38%), 4 nezaměstnaní (2,5%), 3 respondenti na mateřské nebo rodičovské dovolené (1,88%) a jeden zemědělský podnikatel (0,63%).

1. Zajímáte se o dění ve Vaší obci?

Na první otázku v dotazníkovém šetření, zda se zajímají o dění ve své obci, uvedlo celkem 62,5% respondentů, že určitě ano, 31,88% odpovědělo někdy, 3,13% odpovědělo, že spíše ne a 2,5% respondentů uvedlo, že je dění v obci nezajímá. Výsledky jsou znázorněny v grafu 19. Procentuálně nejvyšší odpověď byla určitě ano, na kterou odpovědělo celkem 100 respondentů. Z těchto respondentů bylo 33,13% lidí se středním vzděláním, 18,13% s vysokoškolským vzděláním, 10% vyučených a 1,24% se základním vzděláním. O dění

v obci se určitě zajímá 23,13% mužů a 39,37% žen. Věkový průměr této odpovědi byl 46 let, nejčastěji tuto odpověď uvedli respondenti ve věku 37 let.

Graf 19 Otázka č. 1 – MAS Region Haná

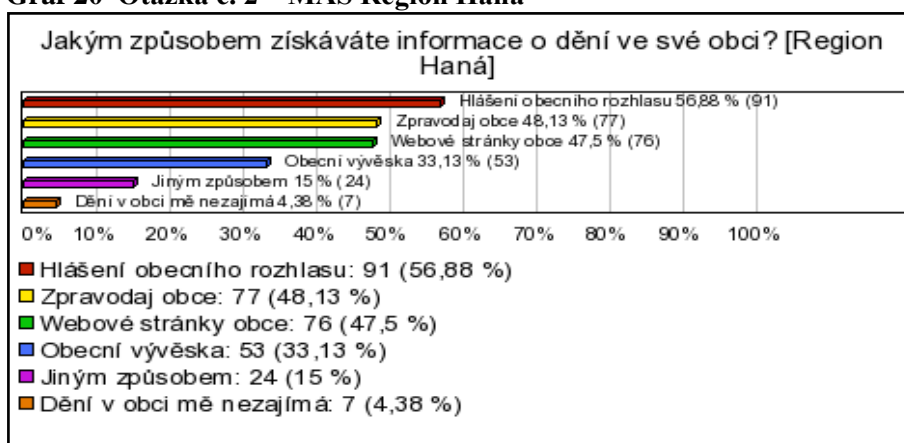

Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

2. Jakým způsobem získáváte informace o dění ve své obci?

V druhé otázce mohl respondent zvolit jednu nebo více nabízených odpovědí. Z grafu 20 jasně vyplývá, že lidé volí více způsobů jak získat informací o dění ve své obci. Třemi nejvíce preferovanými způsoby jsou hlášení obecního rozhlasu, webové stránky a obecní zpravodaj, který obce vydávají v tištěné podobě. Méně využívaným způsobem jsou informace z obecních vývěsek či jiný způsob. Sedm respondentů v šetření uvedlo, že se o dění v obci nezajímají.

Graf 20 Otázka č. 2 – MAS Region Haná

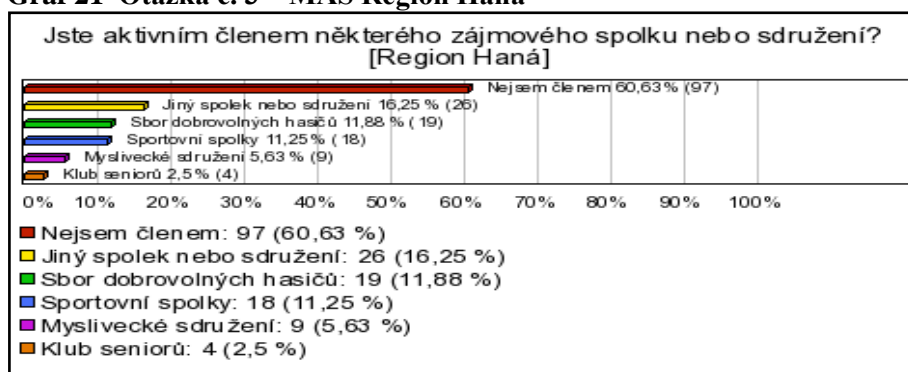

Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

3. Jste aktivním členem některého zájmového spolku nebo sdružení?

Ve třetí otázce byla také možnost zvolení jedné nebo více nabízených odpovědí. Graf 21 zobrazuje, že nejvíce respondentů 60,63% uvedlo, že nejsou členem žádného zájmového spolku nebo sdružení. Menší polovina respondentů jsou aktivními členy jednoho nebo i více spolků. Jiný spolek uvedlo 16,25% respondentů, 11,88% sbor dobrovolných hasičů, 11,25% sportovní spolky, 5,63% myslivecké sdružení a 2,5% uvedlo klub seniorů. Celkem 51 respondentů jsou členy jednoho spolku nebo sdružení, 11 respondentů je členem 2 spolků nebo sdružení a 1 respondent je členem 3 spolků nebo sdružení.

Graf 21 Otázka č. 3 – MAS Region Haná

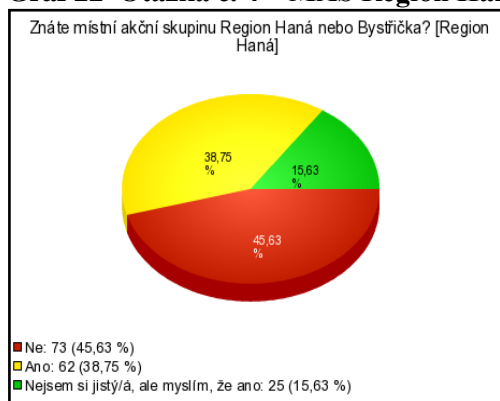

Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

4. Znáte místní akční skupinu Region Haná nebo Bystřička?

Z šetření vyplynulo, že 45,63% respondentů nezná místní akční skupinu, 38,75% místní akční skupinu zná a 15,63% respondentů si není jistých, ale myslí, že ano. Výsledky jsou znázorněny v grafu 22. Místní akční skupinu nezná 23,13% mužů a 22,5% žen. Místní akční skupinu zná 13,75% mužů a 25% žen.

Graf 22 Otázka č. 4 – MAS Region Haná

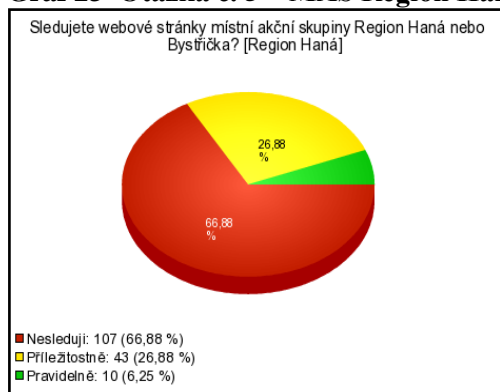

Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

5. Sledujete webové stránky místní akční skupiny Region Haná nebo Bystřička?

Webové stránky místní akční skupiny nesleduje 66,88% respondentů, 26,88% je sleduje příležitostně a 6,25% sleduje webové stránky pravidelně. Výsledky jsou znázorněny v grafu 23. Porovnáním s otázkou č. 1 vyplynulo, že všichni respondenti, kteří uvedli, že sledují webové stránky obce, odpověděli současně, že znají místní akční skupinu.

Graf 23 Otázka č. 5 – MAS Region Haná

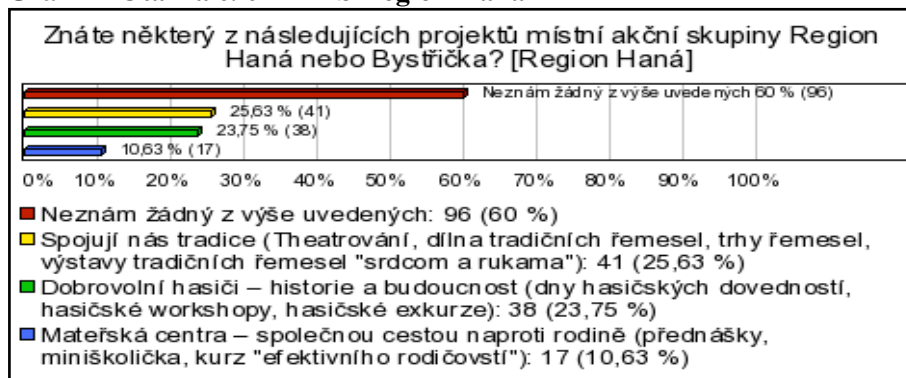

Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

6. Znáte některý z následujících projektů místní akční skupiny Region Haná nebo Bystřička?

V této otázce mohl respondent zvolit jednu nebo více nabízených odpovědí. Z grafu 24 vyplývá, že žádný z projektů, který byl nabízen v dotazníkovém šetření, nezná 60% respondentů. Projekt „dobrovolní hasiči“ zná 23,75%, projekt „spojují nás tradice“ zná 25,63% a projekt „mateřská centra“ zná 10,63 % respondentů. Z 19 členů dobrovolných hasičů, 11 uvedlo, že znají projekt „dobrovolní hasiči“ a 8 uvedlo, že projekt neznají.

Graf 24 Otázka č. 6 – MAS Region Haná

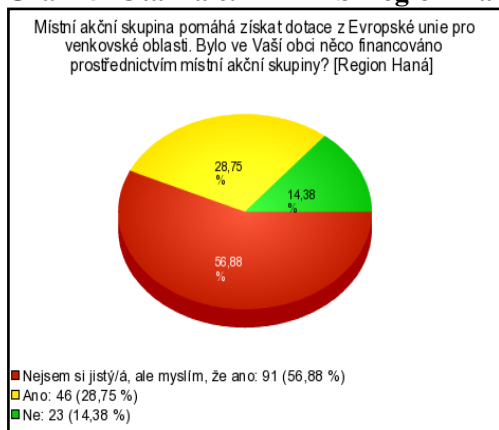

Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

7. Místní akční skupina pomáhá získat dotace z Evropské unie pro venkovské oblasti. Bylo ve Vaší obci něco financováno prostřednictvím místní akční skupiny?

Na tuto otázku odpovědělo 28,75% respondentů jednoznačně ano, 56,88% si nebylo jistých, ale asi ano, 14,38% odpovědělo ne. Výsledky jsou znázorněny v grafu 25.

Graf 25 Otázka č. 7 – MAS Region Haná

Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

8. Myslíte si, že je dobré, že existuje skupina, která pomáhá získat dotace z Evropské unie pro venkovské oblasti?

Graf 26 ukazuje, že 63,13% respondentů je přesvědčeno, že je dobré, že existuje místní akční skupina, 29,38% váhá, ale přesto si myslí, že ano, 5,63 také váhá, ale přesto si myslí, že ne a 1,88 % respondentů odpovědělo jednoznačně ne. Z respondentů, kteří si myslí, že je dobré, že existuje tato skupina, tudíž uvedli odpověď „ano“ bylo 23,13% mužů a 40% žen. Odpověď „ne“ uvedlo 0,63% mužů a 1,25% žen.

Graf 26 Otázka č. 8 – MAS Region Haná

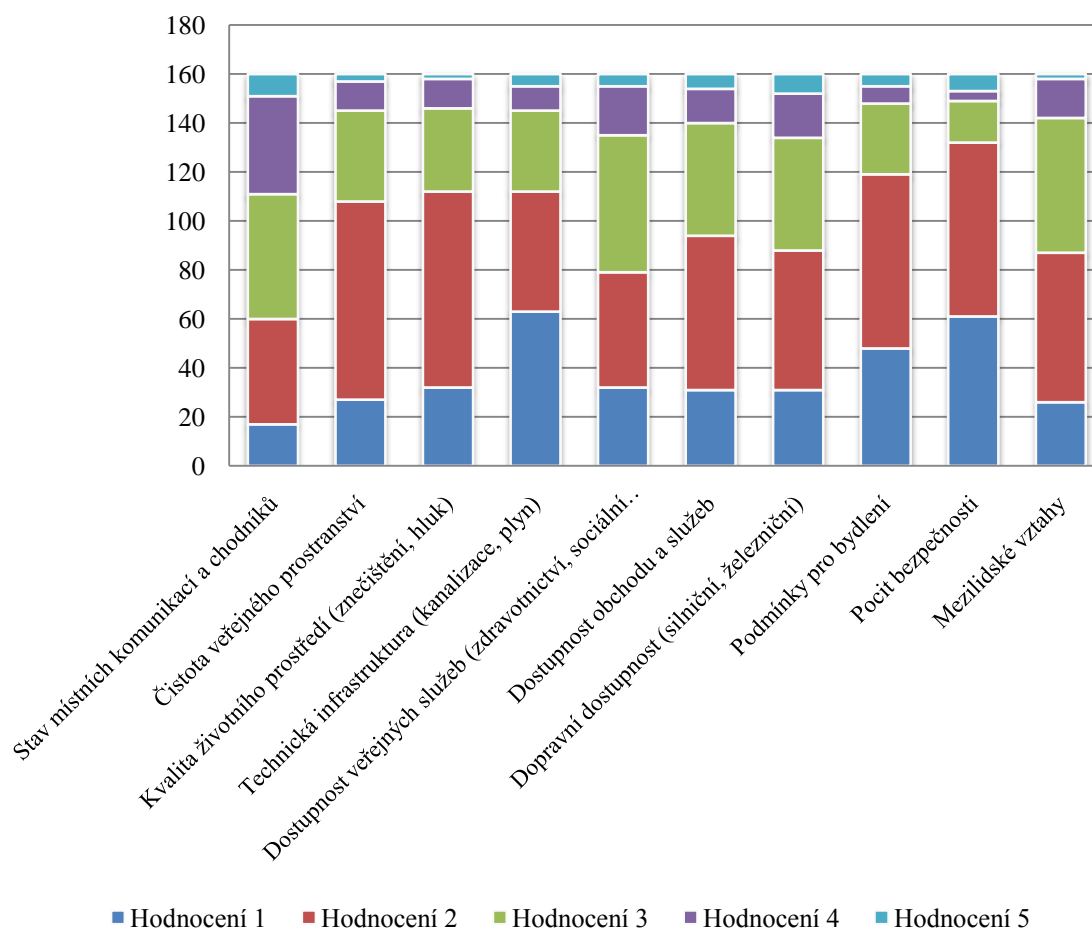

Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

9. Jak hodnotíte prostředí ve Vaší obci a okolí? Označte jako ve škole. 1 - nejlepší, 5 nejhorší.

S celkovým hodnocením prostředí v obci a okolí je velmi spokojeno 23% respondentů, 39% je spokojeno méně, 25% průměrně spokojeno, 10% hodnotí prostředí jako špatné a 3% nejsou spokojena vůbec. Následující graf 27 graficky zobrazuje jednotlivé podotázky týkající se hodnocení prostředí.

Graf 27 Otázka č. 9 – MAS Region Haná

Zdroj: zpracování vlastní, dle <http://www.vyplnto.cz>

5.1.4 Analýzy závislostí MAS Bystřička

Testování hypotézy č. 1 H_0 : Znalost MAS souvisí se zájmem lidí o dění v obci

Kontingenční tabulka

Zajímáte se o dění v obci?

Znáte MAS Bystřička?	Ne	Někdy	Spíše ne	Určitě ano	Celkový součet
Ne	3	9	1	9	22
Ano	1	18	0	64	83
Nejsem si jistý/á, ale myslím, že ano	0	7	1	20	28
Celkový součet	4	34	2	93	133

Tabulka teoretických četností

	B1	B2	B3	B4	součet
A1	0,66	5,62	0,33	15,38	22
A2	2,5	21,22	1,25	58,04	83
A3	0,84	7,16	0,42	19,58	28
Součet	4	34	2	93	133

Jelikož nebyla splněna podmínka, že všechny teoretické četnosti musí být větší než 1 a současně 20% teoretických četností nesmí být menší než 5, přistupuje se ke slučování sloupců v tabulce a vytváří se nová kontingenční tabulka a znovu se počítá tabulka teoretických četností.

Nová kontingenční tabulka

	B1 + B2 + B3	B4	součet
A1	13	9	22
A2	19	64	83
A3	8	20	28
součet	40	93	133

Tabulka teoretických četností

	B1 + B2 + B3	B4	součet
A1	6,62	15,38	22
A2	24,96	58,04	83
A3	8,42	19,58	28
součet	40	93	133

Hodnota teoretických četností je v pořádku a proto se může přistoupit k výpočtu hodnoty testového kritéria a kritické hodnoty.

$$\text{Hodnota testového kritéria: } \chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n'_{ij})^2}{n'_{ij}} = 10,86$$

$$\text{Kritická hodnota: } \chi^2_{1-\alpha(v)} = 5,991$$

$\chi^2 > \chi^2_{1-\alpha(v)}$ **H₀ na hladině významnosti 0,05 zamítáme** a přijímáme hypotézu H₁, která nám říká, že určitá závislost mezi znalostí MAS a zájmem o dění v obci existuje. Jelikož byla zjištěna závislost, počítáme sílu závislosti pomocí Pearsonova koeficientu a Cramerova koeficientu.

$$P = \sqrt{\frac{\chi^2}{\chi^2 + n}} = 0,275$$

$$C = \sqrt{\frac{\chi^2}{n \cdot \min\{r-1; s-1\}}} = 0,286$$

Z vypočítaných hodnot vyplývá, že závislost lze označit za slabou.

Testování hypotézy č. 2 H₀: Znalost MAS nesouvisí s pohlavím

Kontingenční tabulka

		Jste muž nebo žena?		
Znáte MAS Bystřička?		Muž	Žena	Celkový součet
Ne		8	14	22
Ano		40	43	83
Nejsm si jistý/á, ale myslím, že ano		13	15	28
Celkový součet		61	72	133

Tabulka teoretických četností

	B1	B2	součet
A1	10,09	11,91	22
A2	38,07	44,93	83
A3	12,84	15,16	28
Součet	61	72	133

Hodnota teoretických četností je v pořádku a proto se může přistoupit k výpočtu hodnoty testového kritéria a kritické hodnoty.

Hodnota testového kritéria: $\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n'_{ij})^2}{n'_{ij}} = 0,984$

Kritická hodnota: $\chi^2_{1-\alpha(v)} = 5,991$

$\chi^2 > \chi^2_{1-\alpha(v)}$ **H₀ na hladině významnosti 0,05 nemůžeme zamítnout.**

Neprokázala se souvislost pohlaví se znalostí MAS.

Testování hypotézy č. 3 H₀: Znalost MAS souvisí s dosaženým vzděláním

Kontingenční tabulka

Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Znáte MAS Bystřička?	Střední	Vysokoškolské	Vyučen	Základní	Celkový součet
Ne	13	5	4	0	22
Ano	37	31	13	2	83
Nejsem si jistý/á, ale myslím, že ano	13	3	9	3	28
Celkový součet	63	39	26	5	133

Kontingenční tabulka

	B1	B2	B3	B4	součet
A1	10,42	6,45	4,3	0,83	22
A2	39,32	24,34	16,23	3,12	83
A3	13,26	8,21	5,47	1,05	28
součet	63	39	26	5	133

Jelikož nebyla splněna podmínka, že všechny teoretické četnosti musí být větší než 1 a současně 20% teoretických četností nesmí být menší než 5, přistupuje se ke slučování sloupců v tabulce a vytváří se nová kontingenční tabulka a znovu se počítá tabulka teoretických četností.

Nová kontingenční tabulka

	B1	B2	B3 + B4	součet
A1	13	5	4	22
A2	37	31	15	83
A3	13	3	12	28
součet	63	39	31	133

Tabulka teoretických četností

	B1	B2	B3 + B4	součet
A1	10,42	6,45	5,13	22
A2	39,32	24,34	19,35	83
A3	13,26	8,21	6,53	28
součet	63	39	31	133

Hodnota teoretických četností je v pořádku a proto se může přistoupit k výpočtu hodnoty testového kritéria a kritické hodnoty.

Hodnota testového kritéria: $\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n'_{ij})^2}{n'_{ij}} = 12,044$

Kritická hodnota: $\chi^2_{1-\alpha(v)} = 9,488$

$\chi^2 > \chi^2_{1-\alpha(v)}$ **H₀ na hladině významnosti 0,05 zamítáme** a přijímáme hypotézu H₁, která nám říká, že určitá závislost mezi znalostí MAS a dosaženým vzděláním existuje. Jelikož byla zjištěna závislost, počítáme sílu závislosti pomocí Pearsonova koeficientu a Cramerova koeficientu.

$$P = \sqrt{\frac{\chi^2}{\chi^2 + n}} = 0,288 \quad C = \sqrt{\frac{\chi^2}{n \cdot \min\{r-1; s-1\}}} = 0,426$$

Z vypočítaných hodnot vyplývá, že závislost lze označit za středně silnou.

5.1.5 Analýzy závislostí MAS Region Haná

Testování hypotézy č. 1 H₀: Znalost MAS souvisí se zájmem lidí o dění v obci

Kontingenční tabulka

Znáte MAS Bystřička?	Zajímáte se o dění v obci?				Celkový součet
	Ne	Někdy	Spíše ne	Určitě ano	
Ne	4	33	4	32	73
Ano	0	5	0	57	62
Nejsem si jistý/á, ale myslím, že ano	0	13	1	11	25
Celkový součet	4	51	5	100	160

Kontingenční tabulka

	B1	B2	B3	B4	součet
A1	1,83	23,27	2,28	45,63	73
A2	1,55	19,76	1,94	38,75	62
A3	0,63	7,97	0,78	15,63	25
součet	4	51	5	100	160

Jelikož nebyla splněna podmínka, že všechny teoretické četnosti musí být větší než 1 a současně 20% teoretických četností nesmí být menší než 5, přistupuje se

ke slučování sloupců v tabulce a vytváří se nová kontingenční tabulka a znovu se počítá tabulka teoretických četností.

Nová kontingenční tabulka

	B1 + B2 +B3	B4	součet
A1	41	32	73
A2	5	57	62
A3	14	11	25
součet	60	100	160

Tabulka teoretických četností

	B1 + B2 +B3	B4	součet
A1	27,8	45,63	73
A2	23,25	38,75	62
A3	9,38	15,63	25
součet	60	100	160

Hodnota teoretických četností je v pořádku a proto se může přistoupit k výpočtu hodnoty testového kritéria a kritické hodnoty.

$$\text{Hodnota testového kritéria: } \chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n'_{ij})^2}{n'_{ij}} = 37,414$$

$$\text{Kritická hodnota: } \chi^2_{1 - \alpha(v)} = 5,991$$

$\chi^2 > \chi^2_{1 - \alpha(v)}$ **H₀ na hladině významnosti 0,05 zamítáme** a přijímáme hypotézu H₁, která nám říká, že určitá závislost mezi znalostí MAS a zájmem o dění v obci existuje. Jelikož byla zjištěna závislost, počítáme sílu závislosti pomocí Pearsonova koeficientu a Cramerova koeficientu.

$$P = \sqrt{\frac{\chi^2}{\chi^2 + n}} = 0,435 \quad C = \sqrt{\frac{\chi^2}{n \cdot \min\{r-1; s-1\}}} = 0,484$$

Z vypočítaných hodnot vyplývá, že závislost lze označit za středně silnou.

Testování hypotézy č. 2 H₀: Znalost MAS nesouvisí s pohlavím

Kontingenční tabulka

Znáte MAS Bystřička?	Jste muž nebo žena?		Celkový součet
	Muž	Žena	
Ne	37	36	73
Ano	22	40	62
Nejsm si jistý/á, ale myslím, že ano	6	19	25
Celkový součet	65	95	160

Tabulka teoretických četností

	B1	B2	součet
A1	29,66	43,34	73
A2	25,19	36,81	62
A3	10,16	14,84	25
součet	65	95	160

Hodnota teoretických četností je v pořádku a proto se může přistoupit k výpočtu hodnoty testového kritéria a kritické hodnoty.

Hodnota testového kritéria: $\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n'_{ij})^2}{n'_{ij}} = 6,609$

Kritická hodnota: $\chi^2_{1-\alpha(v)} = 5,991$

$\chi^2 > \chi^2_{1-\alpha(v)}$ **H₀ na hladině významnosti 0,05 zamítáme** a přijímáme hypotézu H₁, která nám říká, že určitá závislost mezi znalostí MAS a pohlavím existuje. Jelikož byla zjištěna závislost, počítáme sílu závislosti pomocí Pearsonova koeficientu a Cramerova koeficientu.

$P = \sqrt{\frac{\chi^2}{\chi^2 + n}} = 0,199$ $C = \sqrt{\frac{\chi^2}{n \cdot \min\{r-1; s-1\}}} = 0,203$

Z vypočítaných hodnot vyplývá, že závislost lze označit za slabou.

Testování hypotézy č. 3 H₀: Znalost MAS souvisí s dosaženým vzděláním

Kontingenční tabulka

Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Znáte MAS Bystřička?	Střední	Vysokoškolské	Vyučen	Základní	Celkový součet
Ne	31	17	21	4	73
Ano	32	21	7	2	62
Nejsem si jistý/á, ale myslím, že ano	11	5	8	1	25
Celkový součet	74	43	36	7	160

Tabulka teoretických četností

	B1	B2	B3	B4	součet
A1	33,76	19,62	16,43	3,19	73
A2	28,68	16,66	13,95	2,71	62
A3	11,56	6,72	5,63	1,09	25
součet	74	43	36	7	160

Jelikož nebyla splněna podmínka, že všechny teoretické četnosti musí být větší než 1 a současně 20% teoretických četností nesmí být menší než 5, přistupuje se ke slučování sloupců v tabulce a vytváří se nová kontingenční tabulka a znovu se počítá tabulka teoretických četností.

Nová kontingenční tabulka

	B1	B2	B3 + B4	součet
A1	31	17	25	73
A2	32	21	9	62
A3	11	5	9	25
součet	74	43	43	160

Tabulka teoretických četností

	B1	B2	B3 + B4	součet
A1	33,76	19,62	19,62	73
A2	28,68	16,66	16,66	62
A3	11,56	6,72	6,72	25
součet	74	43	43	160

Hodnota teoretických četností je v pořádku a proto se může přistoupit k výpočtu hodnoty testového kritéria a kritické hodnoty.

$$\text{Hodnota testového kritéria: } \chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n'_{ij})^2}{n'_{ij}} = 8,329$$

$$\text{Kritická hodnota: } \chi^2_{1-\alpha(v)} = 9,488$$

$$\chi^2 > \chi^2_{1-\alpha(v)} \quad \mathbf{H_0 \text{ na hladině významnosti 0,05 nemůžeme zamítnout.}}$$

Neprokázala se souvislost vzdělání se znalostí MAS.

5.1.6 Výsledky vyhodnocení analýz kvantitativních znaků

První hypotéza výzkumu byla v obou místních akčních skupinách přijata. Bylo potvrzeno, že lidé, kteří se zajímají o dění ve své obci, znají také místní akční skupinu. Síla závislosti však byla u MAS rozdílná. V MAS Region Haná byla zjištěna středně silná závislost mezi zkoumanými znaky a u MAS Bystřička byla tato závislost slabá. Druhá hypotéza, že povědomí o MAS nesouvisí s pohlavím respondenta, byla také přijata, protože se závislost výpočty neprokázala. Nedá se předpokládat, že by pohlaví mělo vliv na znalost MAS a pokud závislost existuje, pak je slabá, tak jak je tomu u MAS Region Haná. Třetí hypotéza, že znalost MAS má souvislost s dosaženým vzděláním respondentů byla potvrzena u MAS Bystřička. Hypotéza byla potvrzena a statistickými výpočty byla zjištěna středně silná závislost. V MAS Region Haná ale tato hypotéza o závislosti těchto dvou znaků nebyla potvrzena. Při větším rozsahu výběru a tedy větší síle testu by se závislost třeba mohla prokázat.

5.2 Kvalitativní šetření

Kvalitativní šetření probíhalo formou rozhovorů se členy místních akčních skupin, které bylo téměř současně s dotazníkovým šetřením. Bylo vedeno formou polostrukturovaných rozhovorů s otázkami, které byly připravené předem. Celkem se uskutečnilo třináct rozhovorů, sedm z MAS Bystřička a šest z MAS Regionu Haná. Dotazovanými byli starostové či místostarostové obcí, manažeři místních akčních skupin, dva občané a starosta sboru dobrovolných hasičů (SDH). V diplomové práci nejsou uváděna konkrétní jména aktérů, je pouze uvedeno, zda se jedná o starostu, manažera MAS či občana, obec, kterou zastupují a do které MAS dotazovaný patří. Všechny otázky, které byly podkladem pro kvalitativní šetření, jsou uvedeny v příloze 7. Otázky pro manažery byly zaměřené na činnost místních akčních skupin, projekty spolupráce a zjištění názorů na srovnání podmínek uplynulého a nového programovacího období. Otázky pro představitele obcí byly zaměřené na hodnocení spolupráce v místní akční skupině a zjištění jejich vizí do budoucna. U občanů byly otázky částečně shodné s otázkami kvantitativního rozhovoru. Navíc byly doplněny o jejich názor, co jim pro zkvalitnění života v jejich obci chybí. Rozhovor se starostou SDH je pouze informativní k projektu spolupráce týkající se hasičů.

Rozhovory byly vedené s těmito aktéry:

- manažerka MAS Bystřička,
- manažer MAS Region Haná,
- starostka obce Ústín (MAS Region Haná), počet obyvatel 401,
- starosta obce Loučany (MAS Region Haná), počet obyvatel 1273,
- starostka obce Čelechovice na Hané (MAS Region Haná), počet obyvatel 1273
- starostka městyse Náměšť na Hané (MAS Region Haná), počet obyvatel 2032,
- starostka obce Bukovany (MAS Bystřička), počet obyvatel 617,
- starosta obce Doloplazy (MAS Bystřička), počet obyvatel 1355,
- starosta města Velká Bystřice (MAS Bystřička), počet obyvatel 3161,
- místostarosta obce Hlubočky (MAS Bystřička), počet obyvatel 4252,
- občan pan Pavel (MAS Bystřička),
- občan paní Eva (MAS Region Haná),

- starosta hasičů pan Jiří (MAS Bystřička).

5.2.1 Vyhodnocení rozhovorů

Největší úspěch MAS

Manažerka MAS Bystřička považuje za největší úspěch místní akční skupiny, že výběrová komise svou práci prováděla velmi kvalitně a všechny vybrané projekty byly bez sporných skutečností, to je bez sankcí či korekcí. Všechny realizované projekty hodnotí za přínosné pro celý region a obzvláště projekty z neziskové sféry, které slouží široké vrstvě obyvatel. Manažer Regionu Haná za největší úspěch MAS považuje hodnocení ministerstvem zemědělství, v rámci kterého tato MAS patří po celou dobu hodnocení mezi nejlépe hodnocené.

Úspěšné podpořené projekty

Oba manažeři shodně uvedli, že je těžké vybrat pouze některý z realizovaných projektů. Nakonec oba, i když po krátkém přemýšlení, některé projekty uvedli. Manažerka MAS Bystřička uvedla čtyři největší projekty, u kterých byla alokace kolem jednoho milionu korun a současně tyto projekty v rozhovoru vyjmenovala. V MAS Regionu Haná neměli žádný projekt, který by měl výrazně větší alokaci finančních prostředků, protože se snažili na projekty dávat limit ve výši půl milionu korun. Dle jeho názoru jsou zajímavé všechny realizované projekty, které pomohly spolkům a neziskovým organizacím.

Spolupráce mezi MAS Bystřička a MAS Region Haná

Spolupráci mezi místními akčními skupinami hodnotí zástupci obcí velmi pozitivně. Krásně a výstižně to řekl místostarosta obce Hlubočky: *„Spolupráce je to velmi zajímavá. Myslím si, že obohacuje obě MAS, protože každá má nějaké priority, zkušenosti a možnosti, o kterých se vzájemně informujeme.“* Pouze jeden starosta uvedl, že spolupráci nedovede posoudit.

Projekty spolupráce

Manažeři obou místních akčních skupin se shodli, že nejnáročnějším a nejrozsáhlejším projektem s nejvíce aktivitami byl projekt s hasiči. Do projektu se zapojily sbory dobrovolných hasičů z obou území a také účast veřejnosti byla u těchto akcí největší.

Zhodnocení spolupráce a přiblížení celého projektu je uvedeno v rozhovoru se starostou hasičů. Manažeři nicméně za úspěšné považují všechny projekty spolupráce, které byly realizovány i díky pomoci veřejnosti. Zapojení veřejnosti při realizaci projektů řešily obě místní akční skupiny přímým oslovením konkrétních občanů, spolků či podnikatelů. V regionu Bystřička pomáhaly zprostředkovat pomoc i obecní úřady v jednotlivých obcích.

Zájem veřejnosti o rozvoj v obci

Na otázku, zda mají lidé zájem o rozvoj regionu, byly odpovědi manažerů rozdílné. Manažer Regionu Haná odpověděl na tuto otázku vcelku kriticky, protože z jeho pohledu o tom lidé spíše mluví a to za adekvátní zájem nepovažuje. Manažerka Bystřičky naopak jednoznačně odpověděla, že ano, i když připustila, že v každé obci se najdou lidé, kteří zájem mají i ti co zájem nemají. Podle ní to velmi záleží na vedení obce, jakým způsobem informuje své občany, spolky či podnikatele a jakým způsobem se snaží je do rozvoje zapojit.

Nové programovací období 2014-2020

Oba manažeři shodně odpověděli, že v novém programovacím období jsou pravidla nastavená tak, že oblasti, které mohou být podporovány, se bohužel vzdalují tomu, co řešit potřebují. Největší negativum vidí v tom, že v novém programovacím období nebudou již podporovány spolky, které v sobě zahrnují činnost největšího spektra obyvatel.

Výhody v členství MAS

Představitelé obcí shodně odpověděli, že výhody členství vidí jednoznačně v možnosti čerpání dotací z programu Leader, ze kterého měly možnost čerpat i spolky a drobní podnikatelé. Jako další výhodu uvádí seznámení se s celou řadou zajímavých lidí a upevnění spolupráce mezi obcemi.

Vliv velikosti území na fungování MAS

V MAS Bystřička jsou tři zástupci obcí přesvědčeni, že menší území je výhodnější z hlediska komunikace. Čtvrtá starostka tento názor nesdílí, ale připouští, že území do dvaceti obcí je optimální. Všichni se však shodli na tom, že velikost území se bohužel odráží v přidělené alokaci prostředků v programu Leader, což může být pro menší místní

akční skupiny nevýhodou. V MAS Region Haná, která je dvakrát větší, všichni starostové také připouští, že při menší velikosti území je jednodušší komunikace a lepší operativnost. Zejména starostové dvou menších obcí se k velikosti jejich území vyjadřují kritičtěji. Starostky dvou větších obcí si myslí, že MAS funguje velice dobře a jak obě říkají, „*snaží se dělat všechno tak, aby komunikace nevázla, protože na začátku trošku vázla.*“

Vize aktérů MAS

V další části rozhovoru představitelé obcí zhodnotili rozvoj své obce v uplynulém programovacím období a nastínili své vize do budoucnosti, které mají v podstatě stejné – zlepšování kvality obyvatel a snaha o rozvoj svých obcí. V obci Bukovany by chtěli opravit místní komunikace a čeká je velká žádost na zajištění bezpečnostních prvků v obci. Obec Doloplazy by chtěla provést opravy a zateplení školy a školky, opravit dům, kde je pošta a knihovna a čekají je také velké investice spojené vodovodem a kanalizací. Obec Velká Bystřice má v plánu úpravu parku, dětského hřiště, úpravy komunikací, doznačení cyklostezky nebo dokončit úpravy kulturního domu. Velkým plánem je výstavba koupacího biotopu společně s obcí Hlubočky. Obec Hlubočky by chtěla vystavět a opravit chodníky a komunikace, opravit dětská hřiště a provést rekonstrukci přízemí kulturního domu. V obci Ústín by chtěli rozšířit mateřskou školku, vybudovat nové byty pro občany v zakoupeném domě a opravit chodníky, protože dodělali v obci kanalizaci. V obci Čelechovice na Hané by se chtěli zaměřit na rekonstrukci místních komunikací, postupně modernizovat veřejné osvětlení nebo se snažit postupně zrealizovat protipovodňová opatření nad Studencem, což je jedna z částí obce. Obec Loučany by chtěla provést druhou etapu pozemkových úprav, aby se obci ušetřilo zatížení dopravou. Dále by chtěli udělat něco pro děti, například vylepšení dětského hřiště ve školce, spravit venkovní učebnu v základní škole nebo opravit kulturní dům či zázemí pro hasiče. Městys Náměšť na Hané chce řešit otázku obecních komunikací, kterých je hodně a dovybudovat základní školu nebo hasičskou zbrojnici.

Rozhovory s občany

Rozhovory byly vedeny s panem Pavlem, který má 73 let a je starobní důchodce. Pan Pavel bydlí ve Velké Bystřici, ve které je také sídlo místní akční skupiny Bystřička. Paní Eva má 40 let a je zaměstnaná ve firmě, která má sídlo v Olomouci. Paní Eva bydlí

v městyse Náměšť na Hané, ve kterém je také sídlo místní akční skupiny Region Haná. Oba dotazovaní uvedli, že se o dění v obci zajímají a místní akční skupinu znají. Při požádání, aby uvedli stručný popis činnosti místní akční skupiny, pan Pavel uvedl výčet akcí, které dle jeho názoru pořádala MAS Bystřička. Paní Eva věděla, že se jedná o organizaci, ve které jsou sdružené obce. Uvedla také výčet akcí, které dle jejího názoru pořádala MAS Region Haná. Odpovědi nebyly úplně přesné, ale dá říci, že oba dotazovaní opravdu mají povědomí o činnosti MAS. Paní Eva znala i některé projekty místní akční skupiny. Oba shodně také odpověděli, že je „určitě dobré“, že existuje skupina, která se snaží získat dotace pro spolky, podnikatele a obce. Paní Eva ještě doplnila, že *„je to dobré, protože jinak by ty spolky nebyly tak viditelné a díky podpoře mají více možností. To samé samozřejmě platí i pro drobné podnikatele v obci“*. Poslední otázka se týkala jejich názoru na zkvalitnění života v jejich obci. Pan Pavel si na nic nestěžoval a uvedl, že je s životem ve Velké Bystřici velmi spokojen a nic mu nechybí. Paní Eva by uvítala podpoření více spojů do města Olomouce, a protože má dvě nezletilé děti, uvítala by více akcí zaměřených na děti. Celkově je se životem v obci Náměšť na Hané také spokojená a pochválila vedení obce, které se dle jejích slov *„snaží dělat pro obec to nejlepší.“*

6 Shrnutí výsledků a diskuse

Hlavní náplní činnosti obou MAS je zprostředkování dotací z programu Leader, konkrétně z osy IV. Programu rozvoje venkova. Dotační program, který je podpořen Evropskou unií, funguje trochu jiným způsobem než ostatní dotační programy. Každá MAS musí uspět v programu Leader se žádostí o realizaci svého Strategického plánu Leader a potom si rozhoduje o svých projektech sama. Přímo se podílí na přípravě a příjmu projektů, včetně jejich následného výběru. Všechny MAS tak mohou částečně ovlivnit, jaké typy projektů budou podpořeny. Každoročně místní akční skupiny obdrží určitý limit finančních prostředků pro realizaci svých projektů v rámci programu Leader, ze kterých je podpořeno a následně realizováno mnoho projektů. Jedná se o projekty zemědělců, spolků, drobných podnikatelů nebo obcí, které z těchto dotací opraví školy, školky, památky nebo postaví dětem hřiště.

MAS Bystřička přijala celkem 114 žádostí o dotaci. Z tohoto počtu bylo podpořeno 88 žádostí a 26 žádostí podpořeno nebylo. V procentuálním vyjádření se jedná o 77% podpořených a 23% nepodpořených žádostí. MAS Region Haná přijala celkem 233 žádostí o dotaci. Z tohoto počtu bylo 111 žádostí podpořeno a 122 žádostí podpořeno nebylo. V procentuálním vyjádření se jedná o 48% podpořených a 52% nepodpořených žádostí. V obou místních akčních skupinách byl největší zájem o podporu fiche s názvem „rozvoj obcí, občanská infrastruktura“. Příjemci dotace mohly být obce, svazky obcí, zájmová sdružení, církve nebo neziskové organizace. Nejvíce podpořené byly projekty různých spolků, což také vyplynulo z rozhovorů s představiteli obcí. Rozdíl v počtu přijatých a zpracovaných žádostí mezi oběma MAS vyplývá z rozdílu ve velikosti obou místních akčních skupin a také z rozdílného počtu zaměstnanců pracujících v místní akční skupině. Zatímco v MAS Bystřička je na pomoc se zpracováním projektů a administraci vyčleněna jedna pracovnice, v MAS Region Haná jsou to pracovníci tři.

Z analýzy místních akčních skupin Bystřička i Region Haná jasně vyplývá, že se obě snaží o rozvoj regionu a zlepšení kvality života obyvatel svého území. Provedené rozhovory s představiteli obcí a manažery také potvrdily, že práce místních akčních skupin je pro daný region přínosná, o čemž svědčí všechny realizované projekty. Podpora těchto

projektů byla ve velké míře zacílena na spolky, jelikož v dalším programovacím období nebude jejich podpora již možná. Fungování MAS z pohledu administrativní stránky je velmi dobré, což dokazuje hodnocení kvality. Region Haná se již tři roky za sebou umísťuje v kategorii A - nejlépe fungující. MAS Bystřička se prvním rokem umístila v kategorii C – průměrné, ale v dalších letech jich byla hodnocena kategorií B – dobře fungující. Zlepšení hodnocení je odrazem jejich vzájemné a velmi dobře fungující spolupráce. Tato spolupráce se prolíná pojetím jejich strategií, které jsou si velmi podobné. Vzájemnou spolupráci mezi MAS hodnotí velmi pozitivně i představitelé obcí.

Kvantitativního šetření se účastnilo celkem 293 respondentů, 133 z regionu MAS Bystřička a 160 z Regionu Haná. V obou regionech odpovědělo více žen než mužů, i když v regionu Bystřička nebyl rozdíl mezi pohlavím tak velký. Nejvíce respondentů mělo status zaměstnaný a dosažené vzdělání bylo středoškolské. U obou MAS více jak polovina respondentů uvedla, že se zajímají o dění v obci a jako nejčastější způsoby uvedli webové stránky obce, hlášení rozhlasu a obecní zpravodaj. V dotazníkovém šetření více než polovina respondentů u obou místních akčních skupin uvedla, že je dobré, že existuje organizace, která pomáhá získat dotace z Evropské unie pro venkovské oblasti. Celkové hodnocení prostředí v obci a okolí hodnotila většina respondentů v obou MAS známkou jedna a dva. Jedná se o velmi dobré hodnocení, ze kterého vyplývá, že obce se maximálně snaží o rozvoj svého území. Rozdíly v dotazníkovém šetření mezi oběma MAS se projevily v odpovědích na otázku, zda respondenti znají místní akční skupinu. V regionu Bystřička zná místní akční skupinu 62,41% respondentů, zatímco v Regionu Haná je to jen 38,75%. Tento nesoulad je zřejmě způsobený tím, že název „Bystřička“ je stejný jak pro mikroregion, tak také pro místní akční skupinu a tato propojenost organizací není daná pouze názvem. Tento předpoklad nepřímo potvrdil i rozhovor s panem Pavlem, který na otázku, čím se zabývá místní akční skupina, nedokázal odpovědět a uvedl pouze výčet akcí, které společně realizoval mikroregion s místní akční skupinou. Druhým důvodem rozdílu odpovědí může být velikost území, které MAS pokrývá. Menší území a tím samozřejmě i méně obcí je z hlediska komunikace výhodnější, jednodušší a také operativnější. Také spolupráce obcí a jejich zapojení je velmi funkční v MAS Bystřička, jak vyplývá z rozhovoru s manažerkou.

7 Závěr

Diplomová práce se zabývá místními akčními skupinami, které jsou založeny na principu partnerství mezi veřejným, soukromým a neziskovým sektorem a jejich cílem je podpora rozvoje venkovského území a přispění ke zlepšení kvality života v celém regionu. Cílem diplomové práce bylo přiblížení a zhodnocení jejich činnosti. Na základě provedených šetření lze tvrdit, že přínos obou místních akčních skupin je velký. Hlavní přínosy jejich činnosti spočívají ve zprostředkování a administraci dotací. S jejich činností jsou velmi spokojeni představitelé obcí, kteří kladně hodnotí všechny realizované projekty, které byly přínosem pro celý region, protože i malé projekty, které přináší radost a užitek ostatním občanům jsou přínosné pro celý region.

Z provedeného dotazníkového šetření byla vyvozena odpověď na další dílčí cíl, jaké je povědomí občanů o místní akční skupině. Odpověď respondentů byla v obou MAS velmi rozdílná. V regionu Bystřička, který je shodný s územím mikroregionu Bystřička, zná místní akční skupinu výrazně větší procento respondentů než v Regionu Haná. Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, je tento nesoulad způsobený stejným názvem „Bystřička“ a zřejmě také velikostí území místní akční skupiny. Velikost území, jak vyplynulo také z kvalitativních rozhovorů, může mít vliv i na fungování místních akčních skupin. To si myslí nejen představitelé obcí regionu Bystřička, ale také dva představitelé menších obcí z Regionu Haná. Dalším dílčím cílem bylo zjistit, zda znalost místní akční skupiny závisí na pohlaví nebo vzdělání. Na základě analýzy závislostí mezi dvěma znaky bylo zjištěno, že existuje závislost mezi znalostí MAS a zájmem o dění v obci. Souvislost mezi znalostí MAS a pohlavím se neprokázala.

Partnerská spolupráce aktérů veřejného, soukromého a neziskového sektoru je založena na dobrovolnosti, a z tohoto důvodu nelze nalézt jeden univerzální model fungování této spolupráce. Zásadní je, aby všichni aktéři místní akční skupiny našli takový systém spolupráce, jenž jim umožní efektivně dosáhnout svých cílů. Je velmi důležité, aby všichni aktéři vnímali spolupráci jako důležitý a prospěšný proces a měli snahu o co nejlepší fungování, protože jedině tak je možné naplňovat obecný cíl místní akční skupiny, kterým je zlepšování kvality života ve venkovských oblastech.

8 Citovaná literatura

Knižní zdroje:

- BAJER, Petr a MATYÁŠ, Jiří. 2009.** *Praktický průvodce dotacemi z fondů Evropské unie.* Brno : Eurospolečnosti, 2009. str. 122. ISBN 978-80-254-4017-9.
- BINEK, Jan et al. 2009.** *Synergie ve venkovském prostoru: aktéři a nástroje rozvoje venkova.* Brno : GaREP, 2009. str. 96. ISBN 978-80-904308-0-8.
- BINEK, Jan et al. 2010.** *Synergie ve venkovském prostoru: přístupy k řešení problémů rozvoje venkovských obcí.* Brno : GaREP, 2010. str. 120. ISBN 978-80-904308-4-6.
- ČERMÁK, Daniel et al. 2001.** *Spolupráce, partnerství a participace v místní veřejné správě: význam, praxe, příslib.* Praha : Sociologické nakladatelství (SLON), 2001. str. 181. ISBN 978-80-7419-067-4.
- DISMAN, Miroslav. 2002.** *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele.* Praha : Nakladatelství Karolinum, 2002. str. 374. ISBN 80-246-0319-7.
- EC. 2006.** *The Leader approach - A basic guide.* Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2006. str. 23. ISBN 92-79-02044-7.
- FELIXOVÁ, Kateřina. 2012.** *Podpora podnikání v regionech se soustředěnou podporou státu.* Ústí nad Labem : Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, 2012. str. 175. ISBN 978-80-7414-528-5.
- GALVASOVÁ, Iva a kol. 2007.** *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje.* Brno : Georgetown, 2007. str. 138. ISBN 978-80-86251-20-2.
- JANDOUREK, Jan. 2007.** *Sociologický slovník.* Praha : Portál, 2007. str. 285. ISBN 978-80-7367-269-0.
- KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, Zuzana. 2014.** *Partnerství v rozvoji obcí, měst a regionů.* Praha : Auditorium, 2014. str. 233. ISBN 978-80-87284-44-5.
- KOHOUT, Pavel. 2013.** *Regionální rozvoj - regionální politika.* Kladno : Vyšší odborná škola územně-správní a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, 2013. str. 67. ISBN 978-80-904859-7-6.
- KREJČÍ, Tomáš et al. 2013.** *Regionální rozvoj: teorie, aplikace, regionalizace.* Brno : Mendelova univerzita v Brně, 2013. str. 155. ISBN 978-80-7375-914-8.
- MAJEROVÁ, Věra a kol. 2011.** *Sociální kapitál a rozvoj regionu: příklad Kraje Vysočina.* Praha : Grada, 2011. str. 221. ISBN 978-80-247-4093-5.

- MMR 1. 2015.** *Evropské fondy 2014-2020: Jednoduše pro lidi.* Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2015. str. 26. ISBN 978-80-87147-84-9.
- MMR 2. 2015.** *Evropské strukturální a investiční fondy 2014-2020 v kostce.* Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2015. str. 48. ISBN 978-80-7538-008-1.
- MZE. 2012.** *Osa IV Leader v Jihočeském kraji: příklady z praxe.* Praha : Ministerstvo zemědělství, 2012. str. 55. ISBN 978-80-7434-089-5.
- NEJDL, Pavel a ČERMÁK, Daniel. 2007.** *Participace a partnerství v místní veřejné samosprávě.* Praha : Sociologický ústav, 2007. str. 124. ISBN 978-80-7330-130-9.
- VAVROUCHOVÁ, Hana. 2014.** *Obnova venkova.* Brno : Mendelova univerzita v Brně, 2014. str. 111. ISBN 978-80-7509-187-1.
- VAVROUCHOVÁ, Hana. 2015.** *Obnova venkova : pracovní sešit.* Brno : Mendelova univerzita v Brně, 2015. str. 56. ISBN 978-80-7509-214-4.
- WADE, Philip a RINNE, Petri. 2011.** *Průvodce programem LEADER založený na zkušenostech z Finska, Irska a České republiky.* Brno : Ústav územního rozvoje ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, 2011. str. 136. ISBN 978-80-87318-20-1.
- ŽIŽKA, Miroslav a kol. 2013.** *Hospodářský rozvoj regionů: vymezení funkčních regionů, významné socioekonomické faktory, regionální odolnost a inovační intenzita.* Praha : Professional Publishing, 2013. str. 224. ISBN 978-80-7431-131-4.

Internetové zdroje:

- CENIA 1.** Místní agenda 21. *CENIA, česká informační agentura životního prostředí.* [Online] [Citace: 23. 8. 2015.] <http://www1.cenia.cz/www/ma21>.
- CENIA 2.** Nejčastější otázky k agendě MA 21. *CENIA, česká informační agentura životního prostředí.* [Online] [Citace: 12. 7. 2015.] [http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/\\$pid/MZPMSFGSI0KM/\\$FILE/faq_ma21.pdf](http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/$pid/MZPMSFGSI0KM/$FILE/faq_ma21.pdf).
- ČR, NS MAS.** Brožura metoda LEADER a CLLD. [Online] [Citace: 12. 9. 2015.] <http://nsmas.cz/content/uploads/2015/03/brozura2015.pdf>.
- ČSÚ 1.** Krajská správa ČSÚ v Olomouci. *Kraj očima statistiky.* [Online] [Citace: 28. 9. 2015.] <https://www.czso.cz/csu/xm/kraj-ocima-statistiky>.

- ČSÚ.** Statistická ročenka Olomouckého kraje 2014. [Online] [Citace: 26. 9. 2015.] <https://www.czso.cz/documents/10180/25884971/33009614.pdf/29d56264-f8cf-4cbf-8280-cde90b8a8a6d?version=1.2>.
- Dotační noviny.** CYRRUS Advisory, a.s. *Program rozvoje venkova v novém programovém období 2014-2020.* [Online] [Citace: 15. 9. 2015.] <http://dotacni-noviny.cz/program-rozvoje-venkova-v-novem-programovem-obdobi-2014-2020/>.
- eAGRI 1.** Ministerstvo zemědělství. *Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013.* [Online] [Citace: 15. 9. 2015.] http://eagri.cz/public/web/file/26839/Narodni_strategicky_plan_rozvoje_venkova.pdf.
- eAGRI 2.** Ministerstvo zemědělství. *Program rozvoje venkova na období 2014-2020.* [Online] [Citace: 12. 9. 2015.] http://eagri.cz/public/web/file/409446/Program_rozvoje_venkova_final.pdf.
- GaREP.** Metodická podpora regionálního rozvoje. *Regiony.* [Online] [Citace: 30. 7. 2015.] http://www.regionaldevelopment.cz/index.php/regiony_red.html.
- ISRÚ.** Integrovaná strategie rozvoje území MAS Bystřička, o.p.s 2014-2020. [Online] [Citace: 24. 10. 2015.] <http://www.mmr.cz/getmedia/9064a354-58bb-4e3e-b3e9-3e170d494a3e/SCLLD-MAS-Bystricka.pdf?ext=.pdf>.
- ISÚ.** Integrovaná strategie území MAS Region Haná. [Online] [Citace: 21. 10. 2015.] http://www.mmr.cz/getmedia/0e8870ee-e131-4c41-ad96-9114be2ce884/Strategie-RH-2020-OPTP-0_20kompr2-odeslana-verze-se-spravnymi-logy.pdf?ext=.pdf.
- MMR 3.** Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 - 2020.* [Online] [Citace: 21. 8. 2015.] <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-na>.
- Navarro, F.A. 2015.** The LEADER Initiative has been a Victim of Its Own Success. The Decline of the Bottom-Up Approach in Rural Development Programmes. The Cases of Wales and Andalusia. [Online] Sociologia ruralis, 13. 1 2015. [Citace: 27.10 2015.] <http://www.scopus.com/infozdroje.czu.cz/record/display.uri?eid=2-s2.0-84921492029&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&st1=rural+region&nlo=&nlr=&nls=&sid=B273D7625BD207EBC372F7EA86731125.Vdktg6RVtMfaQJ4pNTCQ%3a70&sot=b&sdt=sisr&sl=27&s=TITL E-ABS-KEY%28rur>.

NS MAS. Informace o činnosti MAS 2007-2013. [Online] [Citace: 22. 10. 2015.]
http://www.mas-vinarska.cz/wp-content/uploads/2014/05/MAS-2007-2013-v%C3%BDstupy-k-1_2014_v2.pdf.

Projekt spolupráce. Metodika pro zlepšení procesu místních akčních skupiny. [Online] [Citace: 12. 10. 2015.]
<http://www.masbystricka.cz/file.php?nid=9793&oid=4457822>.

Region Haná. Internetové stránky Regionu Haná, z.s. [Online] [Citace: 9. 10. 2015.]
<http://regionhana.cz/cs/>.

SPL Bystřička. Strategický plán LEADER. *Bystřička, obecně prospěšná společnost.* [Online] [Citace: 4. 10. 2015.]
<http://www.masbystricka.cz/file.php?nid=9793&oid=4370699>.

SPL Region Haná. Strategický plán LEADER 2007-2013. *Region Haná, z.s.* [Online] [Citace: 5. 10. 2015.]
http://www.regionhana.cz/media/cms_page_media/59/Hana%20SPL_2010.pdf.

Svaz měst a obcí ČR 1. Partnerství měst a obcí ČR. *O twinnigu.* [Online] [Citace: 6. 9. 2015.] <http://www.partnerskamesta.cz/o-twinningu/co-je-twinning/co-je-partnerstvi-mest-neboli-town-twinning.aspx>.

Svaz měst a obcí ČR 2. *Proč se stát členem.* [Online] [Citace: 3. 7. 2015.]
<http://www.smocr.cz/cz/svaz-mest-a-obci-cr/clenstvi/proc-se-stat-clenem/default.aspx>.

SZIF. Státní zemědělský intervenční fond. *Program rozvoje venkova 2014-2020.* [Online] [Citace: 9. 8. 2015.] <http://www.szif.cz/cs/prv2014>.

Zakládací listina. Zakládací listina obecně prospěšné společnosti. *Bystřička, o.p.s.* [Online] [Citace: 22. 10. 2015.]
<http://www.masbystricka.cz/file.php?nid=9793&oid=4370783>.

Zákony:

Zákon č. 128/2000 Sb. O obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 248/2000 Sb. O podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 250/2000 Sb. O rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam použitých zkratk

ČR	Česká republika
DSO	Dobrovolný svazek obcí
CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
ENRF	Evropský námořní a rybářský fond
ESF	Evropský sociální fond
ESI	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FS	Fond soudržnosti
MAS	Místní akční skupina
MA21	Místní agenda 21
NNO	Nestátní neziskové organizace
NS MAS	Národní síť místních akčních skupin
NSZM	Národní síť zdravých měst ČR
NSPRV	Národní strategický plán rozvoje venkova ČR
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	Nomenklaturně statistické územní jednotky
LAU	Local Administrative Units
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OP	Operační program
PPP	Partnerství veřejného a soukromého sektoru
PRV	Program rozvoje venkova
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SPL	Strategický plán LEADER
SRR	Strategie regionálního rozvoje
SSR	Společný strategický rámec
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond

9 Přílohy

Seznam příloh

- Příloha 1 Logo místní akční skupiny Bystřička
- Příloha 2 Logo místní akční skupiny Region Haná
- Příloha 3 Přehled členských obcí - MAS Bystřička
- Příloha 4 Přehled členských obcí – MAS Region Haná
- Příloha 5 Dotazník pro občany regionu MAS Region Haná/ MAS Bystřička
- Příloha 6 Dotazník – výsledky odpovědí respondentů obou MAS
- Příloha 7 Okruhy otázek - kvalitativní šetření
- Příloha 8 Rozhovor - manažerka MAS Bystřička
- Příloha 9 Rozhovor - manažer MAS Region Haná
- Příloha 10 Rozhovor - starostka obce Ústín (MAS Region Haná)
- Příloha 11 Rozhovor - starosta obce Loučany (MAS Region Haná)
- Příloha 12 Rozhovor - starostka obce Čelechovice na Hané (MAS Region Haná)
- Příloha 13 Rozhovor - starostka městyse Náměšť na Hané (MAS Region Haná)
- Příloha 14 Rozhovor - starostka obce Bukovany (MAS Bystřička)
- Příloha 15 Rozhovor - starosta obce Doloplazy (MAS Bystřička)
- Příloha 16 Rozhovor - starosta města Velká Bystřice (MAS Bystřička)
- Příloha 17 Rozhovor - místostarosta obce Hlubočky (MAS Bystřička)
- Příloha 18 Rozhovor - paní Eva (MAS Region Haná)
- Příloha 19 Rozhovor - pan Pavel (MAS Bystřička)
- Příloha 20 Rozhovor - starosta dobrovolných hasičů (MAS Bystřička)

Příloha 1 Logo místní akční skupiny Bystřička

Zdroj: <http://www.masbystricka.cz/>

Příloha 2 Logo místní akční skupiny Region Haná

Zdroj: <http://www.regionhana.cz/cs/>

Příloha 3 Přehled členských obcí - MAS Bystřička

Obec	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Správní obvod	Mikroregion
Bukovany	316	617	Olomouc	Bystřička
Bystrovany	351	1040	Olomouc	Bystřička
Daskabát	583	590	Olomouc	Bystřička
Doloplazy	804	1355	Olomouc	Bystřička
Domašov na Bystřici	1595	503	Šternberk	Moravskoberounsko
Hlubočky	2232	4252	Olomouc	Bystřička
Jívová	1522	577	Šternberk	Moravskoberounsko
Moravský Beroun	5122	3118	Šternberk	Moravskoberounsko
Mrsklesy	253	633	Olomouc	Bystřička
Norberčany	2236	298	Šternberk	Moravskoberounsko
Přáslavice	728	1389	Olomouc	Bystřička
Svéslavice	303	189	Olomouc	Bystřička
Tršice	2504	1648	Olomouc	Bystřička
Velká Bystřice	922	3161	Olomouc	Bystřička
Velký Újezd	683	1281	Olomouc	Bystřička
Celkem	20154	20651		

Zdroj: zpracování vlastní

Příloha 4 Přehled členských obcí – MAS Region Haná

Obec	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Správní obvod	Mikroregion
Bílovice – Lutotín	687	516	Prostějov	Kostecko
Bílsko	373	200	Litovel	Litovelsko
Bohuslavice	485	446	Konice	Konicko
Brodek u Konice	1416	883	Konice	Konicko
Březsko	404	216	Konice	Konicko
Budětsko	581	429	Konice	Konicko
Čechy pod Kosířem	918	1070	Prostějov	Kostecko
Čelechovice na Hané	727	1273	Prostějov	Kostecko
Drahanovice	1353	1682	Olomouc	Kosířsko
Dzbel	744	257	Konice	Konicko
Hačky	268	102	Konice	Konicko
Hluchov	537	355	Prostějov	Kostecko
Hněvotín	1173	1721	Olomouc	Kosířsko
Horní Štěpánov	2000	945	Konice	Konicko
Hvozd	1237	647	Konice	Konicko
Jesenec	481	289	Konice	Konicko
Kladky	1311	363	Konice	Konicko
Konice	2444	2805	Konice	Konicko
Kostelec na Hané	1386	2871	Prostějov	Kostecko
Laškov	1287	580	Prostějov	Kostecko
Lešany	550	383	Prostějov	Kostecko
Lipová	1218	716	Konice	Konicko
Loučany	498	635	Olomouc	Litovelsko
Loučka	620	203	Litovel	Litovelsko
Luběnice	276	457	Olomouc	Kosířsko
Ludmírov	1504	577	Konice	Konicko
Lutín	820	3250	Olomouc	Kosířsko
Náměšř na Hané	1865	2032	Olomouc	Litovelsko
Ochoz	330	190	Konice	Konicko
Olbramice	305	222	Litovel	Litovelsko
Olšany u Prostějova	1104	1719	Prostějov	Kosířsko
Pěňčín	532	755	Prostějov	Kostecko
Polomí	289	150	Konice	Konicko
Ptení	1852	1079	Prostějov	Kostecko
Raková u Konice	420	205	Konice	Konicko
Rakůvka	288	106	Konice	Konicko
Senice na Hané	1926	1812	Litovel	Litovelsko
Senička	569	349	Litovel	Litovelsko
Skřípov	1108	342	Konice	Konicko
Slatinice	778	1543	Olomouc	Kosířsko
Slatinky	803	587	Prostějov	Kosířsko
Smržice	1255	1691	Prostějov	Kostecko
Stařechovice	660	546	Prostějov	Kostecko
Stražisko	356	424	Konice	Konicko
Suchdol	668	631	Konice	Konicko
Těšetice	1248	1334	Olomouc	Kosířsko
Ústín	440	401	Olomouc	Kosířsko
Zdětín	533	317	Prostějov	Kostecko
Celkem	42627	40306		

Zdroj: zpracování vlastní

Příloha 5 Dotazník pro občany regionu MAS Region Haná/ MAS Bystřička

*Vážení občané,
dovoluji si Vás oslovit a požádat o vypracování ankety, která je podkladem pro mou diplomovou práci na téma „Leader jako metoda spolupráce v regionu“.
Anketa je anonymní a bude sloužit k získání informací a pro vytvoření základní představy zda občanů mají povědomí o činnosti místní akční skupince vybraných regionech.
Děkuji Vám za Váš čas Mynaříková Hana*

1. Zajímáte se o dění ve Vaší obci? Vyberte jednu z nabídek

Určitě ano
Někdy
Spíše ne
Ne

2. Jak získáváte informace o dění v obci? Vyberte jednu nebo více nabídek

Zpravodaj obce
Obecní vývěska
Webové stránky obce
Hlášení obecního rozhlasu
Nezajímá mě dění v obci
Jiným způsobem

3. Jste aktivním členem některého zájmového spolku nebo sdružení? Vyberte jednu nebo více nabídek

Sbor dobrovolných hasičů
Sportovní spolky
Myslivecké sdružení
Klub seniorů
Jiný spolek nebo sdružení
Nejsem členem

4. Znáte MAS Region Haná nebo MAS Bystřička? Vyberte jednu z nabídek

Ano
Ne
Něco jsem o tom slyšel (a)

5. Sledujete webové stránky MAS Region Haná nebo MAS Bystřička? Vyberte jednu z nabídek

Pravidelně
Nepravidelně
Nesleduji

6. Znáte některý z následujících projektů MAS?

Spojují nás tradice
Mateřská centra
Dobrovolní hasiči
Neznám žádný z výše uvedených

7. Místní akční skupina pomáhá získat dotace z Evropské unie pro venkovské oblasti.

Bylo ve Vaší obci něco financováno prostřednictvím místní akční skupiny? Vyberte jednu z nabídek

Ano
Ne
Nejsem si jistý/á, ale myslím, že ano

8. Myslíte, že je dobré, že existuje skupina, která pomáhá získat dotace z Evropské unie pro venkovské oblasti? Vyberte jednu z nabídek

Ano
Spíše ano
Spíše ne
Ne

9. Jak hodnotíte prostředí ve Vaší obci a okolí?*Oznámkuje prosím jako ve škole 1- nejlepší, 5-nejhorší . U každé podotázky prosím zvolte odpověď v rozpětí 1-5:*

Stav místních komunikací a chodníků:	1	2	3	4	5
Čistota veřejného prostranství:	1	2	3	4	5
Kvalita životního prostředí (znečištění, hluk):	1	2	3	4	5
Technická infrastruktura (kanalizace, plyn):	1	2	3	4	5
Dostupnost veřejných služeb (zdravotnictví, sociální služby, vzdělání)	1	2	3	4	5
Dostupnost obchodu a služeb:	1	2	3	4	5
Dopravní dostupnost (silniční, železniční)	1	2	3	4	5
Podmínky pro bydlení:	1	2	3	4	5
Pocit bezpečnosti:	1	2	3	4	5
Mezilidské vztahy:	1	2	3	4	5

10. Jste muž nebo žena? Vyberte jednu z nabídek

Muž
Žena

11. Uveďte prosím Váš věk _____**12. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání? Vyberte jednu z nabídek**

Základní
Vyučen
Střední
Vysokoškolské

13. Která z následujících kategorií nejlépe vystihuje Vaši ekonomickou situaci? Vyberte jednu z nabídek

Podnikatel
Podnikatel v zemědělství
Zaměstnaný
Nezaměstnaný
Důchodce
Student
Materská nebo rodičovská dovolená

14. V jaké obci žijete? Vyberte jednu z nabídek

Bílovice – Lutotín	Hlubočky	Ludmírov	Senička
Bílsko	Hluchov	Lutín	Skřipov
Bohuslavice	Hněvotín	Moravský Beroun	Slatinice
Brodek u Konice	Horní Štěpánov	Mrsklesy	Slatinky
Březsko	Hvozd	Náměšť na Hané	Smržice
Budětsko	Jesenec	Norberčany	Stařechovice
Bukovany	Jívová	Ochoz	Stražisko
Bystrovany	Kladky	Olbramice	Suchdol
Čechy pod Kosířem	Konice	Olšany u Prostějova	Svésedlice
Čelechovice na Hané	Kostelec na Hané	Pěnčín	Těšetice
Daskabát	Laškov	Polomí	Tršice
Doloplazy	Lešany	Práslavice	Ústín
Domašov na Bystřici	Lipová	Ptení	Velká Bystřice
Drahanovice	Loučany	Raková u Konice	Velký Újezd
Dzbel	Loučka	Rakůvka	Zdětín
Hačky	Luběnice	Senice na Hané	

15. Jak dlouho žijete ve Vaší obci? Vyberte jednu z nabídek

Méně než rok
1 – 5 let
5 – 10 let
Více než 10 let

Příloha 6 Dotazník – výsledky odpovědí respondentů obou MAS

1. Zajímáte se o dění ve Vaší obci?	Bystřička	Region Haná
Určitě ano	93	100
Někdy	34	51
Spíše ne	2	5
Ne	4	4

2. Jakým způsobem získáváte informace o dění v své obci?	Bystřička	Region Haná
Zpravodaj obce	78	77
Obecní vývěska	38	53
Webové stránky obce	79	76
Hlášení obecního rozhlasu	74	91
Jiným způsobem	17	24
Dění v obci mě nezajímá	3	7

3. Jste aktivním členem některého zájmového spolku nebo sdružení?	Bystřička	Region Haná
Sbor dobrovolných hasičů	23	19
Sportovní spolky	27	18
Myslivecké sdružení	2	9
Klub seniorů	7	4
Jiný spolek nebo sdružení	15	26
Nejsem členem	66	97

4. Znáte místní akční skupinu Region Haná nebo Bystřička?	Bystřička	Region Haná
Ano	83	62
Ne	22	73
Nejsem si jistý(á), ale myslím, že ano	28	25

5. Sledujete webové stránky místní akční skupiny Region Haná nebo Bystřička?	Bystřička	Region Haná
Pravidelně	14	10
Příležitostně	56	43
Nesleduji	63	107

6. Znáte některý z následujících projektů místní akční skupiny?	Bystřička	Region Haná
Spojují nás tradice	41	41
Mateřská centra	27	17
Dobrovolní hasiči	55	38
Neznám žádný z výše uvedených	48	96

7. Místní akční skupina pomáhá získat dotace z Evropské unie pro venkovské oblasti. Bylo ve Vaší obci něco financováno prostřednictvím místní akční skupiny?	Bystřička	Region Haná
Ano	60	46
Ne	18	23
Nejsem si jistý/á, ale myslím, že ano	55	91

8. Myslíte, že je dobré, že existuje skupina, která pomáhá získat dotace z Evropské unie pro venkovské oblasti?	Bystřička	Region Haná
Ano	102	101
Spíše ano	29	47
Spíše ne	0	9
Ne	2	3

9. Jak hodnotíte prostředí ve Vaší obci a okolí?	Bystřička				
	1	2	3	4	5
Stav místních komunikací a chodníků:	26	58	38	6	5
Čistota veřejného prostranství:	27	66	30	7	3
Kvalita životního prostředí (znečištění, hluk):	22	64	34	8	5
Technická infrastruktura (kanalizace, plyn):	54	54	18	4	3
Dostupnost veřejných služeb (zdravotnictví, sociální služby, vzdělání)	37	51	25	12	8
Dostupnost obchodu a služeb:	38	48	28	12	7
Dopravní dostupnost (silniční, železniční)	56	44	18	12	3
Podmínky pro bydlení:	55	50	16	9	3
Pocit bezpečnosti:	37	62	25	5	4
Mezilidské vztahy:	17	58	36	14	8

9. Jak hodnotíte prostředí ve Vaší obci a okolí?	Region Haná				
	1	2	3	4	5
Stav místních komunikací a chodníků:	17	43	51	40	9
Čistota veřejného prostranství:	27	81	37	12	3
Kvalita životního prostředí (znečištění, hluk):	32	80	34	12	2
Technická infrastruktura (kanalizace, plyn):	63	49	33	10	5
Dostupnost veřejných služeb (zdravotnictví, sociální služby, vzdělání)	32	47	56	20	5
Dostupnost obchodu a služeb:	31	63	46	14	6
Dopravní dostupnost (silniční, železniční)	31	57	46	18	8
Podmínky pro bydlení:	48	71	29	7	5
Pocit bezpečnosti:	61	71	17	4	7
Mezilidské vztahy:	26	61	55	16	2

10. Jste muž nebo žena?	Bystřička	Region Haná
Muž	61	65
Žena	72	95

12. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?	Bystřička	Region Haná
Základní	5	7
Vyučen	26	36
Střední	63	74
Vysokoškolské	39	43

13. Která z následujících kategorií nejlépe vystihuje Vaši ekonomickou situaci?	Bystřička	Region Haná
Podnikatel	12	18
Podnikatel v zemědělství	1	1
Zaměstnaný	84	105
Nezaměstnaný	0	4
Důchodce	21	22
Student	7	7
Mateřská nebo rodičovská dovolená	8	3

14. V jaké obci žijete?	Bystřička				
Bukovany	8	Hlubočky	24	Přáslavice	4
Bystrovany	5	Jívová	1	Svésedlice	4
Daskabát	2	Moravský Beroun	8	Tršice	4
Doloplazy	4	Mrsklesy	13	Velká Bystřice	44
Domašov nad Bystřicí	2	Norberčany	3	Velký Újezd	7

14. V jaké obci žijete?	Region Haná				
Bílovice – Lutotín	1	Kladky	0	Polomí	8
Bílsko	2	Konice	8	Ptení	3
Bohuslavice	3	Kostelec na Hané	3	Raková u Konice	2
Brodek u Konice	1	Laškov	2	Rakůvka	2
Březsko	0	Lešany	2	Senice na Hané	3
Budětsko	4	Lipová	2	Senička	3
Čechy pod Kosířem	2	Loučany	3	Skřípov	1
Čelechovice na Hané	2	Loučka	0	Slatinice	10
Drahanovice	15	Luběnice	2	Slatinky	5
Dzbel	1	Ludmírov	3	Smržice	1
Hačky	1	Lutín	11	Stařechovice	1
Hluchov	1	Náměšť na Hané	13	Stražisko	2
Hněvotín	14	Ochoz	2	Suchdol	0
Horní Štěpánov	1	Olbramice	4	Těšetice	6
Hvozd	2	Olšany u Prostějova	1	Ústín	3
Jesenec	2	Pěnčín	1	Zdětín	1

15. Jak dlouho žijete ve Vaší obci?	Bystřička	Region Haná
Méně než rok	1	0
1 – 5 let	12	9
5 – 10 let	8	23
Více než 10 let	112	128

Příloha 7 Okruhy otázek - kvalitativní šetření

Okruhy otázek pro manažery MAS:

- Jak dlouho pracujete v MAS?
- Jak byste lidem, kteří nevědí co je MAS, ve stručnosti činnost této organizace popsal(a)?
- Co považujete za největší úspěch Vaší MAS?
- Který z Vámi podpořených projektů byste vyzdvihl(a)?
- Víte, jak se zrodila spolupráci mezi MAS Region Haná a MAS Bystřička?
- Který z projektů spolupráce těchto MAS byl na přípravu nejnáročnější?
- Který z projektů spolupráce považujete za nejúspěšnější?
- Zapojila se veřejnost do pomoci s projekty spolupráce?
- Když porovnáte programovací období 2007-2013 a nové 2014-2020, v čem vidíte největší rozdíly?
- Mají lidé zájem o rozvoj regionu?
- Spolupracuje s Vámi široká veřejnost při přípravě strategií?

Okruhy otázek pro starosty nebo místostarosty:

- Jak dlouho jste členem (zakladatelem) MAS?
- Přineslo Vám toto členství nějaké výhody?
- Účastníte se aktivně valné hromady MAS? Jste členem v některém orgánu MAS?
- Jak hodnotíte spolupráci mezi MAS Bystřička a MAS Region HANÁ?
- Myslíte si, že na fungování MAS má vliv velikost území?
- Cílem MAS je snaha o zlepšení kvality života obyvatel a podpora rozvoje venkova. Podařilo se ve Vaší obci tento cíl v uplynulém programovacím období naplňovat?
- Byly ve Vaší obci podpořeny nějaké projekty prostřednictvím programu Leader?
- Co byste chtěli do budoucna udělat pro další rozvoj Vaší obce?

Okruhy otázek pro občany:

- Zajímá Vás dění ve Vaší obci?
- Znáte místní akční skupinu Region Haná nebo Bystřička?
- Dokázal(a) byste popsat, čím se zabývá místní akční skupina?
- Místní akční skupina pomáhá získat dotace z Evropské unie pro venkovské oblasti. Bylo ve Vaší obci něco financováno prostřednictvím místní akční skupiny?
- Myslíte si, že je dobré, že existuje skupina, která se snaží získat finance pro místní spolky a podnikatele v obci?
- Co by měla Vaše obec udělat pro zkvalitnění života obyvatel?

Příloha 8 Rozhovor - manažerka MAS Bystřička

Jak dlouho pracujete v MAS?

V MAS Bystřička pracuji od roku 2008 na plný úvazek.

Jak byste lidem, kteří nevědí co je MAS, ve stručnosti činnost této organizace popsala?

MAS je organizace, která by měla rozvíjet celé spektrum venkovského života od neziskových organizací po podnikatele. Měla by pomoci při sdružování jednotlivých vrstev obyvatel. To znamená pomáhat při spolupráci neziskové i ziskové sféry, pomáhat při rozvoji kulturního, společenského a sportovního života tak, aby ten život na venkově byl pro lidi příjemný a lidé z venkova neodcházel. Hlavní činností MAS je zprostředkování z dotačního titulu Leader. Pokud byly MAS v minulém období úspěšné, dostávaly každým rokem určitou alokaci z programu rozvoje venkova a z této alokace převážná část peněz odcházela na projekty konečných žadatelů od neziskových organizací přes obce až po podnikatele.

Co považujete za největší úspěch Vaší MAS?

Já bych řekla, že největší úspěch v tom minulém období bylo právě to, že projekty, které jsme administrovali, byly vybírány kvalitně výběrovou komisí. Byly to projekty bez sporných skutečností. Projekty, které byly nějakým způsobem nekvalitní a kde hrozilo, že nebudou zrealizovány, tak nebyly podpořené. To znamená, že ty projekty, které výběrová komise vybrala, a následně byly opravdu zrealizované, byly proplaceny v plné výši a neměli jsme na ně korekce nebo sankce. Celkově tedy hodnotíme projekty jako přínosné, přispěly k rozvoji regionu, určitě zvláště ty projekty z neziskové sféry, které slouží široké vrstvě obyvatel. Výběrová komise funguje tak, jak má.

Který z Vámi podpořených projektů byste vyzdvihla?

Já bych řekla, že šlo o čtyři největší projekty, které byly za dobu minulého plánovacího období zrealizované. Byly to tři obecní projekty a jeden projekt tělovýchovné jednoty. Byly to dotace kolem jednoho milionu korun. Jednalo se o projekt obce Tršice, kdy došlo ke snížení energetické náročnosti školní jídelny. Byl to projekt zaměřený na rekonstrukci vytápění, obnovu samotné kuchyně a jejího vybavení a výměnu oken. Celé zázemí kuchyně a jídelny došlo značných změn a snížila se spotřeba energie potřebná pro vytápění a pro fungování jídelny. Pak šlo o projekt města Velká Bystřice, kdy se provedly stavební úpravy a opravy hygienických zařízení v základní škole. Tam opravdu proběhla velká rekonstrukce včetně rozvodů a celého sociálního zázemí. V obci Svěsedlice byly zrekonstruovány místní komunikace včetně chodníků. Přínos tohoto projektu vidíme i z toho důvodu, že obec Svěsedlice je malou obcí, která nemá možnost žádat z velkých dotačních titulů, jako byly ROP. Program Rozvoje venkova byl pro ně jednou z mála možností, jak přispět k rozvoji obce. A posledním projektem, který bych vyzdvihla, bylo multifunkční hřiště ve Velkém Újezdu, kde došlo k výstavbě nového multifunkčního hřiště v areálu fotbalového klubu.

Toto hřiště je využíváno nejen fotbalovým klubem, ale širokou veřejností z obce a okolí, takže opět to má velký přínos nejen pro dění v obci.

Víte, jak se zrodila spolupráce mezi MAS Region Haná a MAS Bystřička?

Ta spolupráce je už hodně tradiční a sahá do minulosti. Spolupráce mezi představiteli našich MAS je už z doby, kdy vlastně ještě ani MAS nebyly založeny a v době kdy já jsem nastoupila do MAS Bystřička v roce 2008, ta spolupráce už probíhala, takže nedokážu říci, jak konkrétně vznikla.

Který z projektů spolupráce těchto MAS byl na přípravu nejnáročnější?

My jsme zrealizovali tři projekty spolupráce, které se týkaly spolkového života. Nejnáročnější projekt na přípravu byl z mého pohledu ten poslední, který se týkal dobrovolných hasičů v našem regionu, v Regionu Haná a v partnerském regionu na Slovensku MAS Požitavie-Širočina. To byl nejrozsáhlejší projekt, kde proběhlo nejvíc aktivit, a byla největší účast jednotlivých SDH i veřejnosti.

Který z projektů spolupráce považujete za neúspěšnější?

Z mého pohledu byly úspěšné všechny projekty spolupráce, ať už se jednalo o projekt mateřských center, projekt spojující nás tradice nebo projekt s hasiči.

Zapojila se veřejnost do pomoci s projekty spolupráce?

Samozřejmě největší „gró“ práce administrativní jsme tvořily my s kolegyní. Pomoc při organizaci jednotlivých akcí si potom zaštiťovaly jednotlivé spolky, kterých se to týkalo. U projektu s hasiči to byly SDH, na jejichž území zrovna aktivita probíhala, stejně tak u mateřských center, u divadelních spolků apod. Dále jsme zapojovali veřejnost prostřednictvím především obecních úřadů, to znamená, pokud probíhalo divadelní představení např. v Přáslavicích, tak obec Přáslavice oslovila místní občany i zaměstnance obce s žádostí o pomoc a ti tvořili to zázemí pro uspořádání divadelního představení. Stejně nebo obdobně probíhaly organizace aktivit u projektu spolupráce zaměřené na hasiče. Když byla například akce pro veřejnost den hasičů ve Velké Bystřici, zapojila se řada bystřických občanů, pracovníci mateřského centra nebo pracovníci městského úřadu.

Když porovnáte programovací období 2007-2013 a nové 2014-2020, v čem vidíte největší rozdíly?

Já bych řekla, že teď v současné době vidíme nové programovací období samozřejmě pozitivně v tom, že opět budou moci žadatelé čerpat dotace pro svůj rozvoj, ale jinak vidíme zaměření toho nového období i postup v přípravě spíše negativně. Programovací období mělo běžet od roku 2014 a stále jsme v přípravné fázi. Teprve v létě letošního roku byly vyhlášeny první dotační tituly, které oslovují žadatele přímo. Místní akční skupiny budou dotace rozdělovat nejdříve v polovině příštího roku. Zaměření projektů, které my můžeme podporovat jako místní akční skupiny je oproti předešlému období pro nás obsahově nepříznivé. Nemohli jsme si nastavit aktivity, které bychom potřebovali a oproti předešlému období právě nemůžeme podpořit žadatele, kteří by to nejvíce potřebovali, jako jsou např. spolky. Spolky v sobě zahrnují činnost největšího spektra obyvatel

a ty v novém období nebudou vůbec podporované. Také obce budou podporované dosti omezeně. Nastavení operačních programů pro místní akční skupiny není příznivé, protože aktivity, které by obce potřebovaly zrealizovat, tam nebudou a naopak se nám tam nabízí aktivity typu podpora krajských knihoven, podpora národních kulturních památek a památek UNESCO, to znamená zaměření, které MAS ve většině případů nejsou schopny vůbec vyčerpat.

Mají lidé zájem o rozvoj regionu?

Určitě zájem mají. Většinou bych řekla, že jsou to aktivní lidé z aktivních obcí, protože je velký rozdíl mezi obcemi v regionu. Některé obce jsou hodně aktivní, je tam hodně spolků, společenský život kvete a z těchto obcí vidíme daleko větší odezvu při aktivitách, které u nich chceme zrealizovat. Stejně je to i se zapojením do přípravy strategie a do všech těch činností, které místní akční skupina organizuje. To znamená, že z některých obcí – především tam, kde je aktivní zastupitelstvo a aktivní vedení obce, tak opravdu máme velkou odezvu, třeba z Velké Bystřice. Pak jsou obce, kde bych si troufla říci, že lidé nemají povědomí ve velkém ani neznají místní akční skupiny. Rozdíl v aktivitě není dán velikostí obce, ale tkví opravdu v tom vedení. Obce, kde je neaktivní starosta, který si od nás nevezme ani dostatečný počet třeba informačních letáků, nesnaží se o šíření informací o naší činnosti prostřednictvím webu, vývěsky nebo rozhlasu, tak občané nemají dostatečné informace, nečerpají dotace, nešíří se povědomí o MAS a neprobíhají u nich ani aktivity spojené s našimi projekty.

Spolupracuje s Vámi široká veřejnost při přípravě strategií?

Veřejnost má zájem. Část veřejnosti se zapojuje například prostřednictvím pracovních skupin a musím říci, že jsou to z velké části právě představitelé žadatelů jak fyzických nebo právnických osob, kteří s námi již spolupracovali v minulosti na projektech, kde přímo figurovali jako žadatelé nebo na projektech spolupráce. Tito lidé mají velké povědomí o činnosti MAS a rádi spolupracují. Snažíme se i sami vyhledat a oslovit skupiny obyvatel jako jsou zemědělci nebo podnikatelé. Část z nich, i když s námi předtím nespolečně pracovali, tak po oslovení s námi na přípravě strategie spolupracuje.

Příloha 9 Rozhovor - manažer MAS Region Haná

Jak dlouho pracujete v MAS? Zhruba 10 roků.

Jak byste lidem, kteří nevědí co je MAS, ve stručnosti činnost této organizace popsal?

Skupina je sdružení nebo spolek právnických a fyzických osob, které se rozhodly spolupracovat za účelem společného rozvoje regionu nebo území. V tom spolku jsou sdruženy jak obce – veřejný sektor, neziskový sektor a fyzické osoby podnikající i nepodnikající. Činnost je zaměřená hlavně na to, aby MAS podpořila rozvoj toho regionu a aby se do regionu dostaly prostředky na smysluplné věci.

Co považujete za největší úspěch Vaší MAS?

Za úspěch považuji už to, že jsme byli v minulém období hodnoceni jako jedna z nejlépe pracujících MAS ministerstvem zemědělství, které dva nebo tři roky dělalo hodnocení a my jsme byli na prvním místě.

Který z Vámi podpořených projektů byste vyzdvihl?

Dobré a zajímavé projekty byly ty, co se zabývaly spoluprací s ostatními MAS. V oblasti individuálních projektů se těžko vybírá jeden, protože jich bylo cca 110. Na každý projekt jsme dávali limit kolem půl milionu korun, což bylo asi u 80% projektů, a asi u 20% byla uvolněná částka kolem 200.000 Kč. Pro nás byly zajímavé projekty, které pomohly spolkům a neziskovým organizacím. Například v Luděrově se opravila stará historická sýpka, která slouží spolku k zajímavým činnostem, jako jsou výstavy, koncerty apod.

Víte, jak se zrodila spolupráci mezi MAS Region Haná a MAS Bystřička?

Ano, já jsem byl u zrodu. Když jsme dělali minulý strategický rozvojový plán cca v tom roce 2005, tak jsme se potkávali a rozhodli jsme se, že budeme spolupracovat.

Který z projektů spolupráce těchto MAS byl na přípravu nejnáročnější?

Všechny projekty byly obdobně náročné na přípravu. Asi nejvíc aktivit měl projekt na podporu hasičů.

Který z projektů spolupráce považujete za nejúspěšnější?

Asi právě ty hasiče, ale úspěšná byla i řemesla, divadla apod. Nebylo zde třeba zapojeno tolik lidí, ale nemohu říci, že by byly méně významné.

Zapojila se veřejnost do pomoci s projekty spolupráce?

Ano, bylo to hlavně založeno na zapojení veřejnosti. Veřejnost jsme oslovovali přímo. Starostové obcí nám mohou pomoci najít někoho a říci, že třeba ten je dobrý v tom...., ale my jsme komunikovali přímo s jednotlivci.

Když porovnáte programovací období 2007-2013 a nové 2014-2020, v čem vidíte největší rozdíly?

Negativum vidím v tom, že je to mnohem složitější a neprůhlednější a hlavně, že ty oblasti podpory, které můžeme řešit, se více vzdalují od toho, co potřebujeme. Pozitivum v tomto programovacím období jsem ještě nenašel.

Mají lidé zájem o rozvoj regionu?

To je zvláštní otázka. Podle mého názoru valná většina lidí nemá zájem o rozvoj regionu, nejraději jsou doma u televizorů a to, že si přečtou leták, nepovažují za adekvátní zájem o dění v obci. Někteří zájem mají, když se jedná o jejich problematiku, tak se zapojí ty určité spolky.

Spolupracuje s Vámi široká veřejnost při přípravě strategií?

Zde je těžké odpovědět, protože se zapojují ti, jichž se problematika týká. Takže pokud se projednává problematika zemědělství, tak se zapojí zemědělci, zvláště ti, kteří mají dobrou

zkušenost s něčím takovým. Další mají jiné starosti a nezapojí se. Nám to ale stačí, protože my nemáme ambice, když projednáváme něco například se spolky, aby nám přišly všechny spolky. Nám stačí ten reprezentativní vzorek, který má tu potřebu se zapojit.

Příloha 10 Rozhovor - starostka obce Ústín (MAS Region Haná)

Jak dlouho jste členem (zakladatelem) MAS?

Ústín patří mezi zakládající členy, takže od roku 2004. Mikroregion Kosířsko byli zakládající členové.

Přineslo Vám toto členství nějaké výhody?

Určitě, jednak je možné čerpat nějaké dotace přes masku a setkání, které maska pořádá, jsou přínosem, protože umožňují setkání se starosty v užším kruhu na jiné úrovni, kde můžeme prodiskutovat různá témata. Já jsem spokojená.

Účastníte se aktivně valné hromady MAS?

Ano, na každé valné hromadě samozřejmě nemůžeme chybět, protože chceme vědět, co pro nás chystají manažeři.

Jste členem v některém orgánu MAS? Ne, jelikož jsem neuvolněná.

Jak hodnotíte spolupráci mezi MAS Bystřička a MAS Region HANÁ?

V loňském a vlastně i v předloňském roce proběhly nějaké kulturní akce, takže to bylo velice, velice dobré. V podstatě myslím si, že ta spolupráce je na velmi vysoké úrovni.

Myslíte si, že na fungování MAS má vliv velikost území?

Určitě, já bych řekla, že MAS region Haná je tak velký, že kdyby byl větší, tak komunikace není. Opravdu těch 48 obcí je hodně. Menší jsou určitě operativnější.

Cílem MAS je snaha o zlepšení kvality života obyvatel a podpora rozvoje venkova. Podařilo se ve Vaší obci tento cíl v uplynulém programovacím období naplnovat?

No podařilo se nám získat dotaci na úpravu kluziště a lesoparku, což občané přivítali, neboť tam pořádáme další akce. Například v letošním roce jsme tam měli šermířskou bitvu nebo se tam hraje petang, takže je to takové fajn. Mimo jiné se přes MAS získala dotace na vybavení cvičební místnosti, takže nějaké podložky ke cvičení apod.

Byly ve Vaší obci podpořeny nějaké projekty prostřednictvím programu Leader?

Odpovězeno v předchozí otázce.

Co byste chtěli do budoucna udělat pro další rozvoj Vaší obce?

Máme velké samozřejmě jako většina obcí. Je to limitováno finančními prostředky – momentálně chystáme projekt na rozšíření mateřské školy. Dále jsme vedle obecního úřadu zakoupili dům, ve kterém jsou dva byty a plánujeme tam dalších šest bytů vybudovat plus kulturní zařízení a moštárnu. No a samozřejmě nám ještě chybí multifunkční hřiště a spousta jiných věcí. Například

opravit chodníky, protože jsme dodělali kanalizaci, místní komunikace, průtah obcí se musí opravit, propojit cyklostezka - takže práce je spousta.

Příloha 11 Rozhovor - starosta obce Loučany (MAS Region Haná)

Jak dlouho jste členem (zakladatelem) MAS?

Od doby jeho založení, to je od roku 2004.

Přineslo Vám toto členství nějaké výhody?

Bohužel zatím musím říci, že ne, protože na dotace jsme nedosáhli, takže nějaké finanční výhody, že bychom měli to zatím ne. Spolupráce mezi obcemi to ano, ta je velmi dobrá.

Účastníte se aktivně valné hromady MAS?

Valných hromad se pravidelně zúčastňujeme, aktivitu nedokážu posoudit

Jste členem v některém orgánu MAS? Nejssem.

Jak hodnotíte spolupráci mezi MAS Bystřička a MAS Region HANÁ?

To nedokážu vůbec posoudit.

Myslíte si, že na fungování MAS má vliv velikost území?

Já si myslím, že má. Na rozdíl od některých mám ten názor, že pokud je to už tak velké a když je tam příliš obcí, že už ta funkčnost není tak dobrá, než když je tam do 20-25 obcí. Před naším rozšířením byla operativnost větší, více jsme se mezi sebou znali, ale“ teďkom“, když už to zasahuje i na Konicko, to se mi zdá už příliš velké. Já si myslím, že do 25 obcí je to tak ideální, pak už je to příliš velké a ta soudržnost se trošku ztrácí.

Cílem MAS je snaha o zlepšení kvality života obyvatel a podpora rozvoje venkova. Podařilo se ve Vaší obci tento cíl v uplynulém programovacím období naplnovat?

Jako kdyby to bylo jenom staženo na tu MAS, tak zase musím říci ne. Měli jsme tady různé dotační tituly, o které jsme žádali, ať už to byl kulturní dům, chodníky, ale neuspěli jsme. Dosáhli jsme na jiné, ale ne z MAS – tam jsme nebyli vybráni.

Byly ve Vaší obci podpořeny nějaké projekty prostřednictvím programu Leader?

Z Leaderu jsme dostali dotaci na obnovu kulturního dědictví. Na památky - kříže, boží muka a kapli.

Co byste chtěli do budoucna udělat pro další rozvoj Vaší obce?

Stojíme o to udělat druhou etapu jednoduchých pozemkových úprav, to by nám ušetřilo zatížení obce dopravou. Máme tady zemědělskou farmu, takže obec by se plně objížděla. První etapu máme za sebou. Potom bychom chtěli něco udělat pro děti, například vylepšit dětské hřiště ve školce, spravit venkovní učebnu v ZŠ, opravit místní komunikace. Na to teď ale vůbec nevychází žádné dotační tituly. Dále bychom chtěli opravit kulturní dům, zázemí pro hasiče apod.

Příloha 12 Rozhovor - starostka obce Čelechovice na Hané (MAS Region Haná)

Jak dlouho jste členem (zakladatelem) MAS?

Obec Čelechovice na Hané je členem MAS od března 2006.

Přineslo Vám toto členství nějaké výhody?

Určitě ano, seznámila jsem se nejen s kolegy starosty, ale také s celou řadou dalších lidí, kterým není lhostejný rozvoj venkova, a dle svých možností se zapojují do zvelebování venkovského prostředí. Podrobně jsem se také seznámila s programem Leader a principy čerpání dotací, což přineslo ovoce i naší obci.

Účastníte se aktivně valné hromady MAS? Ano, účastním.

Jste členem v některém orgánu MAS?

Ano, již delší dobu jsem členkou rady Regionu Haná a dva roky místopředsedkyní Regionu Haná. Dále pracuji v pracovní skupině „ženy“.

Jak hodnotíte spolupráci mezi MAS Bystřička a MAS Region HANÁ?

Spolupráce s MAS Bystřička je vynikající. Podařilo se realizovat několik rozsáhlých projektů spolupráce i se slovenskými partnery, které byly podle mého názoru velmi kladně hodnoceny nejen samotnými aktéry, ale také širokou veřejností.

Myslíte si, že na fungování MAS má vliv velikost území?

Naše místní akční skupina patří co do počtu obcí mezi větší, přesto si troufám tvrdit, že se to nijak negativně neprojevuje na fungování MAS. Řada členských obcí je malých a starostové jsou neuvolnění, takže vítají pomoc pracovníků kanceláře při přípravě žádostí menších projektů, přípravě strategických rozvojových dokumentů obce atd. Takže si myslím, že u nás MAS funguje velice dobře i na poměrně velkém území.

Cílem MAS je snaha o zlepšení kvality života obyvatel a podpora rozvoje venkova. Podařilo se ve Vaší obci tento cíl v uplynulém programovacím období naplnovat?

Určitě ano, v naší obce jsme za posledních zhruba 10 let realizovali velké investiční projekty, které významně zlepšily kvalitu života, byla to především výstavba domu pro seniory, výstavba splaškové kanalizace ve všech částech obce, rekonstrukce průtahu obcí, vybudování chodníků a parkovacích stání, rozsáhlá rekonstrukce sokolovny, vybudování přivaděče pitné vody pro místní část Kaple, nové veřejné osvětlení ve Studenci, zateplení a výměna oken na nové budově základní školy a řada menších projektů. Naše obec se v loňském roce přihlásila do soutěže Vesnice roku a získala ocenění za investice vynaložené na podporu spokojeného života v obci.

Byly ve Vaší obci podpořeny nějaké projekty prostřednictvím programu Leader?

Obec žádala v roce 2009 z programu Leader dotaci na bezdrátový rozhlas, dále Pravoslavná církevní obec uspěla s projektem na rekonstrukci pravoslavné kaple v obci, obecně prospěšná společnost Trilobit, která spravuje dům pro seniory, z prostředků Leader vybuďovala venkovní

fitness pro všechny věkové kategorie a byl také podpořen jeden podnikatelský projekt. Takže se dá říct, že jsme byli velmi úspěšní.

Co byste chtěli do budoucna udělat pro další rozvoj Vaší obce?

Vzhledem k tomu, že největší a finančně nejnáročnější projekty snad již máme za sebou, hodláme se dle finančních možností obce zaměřit na rekonstrukce místních komunikací, vybudování a opravy chodníků především v místních částech, dále postupně modernizovat veřejné osvětlení, zkrátka pokračovat ve zvelebování obce. V letošním roce byly dokončeny komplexní pozemkové úpravy na obou našich katastrálních územích, takže budeme usilovat o postupnou realizaci plánu společných zařízení, např. protipovodňových opatření nad Studencem. Za důležitou považuji spolupráci se spolky, rozšiřování nabídky volnočasových aktivit, podporu kultury, sportu, spolkových aktivit a rozvíjení tradic. Byla bych velmi ráda, kdyby se naše obec opět zúčastnila soutěže Vesnice roku.

Příloha 13 Rozhovor - starostka městyse Náměšť na Hané (MAS Region Haná)

Jak dlouho jste členem (zakladatelem) MAS?

Byla jsem u toho, když MAS začala vznikat. Bylo to v roce 2002 a vlastně téměř dva roky jsme se scházeli. Scházeli jsme se my, kteří jsme chtěli do budoucna čerpat finanční prostředky z EU a popravdě někteří od nás z těch skupin odpadli, protože tomu příliš nevěřili. Já se přiznám, že i já jsem byla zpočátku skeptická. Nicméně paní starostka z vedlejší obce byla takovou vůdčí osobností a pořád do nás vlévala plno elánu a společně s ní a s další starostkou vedlejší obce jsme byly průkopnice MAS u nás na Hané. V roce 2004 bylo naše občanské sdružení zaevidováno a postupně jsme začali připravovat program a začali jsme čerpat z předstupních programů EU.

Přineslo Vám toto členství nějaké výhody?

Jestli to mohu posoudit z pozice starostky, tak určitě pro městys Náměšť na Hané to přineslo spoustu výhod. Na našem území mohly neziskové organizace, ale i obec čerpat z předstupních programů. Pro mě, jako osobu to znamenalo, že jsem se seznámila s mnoha lidmi a naučila jsem se připravovat různé dotační tituly.

Účastníte se aktivně valné hromady MAS?

Ano, samozřejmě se účastním valné hromady. Nejdříve jako místopředsedkyně a nyní již dvě volební období jako předsedkyně MAS.

Jste členem v některém orgánu MAS?

Ano jsem členkou Rady. Dříve, když to ještě bylo povoleno, jsem byla členkou výběrové komise. Protože v současné době probíhá standardizace MAS, tak člen rady nemůže být současně členem ve výběrové komisi.

Jak hodnotíte spolupráci mezi MAS Bystřička a MAS Region HANÁ?

No, to se dá říci jedním slovem. Myslím si, že spolupráce je excelentní a jsem velice ráda, že máme takového partnera. S MAS Bystřička jsme dělali už několik projektů. Na děvčata se můžeme vždycky spolehnout, to co si domluvíme, to platí a i navzájem. Předáváme si rady, a kdyby nebylo města Olomouc, tak bychom byli jedna velká MAS.

Myslíte si, že na fungování MAS má vliv velikost území?

Když naše MAS začínala, nebyla tak velká. Určitě je jednodušší komunikace, to vidím na příkladu MAS Bystřička, kdy MAS je zároveň i mikroregionem. Pro nás je to trošičku složitější, protože my máme na našem území čtyři mikroregiony. Děláme všechno tak, aby komunikace nevázla, protože na začátku trošku vázla. Proto máme takzvané starostenské sezení, kde starosty seznamujeme s tím, co bude a samozřejmě děláme i občasník, kde informujeme členy o tom co se děje. Starostenské sezení děláme většinou tak jednou za čtvrt roku.

Cílem MAS je snaha o zlepšení kvality života obyvatel a podpora rozvoje venkova. Podařilo se ve Vaší obci tento cíl v uplynulém programovacím období naplnovat?

Tak, jak jsem říkala na začátku, tak díky MAS jsme k leccemu přišli. V těch počátcích vzniku MAS čerpal hlavně městys a později i naše neziskové organizace čerpaly spousty dotačních titulů a to je podle mě velký přínos, protože lidé se naučili čerpat.

Byly ve Vaší obci podpořeny nějaké projekty prostřednictvím programu Leader?

Určitě a to co se týká městyse, jsme dostali dotaci na kulturní památku zámek, který je ve vlastnictví městyse. Co se týká neziskových organizací, byl podpořen sportovní klub Náměšť na Hané, což je fotbalový klub, který dostal dotaci na závlahu a opravu tribun. Dále myslivecké sdružení, sbor dobrovolných hasičů, občanské sdružení Betánie na dobudování ubytovny a další.

Co byste chtěli do budoucna udělat pro další rozvoj Vaší obce?

To je velice jednoduché. Chtěli bychom řešit dál otázku obecních komunikací. Ta jednoduchost se ale ztrácí, když zjistíte, že v novém plánovacím období na místní komunikace finanční prostředky nejsou a zjistíte, že Ministerstvo pro místní rozvoj sice vypsalo dotační titul na rekonstrukci místních komunikací, ale maximální částka je jeden milion korun. Náměšť se poměrně rozvíjí a těch komunikací má hodně. V současné době máme připraven jeden projekt na místní komunikaci a chytáme další dva a já už „teďkom“ vím, že ten projekt, který máme připravený a kde už se dělá stavební povolení, že je na pět milionů, takže maximální jednomilionová částka nám příliš nepomůže. Ale až se dostaneme z problémů, protože jsme čerpali hodně, a budeme mít všechno splaceno, tak i za ten milion budeme samozřejmě rádi a budeme toho využívat. Bohužel jinak obec nemá moc šancí v novém plánovacím období. U nás připadá v úvahu integrovaný regionální operační program, který chceme využít na dovybudování základní školy.

Speciálně se klade důraz na polytechnické vzdělávání, počítačové a přírodovědné vzdělávání. Uvažujeme o tom, že možná vybudujeme hasičskou zbrojnici.

Příloha 14 Rozhovor - starostka obce Bukovany (MAS Bystřička)

Jak dlouho jste členem (zakladatelem) MAS? Členem a zakladatelem MAS je obec od roku 2006.

Přineslo Vám toto členství nějaké výhody?

Ano, obce mohou prostřednictvím MAS získávat dotace.

Účastníte se aktivně valné hromady MAS?

Ano, účastním se aktivně, protože zástupci obcí jsou většinou starostové a jsou členy valné hromady, takže se musí zúčastňovat valných hromad.

Jste členem v některém orgánu MAS? Jsem členem orgánu Rady MAS.

Jak hodnotíte spolupráci mezi MAS Bystřička a MAS Region HANÁ?

Spolupráce mezi těmito MAS je v poslední době větší a to díky některým projektům, které proběhly. Jednalo se třeba o projekt „Spojují nás tradice“, což byla krásná akce představení ochotnických divadel a putování těchto divadel po obcích. Myslím si, že si to v těch obcích užili. Pak tam byla spolupráce v projektu vznik a rekonstrukce rodinných center. A třetím projektem, který jsem zaregistrovala, byli hasiči, ale vzhledem k tomu, že naše obec nemá hasiče, tak jsme se tohoto projektu neúčastnili.

Myslíte si, že na fungování MAS má vliv velikost území?

Já si myslím, že to nemá vliv, že je to jedno, ale řekla bych, že těch patnáct až dvacet obcí je asi optimální.

Cílem MAS je snaha o zlepšení kvality života obyvatel a podpora rozvoje venkova. Podařilo se ve Vaší obci tento cíl v uplynulém programovacím období naplnovat?

Zlepšení kvality života je programovým cílem všech zastupitelstev i bez místních akčních skupin. MAS je spíš takovým doplňkem, který může sloužit obcím při získávání dotací. Nám se za minulé období podařilo získat dotaci na spolupráci do Rodinného centra, které tady vzniklo, což je velmi pozitivní v rámci zlepšení života pro ty maminky, ale i seniory, kteří se v tomto centru setkávají. Toto centrum mohou využívat nejen občané Bukovan, ale i okolí.

Byly ve Vaší obci podpořeny nějaké projekty prostřednictvím programu Leader?

V předminulém období, kdy jsem zde ještě nepůsobila, byly z programu Leader využity dotace na realizaci hřiště na plážový volejbal a výměnu oken na Obecním úřadě.

Co byste chtěli do budoucna udělat pro další rozvoj Vaší obce?

Toho je moc, ale obávám se, že z programu Leader nevyužijeme vůbec nic. Proto se obec Bukovany bude soustředit na úplně jiné fondy a bude nás zajímat především oprava místních

komunikací, udržování vody v krajině a také nás čeká velká žádost na zajištění bezpečnostních prvků v obci a to jsou priority, které mi Leader opravdu nenabízí.

Příloha 15 Rozhovor - starosta obce Doloplazy (MAS Bystřička)

Jak dlouho jste členem (zakladatelem) MAS?

My jako obec Doloplazy jsme zakládajícím členem MAS, takže od prvopočátku.

Přineslo Vám toto členství nějaké výhody?

Určitě, vstupovalo se tam hlavně kvůli možnosti čerpání z programu LEADER. Zpočátku to bylo takové rozpačité, protože nikdo moc pořádně nevěděl co to je, co to obnáší, takže o první dotace se spíše hlásila obec a my jsme nabízeli a přesvědčovali spolky a soukromníky. Takže první dotace šla do obce. No a pak, když ostatní viděli, že to funguje, tak se začali zapojovat spolky i soukromníci. No a dopadlo to tak, že obec už do toho nešla a nechala to spolkům

Účastníte se aktivně valné hromady MAS? Jasně, že se účastním.

Jste členem v některém orgánu MAS? Nejsm.

Jak hodnotíte spolupráci mezi MAS Bystřička a MAS Region HANÁ?

Já to mohu hodnotit zvenčí jen jako pozorovatel nebo účastník některých akcí, které byly velice pěkné a podařily se. Podle mého názoru k nejlepším akcím patřila akce hasičů. To byla ta spolupráce v rámci MAS Bystřička, MAS Region Haná a MAS Požítavie -Širočina – to byla velmi povedená akce.

Myslíte si, že na fungování MAS má vliv velikost území?

No to je trošku sporná otázka, protože čím víc sdružených obcí – tím víc dotací, ale zase tím víc lidí, takže tam záleží na tom, jak budou tito lidé a starostové spolu vycházet a jak si ten koláč rozdělí. My jsme teď do Bystřičky přijali čtyři obce – pochopitelně může to mít svoje výhody, ale také to může být trochu peklo mezi lidmi, ale to ukáže čas. Zatím se všemi vycházíme velice dobře a ty vztahy narušeny nejsou.

Cílem MAS je snaha o zlepšení kvality života obyvatel a podpora rozvoje venkova. Podařilo se ve Vaší obci tento cíl v uplynulém programovacím období naplnit?

Tak děláme, co můžeme. Nám se podařilo opravit chodník a opravit okna, tuším u mateřské školky. Ale hlavní přínos to mělo pro spolky a ty měly možnost si tam sáhnout na trochu jiné peníze, než jsme jim mohli dát my z obce nebo, které mohly získat z jiné dotace. Trošku nešťastné na tom Leaderu bylo to, že napřed museli vše zafinancovat a teprve potom požádat o dotace. My jsme to ale řešili půjčkou od obce, protože jinak by na to ty spolky nedosáhly. Pochopitelně i nějací soukromníci- podnikatelé dosáhli na dotace, což je také dobře pro obec.

Byly ve Vaší obci podpořeny nějaké projekty prostřednictvím programu Leader?

To bylo řečeno vlastně v minulé otázce.

Co byste chtěli do budoucna udělat pro další rozvoj Vaší obce?

My máme za sebou dost velké akce, jako bylo zateplení školy a školky spojené s opravami. Nyní se jedná už o menší akce, především je potřeba opravit komunikace, zajistit inženýrské sítě pro novou lokalitu rodinných domů, příjezdové cesty apod. Dále bychom chtěli zrekonstruovat dům, ve kterém je pošta a knihovna. Také nás čekají investice spojené s vodovodem a kanalizací. Vykupujeme pozemek, protože musíme udělat nový vrt a zabezpečit obec vodou, protože bez kvalitní vody to nejde. Také potřebujeme opravit a obnovit starou kanalizaci, což je taková nevděčná práce, protože trubky se dají pod zem a už to nikdo nevidí. Ale je to potřeba.

Příloha 16 Rozhovor - starosta města Velká Bystřice (MAS Bystřička)

Jak dlouho jste členem (zakladatelem) MAS?

Členem MAS jsem od úplného počátku, to znamená od roku 2005.

Přineslo Vám toto členství nějaké výhody?

Určitě nám to jako obci přineslo výhody. Zapojili jsme se do programu Leader a realizovali jsme projekty z tohoto programu. Spolky z Velké Bystřice a podnikatelé byli jedni z neaktivnějších v minulém plánovacím období a realizovali spoustu úspěšných projektů.

Účastníte se aktivně valné hromady MAS?

Ano, účastníme se pravidelně valných hromad.

Jste členem v některém orgánu MAS?

Jsem členem správní rady Bystřička o.p.s. a město Velká Bystřice je člen rady MAS

Jak hodnotíte spolupráci mezi MAS Bystřička a MAS Region HANÁ?

Máme za sebou tři projekty spolupráce. Spolupráci hodnotím velmi pozitivně a myslím si, že máme hodně podobné problémy. MAS Region Haná je sice větší, což je pro ně náročnější, ale myslím si, že jsme všechny projekty zvládli v pohodě.

Myslíte si, že na fungování MAS má vliv velikost území?

Já si myslím, že to má vliv. U nás je velká výhoda, že než jsme přijali tři další obce, jsme byli území jednoho mikroregionu, to znamená jedna MAS, což z hlediska komunikace v tom území, je určitě lepší. Samozřejmě nevýhodou je menší alokace prostředků v případě, že se uspěje v programu Leader. Po stránce organizace je lepší to menší území toho jednoho mikroregionu.

Cílem MAS je snaha o zlepšení kvality života obyvatel a podpora rozvoje venkova. Podařilo se ve Vaší obci tento cíl v uplynulém programovacím období naplňovat?

Já si myslím, že se nám to podařilo. Podařila se nám spousta věcí, ale to bychom neměli hodnotit my, ale měli by to hodnotit naši spoluobčané. My jsme ten nástroj z programu Leader brali jako šanci pro spolky, a proto jsme jako obec nežádali o projekty, pokud byly společné výzvy

pro projekty obcí i spolků. Podávali jsme jen jednu žádost na dovybavení sociálek ve škole a s tou jsme uspěli. Jinak jsme v programu Leader nežádali a dávali jsme přednost projektům spolků.

Byly ve Vaší obci podpořeny nějaké projekty prostřednictvím programu Leader?

Bylo jich spousta. Například ta škola. Pak si myslím, že ve třech etapách získal podporu z programu Leader sportovní klub. Dělala se závlaha na sportovním hřišti, dělalo se dovybavení házenkářské haly, pak byly další minimálně dva projekty pro spolkovou činnost Orlovny, projekt na střechu Českobratrského kostela a kynologové měli také nějaký projekt. Těch projektů bylo hodně.

Co byste chtěli do budoucna udělat pro další rozvoj Vaší obce?

Chápeme, že program Leader nemá vysokou finanční alokaci prostředků, ale takových těch drobných zkrášlovacích projektů máme hodně. Je škoda, že v tom novém plánovacím období už nebudou moci žádat spolky, protože pro spolky byl tento program velmi oblíbený, mohly v něm načerpat investiční prostředky, které shánějí velmi těžko, což je škoda. Obec má v plánu úpravy v parku, další místní komunikace, úpravy u kulturního domu, úpravy dětského hřiště. Myslím si, že těch drobných úprav je hodně, a že prostředky z tohoto programu by se daly čerpat např. na dozařování cyklostezky, dětské hřiště s posilovacími stroji, Ski park Pod skalkou - je toho spousta a do programu Leader se některé z nich budou určitě hodit. Mimo program Leader zpracováváme strategii na období cca 15 let. Určitě bychom chtěli spravit náhon, chtěli bychom dokončit úpravy kulturního domu, také ve škole jsou potřeba nějaké investiční programy. Děláme průzkumy mezi občany, co lidem chybí. Zjistili jsme, že je to určitě něco na koupání, takže máme v plánu provést výstavbu koupacího biotopu a to společně s vedlejšími obcemi. Je toho spousta.

Příloha 17 Rozhovor - místostarosta obce Hlubočky (MAS Bystřička)

Jak dlouho jste členem (zakladatelem) MAS?

Členem MAS je obec od roku 2010, možná od začátku roku 2011.

Přineslo Vám toto členství nějaké výhody?

Určitě, můžeme inspirovat obyvatele, podnikatele i spolky k činnosti, která nadále rozvíjí celou obec.

Účastníte se aktivně valné hromady MAS?

Ano účastním se nejenom proto, že musím, ale i proto, že jsem předseda správní rady.

Jste členem v některém orgánu MAS?

Ano, jak jsem již řekl, jsem předseda správní rady.

Jak hodnotíte spolupráci mezi MAS Bystřička a MAS Region HANÁ?

Spolupráce je to velmi zajímavá. Myslím si, že obohacuje obě MAS, protože každá má nějaké priority, zkušenosti a možnosti, o kterých se vzájemně informujeme. A protože máme partnerské projekty, to nám umožňuje se do různých společných projektů přihlásit.

Myslíte si, že na fungování MAS má vliv velikost území?

Já si myslím, že pokud je menší území, je to výhodnější, protože je to „akčnější“ a je méně třecích ploch. Pokud je členů více, tak je více rozporů, názorů a domluva je horší. Vím, že při vyšší velikosti území, jsou vyšší i alokace, ale to s sebou nese vyšší administraci. Nám to tak vyhovuje.

Cílem MAS je snaha o zlepšení kvality života obyvatel a podpora rozvoje venkova. Podařilo se ve Vaší obci tento cíl v uplynulém programovacím období naplnit?

V rámci možností, které v tom období byly si myslím, že ano, MAS podpořila všechny skupiny, které působí v teritoriu obce, Například jako obec jsme vybudovali schody kolem rodinných domků. Také spolky i podnikatelé si mohli, jak se říká, sáhnout na dotace v rámci svých aktivit.

Byly ve Vaší obci podpořeny nějaké projekty prostřednictvím programu Leader?

No celá řada, například sportovci měli tři projekty. Dva projekty se týkaly sportovního hřiště na vybudování tribun a třetím se vybudovávalo zázemí na tenisových dvorcích. Byly podpořeny spolky, například nově vzniklé občanské sdružení Broučci, které je tvořeno maminkami s dětmi. Podařilo se nám pro jejich činnost vyčlenit prostory a vybudovat kompletní vybavení jejich centra. Také byli podpořeni hasiči na partnerském projektu z MAS Haná a MAS kolem Nitra Požitavie-Širočina. Dále projekt pro divadelníky, v rámci kterého probíhala vystoupení v okolních obcích. Také byli podpořeni drobní podnikatelé, kteří pomohli vytvořit zázemí pro děti v rámci svých pohostinských aktivit v blízkosti cyklostezky.

Co byste chtěli do budoucna udělat pro další rozvoj Vaší obce?

Nám se podařilo již v minulém období vybudovat kanalizaci. V dalších letech chceme vystavět a opravovat chodníky a komunikace, opravovat dětská hřiště apod. Máme zájem vybudovat sběrový dvůr, dále chodník kolem hřbitova nebo postavit most do části Podlesí. Také je potřeba rekonstruovat cestu do Podlesí k chatové oblasti. Chtěli bychom zrekonstruovat přízemí kulturního domu. Také je potřeba řešit otázku vody a kanalizace na Posluhově. A naším velkým snem je zajistit otázku koupání na systému biotop, pro naše občany i chataře.

Příloha 18 Rozhovor - paní Eva (MAS Region Haná)

Zajímá Vás dění ve Vaší obci?

Ano zajímám. Pravidelně sleduji stránky městyse Náměšť na Hané a musím říci, že jsou moc pěkné. Jsem také členkou TJ Sokol, kde si povídáme a vzájemně se informujeme o tom, co se v naší obci děje, jaký bude program a akce.

Znáte místní akční skupinu Region Haná? Ano znám.

Dokázala byste popsat, čím se zabývá místní akční skupina?

Vím, že je to organizace, ve které jsou sdruženy obce. Přípravují různé programy, spolupracují na sportovních a kulturních akcích. Pořádají například různé akce pro ženy, každoročně vánoční trhy na zámku a také pořádají Hanáckého cestovatele pro nás, kteří máme rádi turistiku. Také si vzpomínám, že pořádali divadelní představení a nějaké výstavy řemesel.

Místní akční skupina pomáhá získat dotace z Evropské unie pro venkovské oblasti. Bylo ve Vaší obci něco financováno prostřednictvím místní akční skupiny?

Určitě se opravoval náš místní zámek a ještě i ta dětská hřiště. Myslím, že pomáhají i podnikatelům, aby se prosadili a ukázali, co dělají.

Myslíte si, že je dobré, že existuje skupina, která se snaží získat finance (dotace) pro místní spolky, podnikatele a obce?

Určitě je to dobré, protože jinak by ty spolky nebyly tak viditelné a díky podpoře tak mají více možností. To samé samozřejmě platí i pro drobné podnikatele v obci.

Co by měla Vaše obec udělat pro zkvalitnění života obyvatel?

V současné době se opravuje náměstí a spravují se silnice a chodníky, což je velmi dobré. Možná by se mohlo dělat více akcí pro děti a také podpořit více spojů, aby byla snadnější doprava do Olomouce, kde hodně lidí pracuje. Já osobně jsem s životem ve své obci spokojená a myslím si, že u nás to funguje a vedení obce se snaží pro obec dělat to nejlepší.

Příloha 19 Rozhovor - pan Pavel (MAS Bystřička)

Zajímá Vás dění v obci?

Určitě jako důchodce se zajímám o dění v našem městečku a aktivně se zúčastňuji hodně akcí, které jsou pro nás seniory organizovány.

Znáte místní akční skupinu Bystřička?

Ano, tento pojem mi něco říká.

Dokázal byste popsat, čím se zabývá místní akční skupina?

Neznám všechny jejich aktivity. Vím, že pod jejich hlavičkou se konají soutěže hasičů, případně plesy, kterých jsem se už několikrát zúčastnil. Zúčastnil jsem se také cyklistických výletů, které obec pořádala. Myslím, že pořádali ve Velké Bystřici akci s hasiči. S hasiči jsme byl například i v Čechách pod Kosířem, kde se také pořádaly různé soutěže.

Místní akční skupina pomáhá získat dotace z Evropské unie pro venkovské oblasti. Bylo ve Vaší obci něco financováno prostřednictvím místní akční skupiny?

Vím o tom, že se pro rozvoj obce získávají dotace, ale blíž o tom nic nevím.

Myslíte si, že je dobré, že existuje skupina, která se snaží získat finance (dotace) pro místní spolky, podnikatele a obce?

Určitě je dobře, že se v obci o tyto věci někdo stará. My máme dobrého starostu, který ví, co je potřeba a stará se o všechny skupiny obyvatel včetně nás seniorů a já jsem spokojen.

Co by měla Vaše obec udělat pro zkvalitnění života obyvatel?

Myslím si, že naše městečko žije bohatým kulturním a společenským životem. Pořádají se tu různé výstavy, koncerty. Nemůžeme si na nic stěžovat a to i vzhledem k tomu, že žijeme v blízkosti historické Olomouce. Já osobně jsem se životem ve Velké Bystřici a akcemi, které jsou pro nás seniory pořádány velmi spokojen.

Příloha 20 Rozhovor - starosta dobrovolných hasičů (MAS Bystřička)

Můžete nám něco říct o projektu spolupráce „dobrovolní hasiči“?

Mezinárodní program spolupráce probíhal v roce 2014 a 2015. Byla to spolupráce s hasiči působícími v MASkách a se slovenskými kolegy a s jejich MAS Požitavie – Širočina. Akce byla zaměřená na děti i dospělé. Probíhaly soutěže dětí na území České republiky v mikroregionu Bystřička, mikroregionech Regionu Haná a i na Slovensku. V rámci projektu byly také vzájemné návštěvy, kdy Slováci jezdili k nám a my zase na Slovensko. Byli jsme v Nitře a Slováci byli zase u nás. Pozvali jsme je i na Krajskou stanicí hasičského záchranného sboru v Olomouci, kde byla prohlídka. Program spolupráce se dále skládal z workshopů, které byly například v Přáslavicích, Luděřově, na Slovensku byly v Tesárských Mlyňanech. Workshopů bylo celkem osm. Jednalo se o taková školení, kde se pojednávalo o práci našich a slovenských hasičů, včetně ukázek práce. Jedná se vlastně o předávání zkušeností v oblasti výchovy dětí – hasičské mládeže, jaké se pořádají akce, probírá se zdravotní apod. Cílem workshopů je, abychom si z předaných zkušeností vybrali to nejlepší. Postavení dobrovolných hasičů na Slovensku není stejné jako v Čechách. Rozdíl je v tom, že oni mohou dělat jen pomocné práce v oblasti svého bydliště a nesmějí zasahovat, protože na Slovensku mohou zasahovat jenom profesionální hasiči. Kdežto u nás vyjíždí útvar a vyjíždíme i my a to dle plánu, potřeby a dle situace. Například, když se třeba jedná o dopravní nehodu, pokud jsme blíž, jedeme i my a pokud přijedeme dřív, než profesionální hasiči, zahájíme vyprošťování a záchranné práce my. My jsme na tyto situace proškoleni. Na Slovensku tohle dělat nemohou, ale má se to u nich zlepšit. Zatím jsou dobrovolní hasiči na Slovensku oproti nám bohužel hodně pozadu.